

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (984) GRUODŽIO-DECEMBER 5 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Minėjimai ir kritikai

Mėgstame rengti minėjimus ir juos kritikuoti. Tie minėjimai atnaujina mūsų ryšius su didžiausiais praeities įvykiais ir asmenimis, palaiko mūsų tautinį testinumą. Tai nėra mūsų tautinis išradimas. Įvairias sukaktis mini visos civilizotos tautos. Neaplenkia jų nei mokslo, nei meno, nei religijos institucijos. Jos visos atžymi savo didžiūnus vienokia ar kitokia forma. Mokslinės sukaktys susilaukia atitinkamų veikalų, meniniai jubilėjai — parodų ir leidinių, visuomeniniai-istoriniai — iškilmingų paminėjimų. Tai dvasinės kultūros ženklas. Savo praeities nemini tik tie, kurie jos neturi. Tai primityvios tautės, kurios savo istorijos dar neturi, arba modernieji barbarai, kurie ilgai kurtą tautos istoriją paneigia, suniekina. Ir vieni, ir kiti yra bedvasiai. Primityvieji tebėra pakeliui į dvasinį-kultūrinį pasaulį, o modernieji barbarai — pakeliui iš dvios pasaulio į nudvasintą, sumechantą gyvenimą, kuriame dvasiniai praeities turtai yra nubraukti. Moderniojo barbaro simbolis yra mašina, kuriai praeities nereikia. Senovė yra jos priešas. Juo senesnė mašina, juo blogesnė. Geriausia mašina yra ta, kuri paženklinta naujaisiu modeliu. Ji yra moderniojo barbaro liudijimas ir turimo ar siekiamo socialinio statuso ženklas. Tokia pasaulyje nėra žvilgsnio į praeitį, nes jame egzistuoja tik dabėsdabartis.

Žvelgti praeitin gali tikrai dvasingas žmogus arba dvasinės kultūros laipsni pasiekusi tauta; gali ne tik žvelgti, bet ir atrasti lobius, sukurtus praeityje. Įvairūs minėjimai ir yra tie momentai, kurie nubraukia dulkes ir pateikia tuos lobius dabarties žmogui. Taigi, iš esmės minėjimai yra prasmingi ir naudingi. Kyla tad klausimas, kodėl pastaruoju metu atsiranda vis daugiau balsų prieš minėjimus? Nesunku įžvelgti, kad tuose kritikos balsuose nėra esminio jų paneigimo. Juose girdėti ne primityvūs žmogus ir ne modernūs barbaras, o patriotas lietuvis, kuriam savosios tautos praeitis brangi, tačiau dabartinė statistikoji minėjimų forma sunkiai priimtina. Ir tai dėlto, kad ji tapo monotoniška. Juk ji daugeliui kartojasi jau beveik trisdešimt metų. Pro tą monotonišką sunkiai begali prasiskverbti praeities lobiai. Nevienas jau emė priekaištauti, kad mūsų žmonės nebemylė savo tėvynės, nesidomi jos praeitimi, nes neabeitina i minėjimus. Nemažiau galbūt tektų priekaištauti rengėjams, kurie nusibodusiu trafaretu atgrasina žmones. Kas gi šiandieną gali klausyti nesibaigiančių prakalbų, ypač tokių kalbėtojų, kurie sakosi trumpai kalbėsia, skatina kitus trumpinti, o patys tuščiai užsišneka? Kas šiandieną begali gėrėtis programa, kuria jau girdėjo dešimt-penkiolika kartų? Taigi, monotonišką bei nuobodumą užmuša mūsų minėjimus.

Minėjimų gausa yra antroji mūsų gyvenimo rakštis. Atėjo laikas keisti ne tik minėjimų formą, bet ir peržiūrėti jų sarašą. Iki šiol pagrindinis dėmesys buvo kreipiamas į kelybę. Valdžybos ragino surengti kiek galint daugiau minėjimų, bet mažai tesirūpino jų kokybę. Dabar gi jau aiškiai matome, kad šia kryptimi nebegalime eiti, kad reikia teikti savo jėgas pagrindiniams šventėms. Non multa, sed multum — sakydavo romėnai, t.y. nedaug, bet gerai. Tai puiki taisyklė ir mūsų veikalai. Į retesnius, bet rūpestingai paruoštus minėjimus dar daug kas ateina. Tai galima pastebėti ir praktiniame gyvenime. Pvz. tose vietovėse, kur rengėjai sugeba paruošti idomią, vertingą programą, tautiečiai suplaukia gana gausiai. Kiekviena vietovė, žinoma, turi savo idomumo kriterijų, tačiau viena yra aiški, kad visur publika laukia kažko naujo, mažiau kalbų ir daugiau meninės programos, atgavinančios lietuvišką sielą. Be to, yra švenčių, kurios jau nuostoj didėles dalies savo prasmės. Nėra vilties, kad dirbtinai pavys kas atgaivinti. Jų reikėtų arba atsakyti, arba jungti su kitomis šventėmis. Arba duoti naują turinį, artimą dabarčiai. Pvz. viena tokių švenčių yra Kristaus Karaliaus. Ji galėtų tapti religine jaunimo diena, kuri žadintų lietuviškojo jaunimo ištikimybę Kristui ir Lietuvai. Tokių tautinių ir religinių švenčių yra ir daugiau. Laikas tad matyti, spresti ir veikti. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

NELEIDO SOVIETŲ MONTREALIN

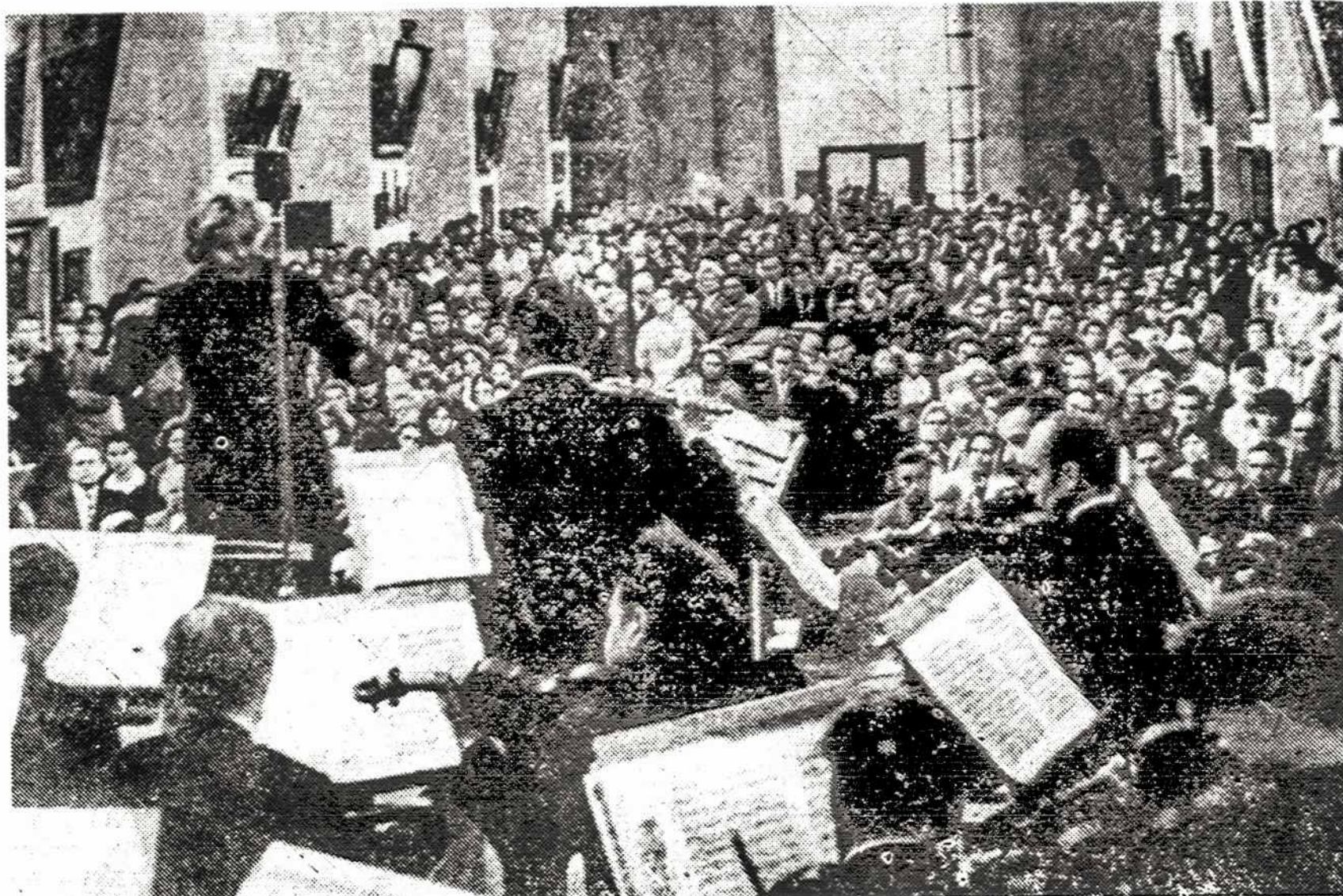
Kanados vyriausybė atsisakė duoti vizas sovietų delegacijai, norėjusiai dalyvauti Montrealyje rengiamoj prokomunistinėje konferencijoje Vietnamo klausimu. Maskvai buvo pareikšta, kad šioj konferencijoj leidžiama dalyvauti tik atskiriems įvairių kraštų piliečiams, nes diskusijų pobūdis greičiausiai bus politinis, turis tikslą padaryti įtakos Kanados užsienio politikos vairuotojams. Sovietų Sąjunga tai gali atlikti normaliu diplomatinio keliu. Penkii atstovų sovietinei delegacijai turėjo vadovauti Mokslių Akademijos valstybinės teisės instituto direktorius V. M. Škivadze. Ota-va taipgi nedavė leidimo "Pravdos" korespondentui Konstantinui Geivandoniui vykti į Montreali. Konferenciją stebėti ir arašyti leista tik TASSO žiniatęntos atstovui Otavoj. "Pravdos" korespondento Otavoj su- varžymas yra grynai revanšinio pobūdžio. Sovietų ambasada bu- vo priminta, kad Toronto dien- raščio "The Telegram" kores- pondentui Maskvoje A. Ein- frankui iš Maskvos leidžiama iš- važiuoti tik 25 mylias, kai tuo tarpu sovietų laikraštinkai Otavos apylinkėse gali keliauti 75 mylių spinduliu.

Ontario automobilių registra- cijos plokštės 1969 metams iš- duodamos nuo š.m. gruodžio 2 d. iki 1969 m. vasario 28 d. Re- gistracijos mokeskis gerokai pa- didinamas: 8 cilindru automobi- lių savininkams iki \$35, šešių — iki \$27,50, keturių — iki \$20, kai tuo tarpu 1968 m. buvo mo- kama \$25, \$20 ir \$15. Spsaudoje pasieirdo balsu, kad toks prin- cipas nėra teisingas. Siūloma kreipti dėmesį ne tik į variklio cilindrus, bet ir automobilio dy- dį bei vertę. Vienas mastelis tu-

rėtų būti taikomas pigiems aš- tuonių cilindru automobiliams, kitas — liuksusiniams autoveži- mams, kaip pvz. Kadilakas, Lin- kolnas, Oldsmobilis, kurie yra didesni, sunkesni, daugiau žalos darantys plentų dangai. Kanados federacinė vyriausybė pradėjo teikti prancūzų spe- cialistus valdinėms tarnyboms Kanadoje. Šiuo reikalu rūpina- si Kanados ambasados Paryžiu- je nusiustas buvęs Laval uni- versiteto prof. Jules Nadon. Anksčiau tokių specialistų bū- davo įeiskoma Britanijoje ir ki- tuose angliškai kalbančiuose kraštuose. Prancūzai Kanados valdinėse įstaigose turės užpil- dyti tokias vietas, kurioms ne- įmanoma surasti reikiamas kva- lifikacijas turinčių prancūzų kil- mės kvebekiečių. Valstybiniam statistikos biurui iš 250 pareiš- kimus užpildžiusių prancūzų bu- vo atrinkta 18. Iš Prancūzijos tikimasi gauti elektroninių skai- tytuvų specialistu ir pareigūnų susisiekimo komisijai. Ambasa- dos tarnautojai buvo nustebinti, kad tiek daug Prancūzijos jau- nuoliu atsiliepė į skelbimus ir pareiš- kė norą imigruoti Kanadon.

Susisiekimo ministerio P. Hel- lyer vadovaujama komisija, ku- ri tiria namų statybos krizę Ka- nadoje, lankėsi visu provincijų didžiūnuose miestuose. P. Hel- lyer vienlente veiksminga prie- mone namų trūkumui sumažinti numato spaudimą privatiems pensijų fondams kasmet invetu- tuoti 50% visu pajamų į morki- gičius. Dabar tie 3.500 pensijų fondų iš metinių \$800 milijonų pajamų į morkiečius investuoja- ti 12%. o likusiam kapitalui investacijų įeiskoma Ameriko- je. Jeigu feedracionė vyriausy-

Nukelta į 9-ą psl.

Koncertas pagrindinėje Lietuvių šventovėje — Vilniaus katedroje, kuri rusų okupantų valdžios įsakymu buvo paversta paveikslų galerija. Joje kartos nuo karto rengiami muzikos koncertai. Vilniaus arkivyskupijos valdytojas, kuriam priklauso teisė ir pareiga tvarkyti katedrą, yra prisiglau- dęs pastate prie Sv. Mikalojaus bažnyčios

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Vyriausybė tarp kraštutinių

Iš veikiančių partijų V. Vo- kietijoje Bonnai daug rūpestio kelia kairieji ir dešinieji radi- kalai. Pirmaisiais yra laikomi komunistų partijos DPK, antrai- siais — nacionaldemokratų par- tijos NPD nariai. Pastaroji va- dinama dar ir neonacių partija. Dėl savo priešvalstybiškumo V. Vokietijoje komunistų partija yra uždrausta, o nacionaldemo- kratų partija tebeveikia.

Dėl komunistų partijos už- draudimo buvo ir yra visokių nuomonių. Vieni laikė uždraudi- mą būtinu dalyku, nes, girdi, šios partijos veikla darėsi vis kenksmingesnė valstybei, o kiti buvo už leidimą ir toliau veikti. Pagal pastaruosius, nuėję i po- grindi komunistai irgi esą kenks- mingi, gal net kenksmingesni nei veikdama laisvai. Prieš už- draudimą komunistai visą laiką kovojo. Ši akcija buvo vedama įvairiais būdais: per spaudą, su- važiavimus ir t.t. Pagaliau pa- tys komunistai rado išeitį — įsteigė naują partiją. Naujumas glūdi pirmoje eilėje partijos va- dinimo ir jos nuostatų pakeiti- muose. Iš teisinės pusės, atro- do, nieko jau nebus galima pri- kišti. Pvz. uždraustoji partija vadinosi "Komunistų Partija Vo- kietijoje" — KPD, o dabar įsteig- toji vadinasi Vokietijos Komu- nistų Partija — DKP. Partijos įstatai dabar priitaikinti prie atitinkamų teisinių normų rei- kalavimų.

Šios partijos įsteigėjai, ge- riau pasakius jos atgaivintojai, susitvarkė taip, kad iš formalio- sios pusės nebūtų lengva už- drausti. Todėl šios partijos egzistavimas priklausys dabar pi- rmoje eilėje ne nuo formaliosios pusės, bet nuo materialinės, nuo jos praktiškos veiklos. Kaip pas- taroji reikšis ateityje, nežinia. Bet jau dabar matyti, kad ji nėra provokiška bei provokarie- tiška. Pvz. partijos pirmoje kon- ferencijoje priimtose rezoliucij- ose pasisakoma apie jos aktyvią kovą už taikos politiką, už pri- ėmimą į JT abiejų Vokietijų, už V. Vokietijos pasirašymą atominių ginklų varžančios sutarties, už ginklavimo išlai- dų sumažinimą ir pan. Maskva kalba kitiems irgi panašiai, nors, kaip patirtis rodo, pati daro vi- sai ka kita.

Kad Bonna viešai smerktų šios partijos įsteigimą, patirti dar neteko. Bet yra faktas, kad uždraudimas anos komunistų partijos neatgrasino vokiečių nuo komunizmo. Tik per kelias savaites nuo įsteigimo šios par- tijos įsirašė i ja apie 10.000 na- rių, nors, atrodo, jie turėjo ir tebeturi daugybę progų patirti apie komunistinės sistemos ne- gyvenimiškumą. Dabartinėje V. Vokietijoje kiekvienas darbinin- kas gali gauti gana gerai apmo- kamo darbo, veikia neblogas so- cialinis apdovanojimas ir t.t.

Nacionaldemokratų partija — NPD nėra iš kitur importuota, nėra tarptautinė, kaip kad komunistų. Vokiečiams nacional-

demokratų partija yra sava. Bet prieš ją visą laiką yra vedama atitinkama akcija, reikalaujanti uždrausti ją. Pradžią bene bus padariusi Maskva. Besiekdama izoliuoti V. Vokietiją nuo liku- sio pasaulio, ji panaudoja vis- ką prieš šią respubliką. Maskvos propaganda šaukia dažnai, kad šios partijos priedanga V. Vo- kietijoje atgyja buvęs nacional- socializmas, militarizmas, revan- sizmas, grėsmė pasaulio taikai ir pan. Sov. Sąjunga pradėjo grąsinti V. Vokietijai net savo intervenciją.

V. Vokietijoje prieš šią parti- ją daugiausia kalba vietos komunistai ir tie, kurie tiesiogiai yra nukentėję nuo nacionalso- cialistų. Placioji visuomenė dėl jos nesuka sau galvos. Ji žino, kad ši partija nėra gausi, netu- ri tinkamos dirvos savo veiklai išplisti ir prie dabartinės demo- kratinės tvarkos ji nepajėgs kon- kuruoti su kitomis didžiosiomis partijomis.

Bonna šiuo metu nenorėtų visko, kas žemintų V. Vokietij- os vardą pasaulio akyse ir drumstų santykius su Maskva. Pastarąją ji laiko svarbiausiu veiksmu jos tebesvajojamam Vo- kietijos suvienijimui taikiai bei laisvu būdu. Dėlto Bonnai būtų geresnė, kad nacionaldemokratų partijos visai nebūtų V. Vokie- tiijoje. Kaikas siūlo uždrausti nacionaldemokratų partiją, bet

Tikėkite ir jūs, kaip mes tikim...

Neseniai mus pasiekė patiki- mai autentiškas kreipimasis iš pavergtos Lietuvos, pašaliečių nekontroliuotų būdu perduotas ryšius su Lietuvos nepriklausomy- bės atstatymo 50-ties metų sukakties minėjimais. Kreipimo- si esmė išreikšta šiais trimis raginimais: laisviesiems tautie- čiams: "Tikėkit ir Jūs taip, kaip mes tėvynę tikim, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma"; vyresniajai kartai nystant, ruoškit jaunimą, kad būtų lietu- viškas, kad suprastų Lietuvos reikalus ir juos gintų laisvame pasaulyje; darykit, ką galit pa- dėti mums mūsų sunkioj kovojo prieš okupantą."

Sie žodžiai išpūdinę ne savo naujumu, bet kartojimu to, kas lygiai taip pat buvo jaučiama, tikima ir sakoma tada, kai lie- tuvių tauta ištvėringai sten- gėsi atsilaikyti prieš vokiečių okupacijos slėgimą ir rengėsi at- statyti sužlugdytą Lietuvos ne- priklausomybę. Tada veikusieji keli okupantams priešinosi centrai ryžosi visas pagrindiškas kovai persitvarkiusias politines Lietuvos pajėgas sujungti. Da- bar suėjo jau 25 metai nuo to tamsaus, lietingo 1943 metų lap- kričio 25 vakaro, kai po grini- džio keliais įgijęs tautos pasiti- kėjimą, susirinko pirmojo po- sėdžio Vyriausias Lietuvos Iš- laisvinimo Komitetas. Jis tapo lietuvių tautos valios išraiška ir neginčyta vadovybe, į kurią

V. Vokietijos konstitucija teva- rų asmenų ir jų junginių laisvė tik tais atvejais, kai jų veikla būna nukreipta prieš nustatytą tvarką. Politinių motyvų čia ne- užtenka. Vyriausybės norėtų šią partiją uždrausti ir ruošiasi vie- šai akcijai, nors nežinia ar ji pasiseks. Nacio naldemokratų partijos pirm. von Thadden gal- voja, kad partijos uždraudimo kelejai pralaimės.

V. Berlyne veikiantis nacio- naldemokratų skyrius nutarė pats užsidaryti. Tai padarė jis, atsidūręs uždraudimo klausimui pas sąjungininkus. Girdi, jei pastarieji uždraustų šio skyriaus veikimą, tai reikštų okupacinės valdžios grėžimą V. Berlyne ir galėtų kilti nepatogumų sky- riaus žmėnėms bei visai parti- jai.

Yra balsų ir už palikimą šios partijos. Pagal juos, ir kitose partijose yra buvusių nacių. Jų esą net R. Vokietijoje, kur jie turėjo ir dar tebeturi augstas valdines pareigas.

Ir taip radikaliųjų byloje Bon- na jaučiasi nei pakarta, nei pa- leista. Abi šios partijos nėra jai naudingos, bet sunkus kelias už- drausti jas. Be to, uždraudimas dabartinės komunistų partijos suerzintų Maskvą, o uždraudi- mas nacionaldemokratų didintų Kremliu poū apėtus tiesiogiai ar netiesiogiai kištis į V. Vokietijos vidaus reikalus.

tauta emė lygiuotis ir kurios nurodymus emė sekti bei vyk- dyti. — Karo audrai pasisukus atgal, vėl pasikeitė Lietuvos okupantai ir kovos aplinkybės. Kova buvo tapusi žiauri ir kru- vina. Po eilės metų ji buvo pri- versta išbėsti be laimėjimo. Bet iš tariamai nuslopintų pasiprie- šinimo židinių i laisvę dar ir dabar siundžiamas kreipimasis liudija, kad tikėjimas atgausima laisve ir būsima Lietuvos ne- priklausomybe Lietuvoj nėra nei palaužtas, nei nuslopintas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvi- nimo Komitetas, per 25 metus nesusvyravęs tame pačiame ti- kėjime, gruodžio 7-8 d. bus sa- vo seimo metiniuose bei suka- tuviniuose posėdžiuose susirin- kęs dar labiau tame tikėjime balso iš Lietuvos sustiprintas ir pasiryžęs tą per tiek laiko ne- pakitusi tautos troškimą ko pla- čiausiai skelbti ir įmanomai uo- liau rūpintis iš jo kilusių ragi- nimų bei pavedimų vykdymu.

Lapkričio 21 d. Paryžiuje VLIKo pirm. dr. J. K. Valiū- nas, lydimas prof. J. Baltrušai- čio, buvo priimtas Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos Vi- durinės ir Rytų Europos sky- riaus direktoriaus. Pasikalbėji- me palieisti ypač tą Europos dalį liečiantieji tarptautinės politi- kos klausimai. Ta proga buvo patvirtinta, kad Prancūzijos vy- riausybės nusistatymas dėl Lie- tuvos ir kitų Baltijos kraštų nė-

4545 W. - 63rd St.,
Chicago 29, Ill., U. S. A.

Pasaulio įvykiai

PIETŲ VIETNAMAS SUTIKO ATSIUSTI SAVO ATSTOVUS I PARYZIAUS KONFERENCIJĄ. Pagrindiniu ryšininku tarp Saigono ir Paryžiaus prez. N. V. Thieu paskyrė savo viceprezidentą N. C. Ky, kuris yra karštas tautininkas ir karinės pergalės šalininkas. 1966 m. jis siūlė pradėti invaziją į S. Vietnamą. Viceprez. N. C. Ky nedalyvavo Paryžiaus konferencijos posėdžiuose, bet turės pagrindinį balsą Saigono atstovų laikysenai nustatyti. Prez. L. B. Johnsonas pažadėjo P. Vietnamo vyriausybei nesuteikti ofi- cialaus pripažinimo komunistų Tautinio Išsilaisvinimo Fronto at- stovams. Hanojaus radijas paskelbė S. Vietnamo užsienio reikalų ministerijos pareiškimą, kuriame sakoma, kad komunistai Pary- žiaus konferencijoje nepripažins P. Vietnamo delegacijos, nes, girdi, tikrasis P. Vietnamo atsto- vas yra komunistų Tautinis Iš- silaisvinimo Frontas. Sios pro- cedūrines problemas konferen- cija gali nuleisti išgesniam lai- kui. Sustabdzius S. Vietnamo bombardavimą, pirmasis ofi- cialus keturių derybininkų posėdis turėjo įvykti lapkričio 6 d., bet buvo atidėtas dėl Saigono pa- rodyto boikoto, nenoro sėsti už to paties stalo su komunistų partizanais. Atrodo, prez. L. B. Johnsonas Vietnamo taikos klausi- mą paliks neišspręstą prez. R. Niksonui. Spėjama, jog R. Ni- ksonas amerikiečių delegacijos vadą Paryžiaus konferencijoje ambasadorių W. A. Harrimana pakeis Henry Cabot Lodge. Amerikiečių lėktuvai pirmą kar- tą nuo bombardavimų sustaby- mo apsaudė S. Vietnamo karus, gelbėdami žvalgybinių numstų lėktuvų parašūtais nusileidusius lakūnus. Amerikiečių kariuome- nės daliniai taipgi buvo įsiveržę i demilitarizuotą zoną ir sunai- kino i P. Vietnamą šaudančius komunistų artilerijos pabūklus.

Cekoslovakijos vidaus reikalų ministerija panaikino visas nu- latines vizas kelionėms į užsienį. Ministerio pavaduotojo Jarosla- vo Rybaro duomenimis, 1968 m. užsienim buvo išvažiavę 2.067- 200 čekoslovakų, kurių 5.000 ten susirado politinių pabėgėlių glo- bą. Ateityje išvažiavimo vizos bus duodamos tik tiem asmenim, kurie užsienin vyksta valstybi- niais reikalais. Pagrindinis šio suvaržymų tikslas yra sustabdy- ti gydytojų, mokslininkų ir in- žinierių pasitraukimą iš Čeko- slovakijs. Kaikuriuose ligoninė- se jau yra jaučiamas gydytojų trūkumas. Neoficialiomis žinio- mis, Sovietų Sąjunga iš Čeko- slovakijs atitraukė visą savo kariuomenę, išskyrus tris divi- zijas su maždaug 50.000 karių, kurių didžioji dalis laikoma prie Prahos ir Bratislavos miestų. Amerikiečių žurnalas "U.S. News a. World Report" skelbia, jog iš Čekoslovakijos atitraukti sovietų kariuomenės daliniai yra siun- čiami i Sibiro užkampius, kur jiems mažiau progų susitikti su gyventojais. Daugelis karių yra nusivylę oficialia invazijos ver- sija, nes Čekoslovakijoje jie ne- rado jokios grėsmės socializmui, kaip skelbia Maskva. Didelį įspū- dį sovietų kariams padarė čekų i slovakių vienybė, jiems, kaip okupantams, parodyta neapy- kanta.

Jugoslavijos prez. Tito Jajce miestelyje atšventė savo tautinio komunizmo 25 metų sukaktį. Bu- vusiems partizanams pasakytose kalboje prez. Tito tiesiogiai ne- minėjo nei Sovietų Sąjungos, nei Čekoslovakijos įvykių, bet kiek- vienam buvo aišku kam yra ski- riami jo žodžiai: "Tie, kurie ne- gerbia savo liaudies ir savo kraš- to, negali gerbti kitų kraštų ir jų gyventojų." Jis taipgi pabrė- žė, kad Jugoslavijos komuniz- mas yra sukurtas pačių jugo- slavų, kai tuo tarpu Kremlius i kitas kompartijas žiūri kaip i so- vietinio komunizmo kopijuoto- jas. Jugoslavijos vyriausybė pa- tvirtino 1969 m. biudžetą \$923- 700.000 vertės, kurio didžioji pu- sė — \$554.600.000 — skiriama krašto apsaugai. Kompartijos laikraštis "Borba" pasveikino Atlanto Sąjungos konferencijos nutarimus už parodytą reikiama- dėmesį Viduržemio jūros kraš- tams. Sovietinės invazijos atve- ju Jugoslavija amerikiečių karo laivyną išleistų i Adrijos jūrą.

V. Vokietijos krašto apsaugos min. G. Schroederis paprašė pa- rlamento narius sekančių ketve- rių metų laikotarpyje padidinti ra pasikeitęs ir kad tu valsty- bių jungimo i Sovietų Sąjungą nepripažinimas yra ir bus išlai- kytas. Prancūzijos užsienio rei- kalų ministerija gyvai domisi Lietuvos nepriklausomybės byla ir VLIKo veikla. E.

karinės išlaidas pustrėčio bili- jono markių. Už šią papildomą sumą bus įsigyta daugiau nai- kintojų, povandeninių laivų, ar- tilerijos ir priešlėktuvinės arti- lerijos pabūklų. 450.000 vyrų ka- riuomenė bus padidinta 10.000 karių.

Sovietų kompartijos centrinis komitetas nutarė atgaivinti N. Chruščiovo panaikintą vidaus reikalų ministeriją, kurią buvo pakeitusi viešosios tvarkos mi- nisterija. Milicininkams ir sau- gumiečiams vietoj KGB vėl gra- žinamas senasis MVD vardas, iš- garsintas Stalino vyriausio sker- diko L. Berijos. Reformos tiks- las esąs sustiprinti kovą prieš chuliganus ir kriminalinius nu- sikaltėlius. Gyventojams nura- minti pabrėžiama, jog MVD da- bar griežtai laikysis visų Sovietų Sąjungos įstatymų.

Rumunija sutiko įsileisti so- vietų kariuomenę i savo terito- riją manevrams, kurie įvyks se- kančių metų pavasari. Šis pa- žadas buvo duotas Bukarešte vie- šėjusiam Varšuvos Sąjungos va- duoti maršalui I. Jakubovskui. Rumunijos vyriausybei buvo už- tikrinta, kad sovietų daliniai bus atitraukti iš jos teritorijos manevrams pasibaigus.

V. Vokietijos mokslininkas Ehrenfried Petras, 9 metus dir- bęs mikrobiologijos institute Grafschafte, Belgijos pasienyje, pabėgo i R. Vokietiją. Per ko- munistų televizijos tinklą pasa- kytoje kalboje E. Petras apkal- tino V. Vokietiją ruošiusi mikrobiologiniam ir cheminiam karui. Institute atliekamus ty- rimus finansavo V. Vokietijos vyriausybė.

Vašingtonas ir Pekingas ne- oficialius diplomatinis ryšius palaiko Varšuvoje, kur abu kraš- tai turi ambasadas. Kinijos am- basados charge d'affaires Tsen Zung pranešė JAV ambasada- riui W. Stoesseliui, kad jis su juo norėtų susitikti sekančių metų vasario 20 d. Susitikimo tikslas neskelbiamas. Paskutinis pokalbis tarp kiniečių ir ameri- kiečių diplomatų Varšuvoje įvy- ko š. m. sausio 8 d.

Nukelta į 9-ą psl.

Švietimo ir šeimos metai

1. PLB valdyba, remdamasi PLB III seimo rezoliucija, skel- bia 1969 metus LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS ME- TAIS. 2. PLB švietimo taryba nutarė savo veiklos pagrindu laikyti lietuviškojo švietimo bei auklėjimo reikalų studijavimą, jų planavimą, specialiųjų tų sričių uždavinį vykdymą ir atskirių kraštų švietimą tvarkančių insti- tucijų veiklos derinimą. 3. Savo pirmajame posėdyje PLB švie- timo taryba pasiskirstė parei- gomis: pirm. — A. Rinkūnas, vi- cepirmininkai — J. Kavaliūnas ir L. Tamošauskas, sekr. J. Rin- kūnienė, narys ypatingiems rei- kalams — St. Rudys. 4. Lietu- vių švietimo ir Šeimos Metų programoj nutarta pagrindini dėmesį kreipti i: a. tarpmokyk- linį konkursą, b. mokytojų at- žymėjimą, c. įjungimą šeimų i lietuviškosios mokyklos bend- ruomenę. 5. PLB švietimo tary- bos adresas: A. Rinkūnas, 146 Close Ave. Toronto 3, Ont., Ca- nada. Tel. 416-535-9397.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

kalėdinis ir N. Metų numeris išeis gruodžio 19, ketvirtadienį. Sventiniai sveikiniai i tą nu- merį priimami iki gruodžio 11, trečiadienio. Dėl švenčių poka- lėdinis numeris, kuris turėtų pa- sirodyti gruodžio 26, ketvirta- dienį, neišeis. Sekantis numeris pasirodys su 1969 m. sausio 2 data. Naujų Metų sutikimo pa- rengimai priimami i kalėdinį numerį iki gruodžio 11 dienos.

Tėviškės Žiburiai - lietuvių savaitraštis

Adresas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10. Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

Kas perims mūsų bankelius?

Jau antras dešimtmetis keturi Kanados lietuvių bankeliai gražiai veikia, auga ir stiprėja. Jų pelnas skaičiuojamas dešimtimis tūkstančių, iš kurių tūkstančiai yra skiriami kasmet lietuviškiems reikalams, daugiausia lietuviškam jaunimui. Bankelių nariai gauna nemažus dividendus už šerius, lengvomis sąlygomis duodamos paskolos ir kitokie patarnavimai: nemokamas gyvybės draudimas ligi \$2000, čekių patarnavimas ir kt.

Dar iš nepriklausomos Lietuvos laikų mūsų tautiečiai yra įsitraukę ir gerai suprantą kooperacijos reikšmę. Dėlto lietuvių bankeliai nuo pat pradžių atstovavo turtaiti ant kojų ir vis daro pažangą. Žinoma, pažangai nėra galo, ir mūsų bankeliai galėtų būti dar stipresni, jeigu visi tautiečiai juose dalyvautų ar piniginius reikalus tvarkytų per savo bankelius. Dar daug, o daug lietuviško pinigų gali svertimtauciu bankuose, kur jie nėra pelną svertimtauciams.

Senieji neatjaunės

Bankeliai buvo įsteigti ir iki dabartinio lygio išsivystę taip vadinamos "senesnės kartos", t. y. dabartinio jaunimo tėvų, kurie atvykę į šį kraštą ėmėsi kuris ir karkurės iš jų stipriai ir pasiturintai išsikūrė. Jie atnešė į bankelius pirmasias santaupas ir, kūrimesi procesui einant, pirmieji kreipėsi į bankelius pagalbos-paskolų. Jais gavo ir, reikaliui esant, ir dabar gauna. Labai charakteringa, kad tie, kurie praturtėjo ir geriau išsikūrė, kaip pvz. prekybininkai, pramonininkai, profesionalai, valdininkai ir kt., atokiai laikosi nuo lietuviškų bankelių. Jie, kad ir yra nariai, bet pasyvūs, mažai reikalauja juose turti.

Bankelių pirmieji steigėjai bei palaikytojai sensta, traukiasi iš aktyvaus gyvenimo arba vienas po kito miršta. Jų vieton turi ateiti jaunoji karta. Bankeliai su vienos kartos pasitraukimu neišnyks ir negali išnykti, nes tai yra gyvenimo institucijos, reikalingos ir būtinios. Yra jau gražaus jaunimo, kuris šiandienai eina ar baigia augtusioms mokslo. Vasaros metu uždariaują, o baigę mokslus gauna gerai atlyginamą darbą, eina į verslus ar dirba savo profesijai. Jie kuria šeimas ir verslus. Tam reikalinga parama-pinigai. Jie perka automobilius, drabužius, baldus, stengdamiesi susidaryti kuo patogesnį gyvenimą.

Kur jaunimas?

Apgalvėtina, kad tas jaunimas nestoja nariais į lietuviškus bankelius. Statistika rodo, kad vidu-

tinis bankelių narių amžius yra 41 metai. Tad kur tas jaunimas? Žinoma, jie eina į sveikatausių finansines įstaigas ir ten tvarko savo finansinius reikalus. Kodėl? Juk daug lengviau turėti reikalų su lietuviu ar ju įstaigomis. Atsakant į klausimą, reikia turėti galvoj daug motyvu. Pirmiausia — bendras tautiškuo jausmo nykimas, kuriuo skundžiamės visi. Tas jaunimas išsileja į bendrą krašto gyventojų masę, plaukia su srove ir jam vistiek kas čia darosi lietuvių įstaigose ar bankeliuose. O jei su lietuvių kalba sunkiau, tai toks jaunuolis jau neateis į bankelį, nes jaučia gėdą, kad nebesusikalbės lietuviškai. Antra, tai stoka informacijos iš dabartinių bankelių narių savo šeimos nariams apie bankelius. Mažai kas iš tėvų ragina savo jaunąją kartą jungtis į bankelius, kuri nariais jie patys yra ir kadaise gal buvo bankelių paremti. Priklausymas lietuvių bankeliams turi eiti iš kartos į kartą. Negali būti lietuvių šeimos, kuri nepriklausytų lietuviškam bankeliui. Pats gyvenimas yra piniginių reikalų sąranga ir niekas bankų ar bankelių negali išvengti.

Būsimieji savininkai

Lietuviški bankeliai laukia ir kviečia jaunąją kartą istoti nariais ir palaikyti lietuviškus bankelius. Juk dauguma dabartinių narių ir valdytojų dėl pasenėjimo pasitrauks. Jaunimas — dabartinė karta turės ateiti ir užimti jų vietas kaip nariai ir valdytojai. Mūsų sporto organizacijų, skautų, ateitininkų, teatro grupių, studentų ir neorganizuoto jaunimo nariai yra būsimieji bankelių savininkai ir valdytojai, todėl jie visi jau dabar yra pagedaujami ir kviečiami jungtis į bankelius ir susipažinti su jų veikla bei darbais. Tam paskatinti Hamiltono "Talkos" bankelio valdyba nutarė kiekvienam lietuviui jaunuoliui ar jaunuolei, gyvenantiems Hamiltono v. d. y. b. u. proga pasiūstyti taupymo-bankelio knygtę su pradinio 10 dolerių šeriu įnašu. Tai bus paskatinimas užmegzti ir nenutrūkti ryšio su lietuvišku bankeliu.

Tapti bankelio nariu nereikia būti piniguočiu. Užtenka turėti \$5 vieną šeriu ir 25 centus įstojamajam mokesčiui. Ir su tokia suma tampa tikruoju nariu, turinčiu lygią vieno balso teisę, kaip ir tas, kuris turi šimtus dolerių bankelyje. Jaunime, jūsu laukia šis ekonominė-finansinė lietuviško darbo sritis!

E. Sudikas

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$25: Išganytojo Bažnyčios L. E. L. Parapijos Moterų Draugija; \$11: prel. J. A. Kuciņgis; \$10: I. Slabinskis; \$6: A. Keršys; \$5: V. Butrimas; rėmėjo prenumeratą po \$10: V. Krygeris, D. Vizbaras, V. Selenis, A. Obcarskis, J. Baliūnas, kun. J. Mātutis, Z. Saurazas, kun. A. Zilinskis, S. Ignatavičius, dr. P. Meškauskas, P. J. Liaukavičius, dr. A. Sidlauskaitė, Pr. Baltunovis, V. Ivanas; \$40: Mrs. Wikis, A. Baltkiojis, J. Bleigys, B. Girys, R. Kymantas, V. Platts, Br. Ignatavičius, A. Sudeikis, J. Kasulius, S. R. Vastokas, J. Vieraits, Z. Sodonis, J. Naruševičienė, L. Taškūnas; \$3: V. Abramaitis, J. Stonys, M. Vaišvila, kun. A. Gilevickas, P. Zemaits, J. Leiberis, J. Puodžiūkas, Mrs. E. Weir; \$2.50: D. Rautinis; \$2: V. Tamošiūnas, A. Mikoliūnas, J. J. Butkus, J. Ivanas, V. Girdauskas, S. Styrienė, J. Steponas, K. B. Zutauskas, J. Striška, O. Budreikienė, A. Bertulis, A. Bertulis, M. Sostakas, V. Perkuska, A. Butvydas, O. Ivaskienė, J. J. Rupinskis, A. Čepėnas, V. G. Bauža, J. Baužys, V. Kalina, V. Palilionis, A. Dzirvonas, I. Conrad, E. Empakeris, J. Jakelaitis, A. C. Šileika, R. Augustine, J. Tomas, V. Paukštys, A. Stankevičius, P. Sabaliauskienė, A. Mockus, J. Liutkus, P. Simutis, kun. J. Šlikas, A. Pavilionis, K. Lissauskas, J. Vyšniauskas, A. Petkevičius, L. Bušinskas, E. Veinieris, kun. L. Kemešis, Vl. Rušas, I. Girdzevičius, K. Girmys, P. Kazakas, A. Gallušis; \$1.50: J. Staugas. Nuosirdi padėka visiems.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

užsakau "Tėviškės Žiburius" kaip dovaną šiam asmeniui:

Vardas ir pavardė
Gatvė ir jos numeris
Miestas, provincija, valstija
Valstybė
Užsakytojas (vardas, pavardė)
Adresas

PASTABA. Metinė "TŽ" prenumerata — \$6.00. Nuolatiniai prenumeratoriai gali užsakyti "TŽ" dar jų neprenumeruojantiems už \$4.00 pirmiesiems metams.

Siunčiu perlaiką — čekį:

\$ 6.00 mano "TŽ" prenumerata 1969 m.
\$ 4.00 dovaninė prenumerata
\$ _____ auka laikraščiai

Parašas:

Prancūzija, kurios didybės vėlavą De Gaulle keičė į augstybę, šiais metais pergryvena politinį ir ūkinį sukratimą. Kraštas pateko į neramumų sūkurius. Politiniai neramumai, kuriuos iššaukė studentų kairiųjų komunistų ir anarchistų sambrūzdis, nuvedė į visuotinį streiką. Užsitęsęs streikas aštriai pažeidė gamybą, iššaukė kainų kilimą vidaus rinkoje ir sutrukdė prekių išvežimą.

Individualistai prancūzai, paragavę dviejų mėnesių neramumų vaistais, staiga vėl pasuko į dešinę. Parlamento rinkimuose laimėjo degaulininkai ir komunistai, kurie, ryšium su sovietinės kariuomenės išsibrovimu Čekoslovakijon, pradėjo aštrią tarpusavę kovą.

Prezidentas De Gaulle laimėjo politinę kovą, bet jo sudarytoji naujoji vyriausybė nesugebėjo išspręsti esminių ūkinių klausimų.

Vyriausybės klaidos

Valstybės prezidentas De Gaulle, jau sulaukęs 78 metų, nors buvo susvyravęs birželio mėnesį, sumanią apvaldę politinį pakrikimą praėjusią vasarą. Laimėjęs rinkimus ir parlamentą, jis sudarė naują vyriausybę, nušalinęs pakrikimo metu nesuigaudžiusius ministrus. Naujuoju ministru pirmininku paskirtas paslankusis hugenotas Maurice Couve de Murville, pokario metais ilgaisiais išbuvęs užsienio reikalų ministru. Jis buvo šaunus prezidento valios vykdytojas ir jo žodžių perteikėjas tarptautiniuose pasitarimuose, tačiau neparodė sugebėjimų kraštui valdyti.

Prancūzijos min. pirmininkas ir toliau liko prezidento pasiuntiniu. Jo kalba televizijos programoje nepatarnavo prancūzams nuraminti. Kalboje, pasakytoje lapkričio 18 d., esminiai klausimai buvo nutylėti. Prancūzai, sužinoję tikrovę, kad vokiečiai ir kitos tautos reikalauja franką nuvertinti, pasijuto lyg gavę smūgį į veidą.

Franko spekuliacijai apvaldyti reikėjo imtis nepaprastų priemonių. Krašto gyventojai turėjo žinoti, ko vyriausybė siekia ir iš jų reikalauja. Tuo metu min. pirmininkas Murville ir finansų ministeris Francois Xa-

Braška Prancūzijos galybė

Spekuliacijos priežastys • Tarptautinė drumstis • Franko nuvertinimas ir markės vertės pakilimas • Prancūzai puola vyriausybę

GEDIMINAS GALVA

vier Ortolio net kelis kartus per dieną lankė prezidentą ir pasiūlymą tuščiažodžiavimu, kuris tinka tik tarptautiniuose pasitarimuose. Prancūzai sužinojo apie savo negerovę ne iš Paryžiaus, bet iš Bonnos, Londono ar Ciuricho.

Už mėlynojo šydo

Valstybinio planavimo įstai-ga dirbo, lyg ji būtų 1969 m. pabaigoje. Ji užmerkė akis prieš praėjusį pavasarį riaušinių ir streikininkų padarytas žaizdas Prancūzijos ūkyje. Šios žaizdos buvo vyriausybės įjautrintų sutikus pakelti 15% darbininkų atlyginimą. Pakelimas iššaukė kainų kilimą, kuris nesustabdytas iki šio meto. Tai rodo franko vertės kritimą.

Po atostogų, kurios Prancūzijoje būna liepos ir rugpjūčio mėnesiais, buvo gerų ženklų. Gamybos rodikliai ėmė kilti. Didėjo darbininkų paklausa. Užsienio prekybos negalavimai buvo apvaldyti. Prancūzų spauda ir net vyriausybė ėmė skelbti ūkinį kilimą, tiksliau tarus, ūkio raidą dangstyti mėlynojo šydo, kuris paslepia negerovę.

Lapkričio 12 d., kai jau buvo prasidėjusi neįmami spekuliacija franku, finansų ministeris iškilio balsu šnekėjo apie ūkinę pajangą: darbininkų paklausa 31% padidėjusi spalio mėnesį, lyginant su rugsėjo mėnesiu; gaminių išvežimas padidėjęs, o įvežimas sumažėjęs. Ministerio žodžiais: "Kainų kilimas padidėjo spalio mėn., tačiau jis nekeičia susirūpinimo ir vyksta vyriausybės numatyta linkme." Finansų ministeris nutylėjo esminius dalykus, kurie buvo slepiami.

Spekuliacijos priežastys

Nepasitikejimas franku iššaukė patį vyriausybę. Ji sudarė ypatingą 14 bil. franku fondą remti imonėms, skatinti Prancūzijos gaminių išvežimui. Naujos imonės buvo kurlamos ir veiklankios gamyba skatinama. Vyriausybė skatinimo politiką atliko labai grubiai. Planavimas žiūrėjo valstybės polekiu, tačiau

pasimetė tikrovėje.

Valstybės biudžetas liko išpūstas. Prancūzija padarė tą pačią klaidą, kaip JAV, išpūstu valstybės biudžetu, atlyginimo kėlimu pildama vandenį ant infliacijos malūno rato.

Vyriausybės klaidos paskatino spekuliaciją franku. Gėgužės mėn. atidarius Paryžiaus biržą, prasidėjo kapitalo plaukimas į užsienį. Nepasitikejimas franku augo. Vyriausybė perligai nesirūžio imtis priemonių infliacijai pažaboti — pakelti diskonto nuosimtį ir kitomis priemonėmis varžyti kapitalo išvežimą. Rugsėjo mėn. panaikinus draudimą kapitalui išvežti, prasidėjo spekuliacija franku.

Kai prancūzai buvo įsitikinę, kad franko nuvertinimas yra neišvengiamas, Prancūzijos prezidentas burlėtojo: nesamone. Spekuliantai ryžosi dvigubai uždirbti. Jie tikėjosi vokiečių markės vertės padidinimo ir franko nuvertinimo. Lapkričio mėn. viduryje po pusę milijono frankų buvo pardaudama pirkti vokiečių markės ir auksui, kurio kaina vėl ėmė kilti ir prašoko \$40 už unciją. Aukso kainos kilimas palietė ir JAV.

Tarptautinis sujudimas

Spekuliacija franku sukėlė didelę tarptautinę įtampą. Vokiečiai turėjo apsispręsti dėl markės likimo. Paryžius lūkurio. Federacinės Vokietijos vyriausybė, ilguose posėdžiuose svarstiusi markės vertės pakėlimą, nutarė jos nekeisti. Ji sutiko daryti lengvatų įvežimui padidinti ir laikinai išvežimą neįmami varžyti, tačiau atsakė markės vertės pakėlimu pristabdyti Vokietijos gaminių išvežimą ir skatinti įvežimą. Vokiečiai taikliai pastebėjo: mes padėsime prancūzams pašalinti jų ūkinis negalavimus, tačiau nesimsime gydyti savojo sveiko ūkio.

Lapkričio 22 d. susirinko 10 svarbesnių kraštų finansų ministrai pasitarti. Vokiečiai pra-

nešė, kad jie negali patenkinti prancūzų prašymo pakelti 7,5% markės vertę ir pasiūlė franką 10% nuvertinti. Franko negalavimus gydyti pasitarimo dalyviai pasiūlė 2 bil. dol. paskolą. Lapkričio 23 d. Prancūzijos prezidentas De Gaulle atmetė siūlymą franką nuvertinti. Savo kalboje jis išryškino priemones franko pusiausvyrai atstatyti: varžyti atlyginimų kėlimą, remti išvežimą, įvesti naujus mokesčius, peržiūrėti biudžetą ir uždrausti riaušes.

Vyriausybės nuvertinimas

Šiuo metu peranksti kalbėti apie atstatymą pasitikejimo franku. Prancūzų vyriausybė ir De Gaulle skelbtoji Prancūzijos didybės pažeista ir "nuvertinta". Prancūzija turi aukso už 4 bil. dol., jos gyventojai beveik tokią pat sumą aukso laiko seifuose, kojineis ir čiuziniuose. Pastovioji prancūzų liga-inflacija, kuria pasižymėjo ano tarpkario vyriausybės, palietė ir nevainikuoto imperatoriaus valdomą kraštą. Jo vyriausybė liko "nuvertinta".

Spauda tebepuola vyriausybę.

KLAUSKITE-PATARSIM-PADESIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrta tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skirti redaguojama teisininkas V. Mastis.

Grįždamas iš darbo, dažnai prisėdu vienamė nuosliaiame parke poilsui. Vieną kartą, einant iš parko, čigonų gauja gatvėje prisivijo iš užpakalio ir ėmė kolkoti. Pasitėravus apie priežastį, pareiškė keistą ir fantastinį priekaištą, neva aš bandęs parke išgėdinti 3 metų mergytę. Buvau prirentkas, nes tai atrodo daugiau, negu fantastinė nesamone. Po parko vaikiojosi net trys mergiokės, prasidėdamos po 5 centus. Kai išsukta policija atvyko, du vyruklai pradėjo pranykti, sakdami, kad mažai matė, bet paliko 3 mergiotes (dvi nepilnametės) histeriškiems "irodymams". Už \$300 užstatą buvau iki teismo paleistas iš arešto. Mano advokatas aiškina, kad nors bausmė gresia iki 5 metų, bet kaip niekadoms nenusikaltes galėčiau būti nubaustas slyginai. — Po poros savaitių visi atsitiktinai jau kitoje gatvėje susidūriaus su tais pačiais apgavikais. Jie praėjo lyg nieku dėti, aš taip pat, bet po kelių minučių grįžo su policininku apkaltdinami, kad aš grasiąs liudininkams prieš teismą jau trečią kartą. Ši kartą mano užstatas iš arešto buvo jau \$500. Mano advokatas sako: kadangi aš neturiu liudininkų, nežinrnt, kad mano praeitis visai švari, reikals yra gana kompliktuotas. Maloniai prašau paaiškinti, ką turėčiau daryti. Gal žinote kur melo detektorius, ir kiek kainuotų? Štai kokie pavojai mieste nuėiti į maža, ramų parką net dienos metu! Tai gali atsitikti kiekvienam ir betkoku metu! S. F. Torontas

Mes negalime duoti jokių patarimų asmenims, kurie turi advokatus. Galime apie reikalą tik bendrais bruožais pakalbėti. Jūs paršėte ilgą laišką, bet mes linke manyti, kad Jūs nevėisk mums papasakojote. Jei tie asmenys Jūs melagingai apkaltino, turi turėti koki nors pagrindą: kerštą, pasipelnymą ar panašiai. Advokato pirmutinis uždavinys būtų atrasti, išaiškinti tą pagrindą. Jei liudininkai meluoja, advokatai nėra labai sunku teisme tai pagauti, ypač jei yra daugiau kaip vienas liudininkas. Teisėjas niekada neskuaba daryti sprendimo po abejotinių įrodymų. Jei esate visiškai nekaltas ir Jūs advokatas nėra tikras dėl bylos laimėjimo, jis turėtų Jūsų nurodyti kitą advokatą, kuris specializuojasi baudžiamosiose bylose. Jei esate iš dalies kaltas koki nors būdu, pavyzdžiui, kolyojote tuos asmenis antrą kartą juos susitikęs, tai papasakokite advokatai ir jis žinos ką daryti. Kaikada panašiais atvejais pravartu pasamdyti privačius seklius, kurie gali išaiškinti kaltintojų blogus planus. Žinoma, tai kainuoja pinigą. Vienas dalykas svarbu atsiminti — advokatai reikia papasakoti visas smulkmenas. Tik tada jis gali susidaryti tikrą vaizdą ir paruošti gyny-mą. Del melo detektoriaus kalbėkite su advokatu. Kaikurie asmenys yra važiuę į Buffalo, bet nežinoma, kiek tas jiems padėjo.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:
306. Wellando medž. klubas \$100
307. Londono Kat. Moterų D-ja 100
308. Skautų S-gos Vietininkija 100
309. Brazilauskas, Jonas 100
310. Eimantas, Leonardas 100
311. Jokasas, Petras 100
312. Jonynas, A. 100
313. Kalėnas, Adomas 100
314. Kudukiai, K. ir O. 100
315. Petrašiūnas, Andrius 100
316. Stveja, Petras 100

Papildė įnašą Otavos apyl. valdyba iki \$600 (pralenkdamas Toronto apyl. valdybą, kurios įnašas — \$500). Wellando lietuvių kolonija įnašą atlygijo buvo atstiklus, bet dabar medž ir žūkl. klubui "Lituanica" padarius pražįją, Wellando lie-

tuviai nepasiliks paskutiniai ir vienas po kito įsijungs į Fondo narius. Nauji nariai — nr. 307 iki 316 yra visi iš Londono, Ont. Atrodė, šį liet. kolonija bus trečioji, kuri išpildys šiais metais visų 100% nustatytas duokles. Londone irgi ilgai laukta įnašų, bet nuo praeitų metų, kai Fondo igaliojiniu tapo Fondo Tarybos narys Juozas Bersėnas, reikalai pagerėjo. Visose kolonijose lietuvių yra tokie pat, tik nevisur atsiranda bent vienas entuziastas, kuris Liet. Fondo reikalą visą laiką judintų. Išvardintoms organizacijoms ir mie-liems Londono lietuviams (kurie čia dėl žinių stokos plačiau nepaminėti) Fondas nuosirdžiai dėkoja.

P. LEIŠIS, reik. vedėjas

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROUS KLIMAI • SĄLDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V Ė S :

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANDFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

(Bus daugiau)

Iš Vasario 16 gimnazijos Pa-
ryžių pasiekiamie jau vakarop ir
tiesiai taksiai vykstante į aėro-
dromą. Cia vos spėjame atlikti
visus formalumus ir lėktuvu pa-
kylame Tulūzos link. Visi esa-
me nepaprastai išvargę nuo pri-
siminimų daugybės, nedamio-
gų naktų ir visos dienos, pra-
leisto traukinyje. Tulūzos aėro-
drome susidome į autobusą, ku-
ris nuveža mus į miesto centrą.
Paprastose soferi, kad jis mus
nuvežtų iki viešbučio, nes turi-
me daug lagaminų. Jis pažada ir
pradeda slinkti mažomis siauro-
mis gatvėmis, kurios tolyn dar
labiau siaurėja. Privaziuojame
reikiamą vietą, bet soferis ne-
galį savo didelio autobuso išku-
ti į siaurą skersgatvį, nes ant
kampe pastatytas mažas automo-
bilis, kurių Prancūzijoje labai
daug. Mūsų vyrai išlipa ir pakė-
lę "mašinėlę" pastato ant šali-
gatvio. Bet tuo tarpu mūsų au-
tobusas užtvėnkia visą judėjimą.
Išvažiuojame į Rue de Sardi-
ne, bet judėjimas dar vis susta-
dytas. Visi pradeda spausiti au-
tomobilių sirenas. Pakyla triukš-
mas, kuris nenutildo, kol išsikro-
vėme savo lagaminus. Tačiau
žmonės nepyksta, o tik juokau-
ja. Pamatę, kad esame visi vie-
nodai apsirėngę, klausia kas
mes tokie, ko čia atvykome ir pa-
linkėję sėkmės mojudami pra-
važiuoja. Viešbutis gana švarus,
palyginti, nebrangus ir svar-
biausia — turi vonias ir dušą.
Nuraminę alkį, nutariame ilgai
miegoti sekanti rytą, nes reikia
atgauti prarastas jėgas, be to, ir
pagrindinis mūsų pasirodymas
prieš akis.

Sokame parke

Sekanti rytą apie 9 v. man
skambina į kambarį viešbučio
savininkas ir praneša, kad Mont-
rejeau burmistras neužgo at-
siųs savo padėjėją su manimi su-
sitiikti. Netrukus pasirodė M.
Lassere, o paskui jį ir televizij-
os bei spaudos atstovai. Visi ap-
sirėngiami ir einame į netoliese
esantį miesto parką. Ten pašo-
kame keletą šokių televizijai.
Tuojau aplinkui stovėja žmonių
minia ir prašo, kad daugiau šoku-
tume. Taip netikėtai čia atliko-
me trumpą programėlę. Žmonės
ima teirautis visko: iš kur esa-
me, kas tokius puikius drabužius
padarė. Visą apčiupinėja —
juk tai rankų darbas ir toks
gražus! Ir mūsų šokiai jiems pa-
tinka. Pradeda lyti. Visi greitai
bėgame atgal į viešbutį. Vos su-
spėjome persirengti, vėl kviečia
mane į vestibiulį. Atėjo kito
laikraščio "La Depeche" atsto-
vas, išgirdęs, kad šokame par-
ke. Jis vėl prašo, kad eitume
su juo į tą patį parką. Dar su-
gaunu kelis šokėjus, kurie ne-

buvo suspėję išeiti į miestą, pa-
sikeičiamie drabužius ir atgal.
Sis laikraštis per visą mūsų bu-
vimą Tulūzoje ir vėliau festiva-
lio metu kiekvieną dieną įde-
davo kokią nors mūsų grupės
nuotrauką vis su palankiais
mums komentarais.

Žibuoklių miestas

Persirengę ir papietavę, jau
mažais būreliais pasiskirstė ei-
name apžiūrėti Tulūzos miesto.
Visur languose žibuoklės, ži-
buoklių kvapai, violetinė spal-
va apdengtos lėšės. Miestas ga-
na švarus, keletas puikių par-
kų, kuriuose gausu fontanų,
ypač vakare įvairiomis spalvo-
mis mirgančių ir sudarantių
jaukią nuotaiką. Kiekvienoje
gatvėje po keletą kavinių, įren-
gtų lauke ant šalių. Čia vi-
sados pilna žmonių. Jie girks-
noja alų, arbatą su konjaku ar
kitokius gėrimus. Prancūzai ne-
veltui vadinami smalsiais —
gourmet. Jiems netaip svarbu
buto įrengimas ar švara. Jie la-
bai daug dėmesio skiria maistui.
Mums, įpratusiems skubėti,
atrodo, kad jie per daug lai-
ko skiria valgymui. Pvz. pietūs
užtrunka iki 3 valandų laiko. Po
to — poilsis, o vėliau vakarienė
ir vakaras kavinėje. Atrodo, kad
niekas neskuba, nesirūpina ry-
tojumi. Ir mes šį vakarą lei-
dziame prancūziškai: pasivaikš-
čiojame, apžiūrimė vitrinas, pa-
sėdime keliose kavinėse. Iš mū-
sų vienodų švarkų daugumas at-
pažįsta ir klausia, ar mes esame
tie patys, kurie šiandien šoko
miesto parke. "Jūs drabužiai
labai gražūs, o taip pat ir mer-
gaitės. Jos blondinės ir su ilgo-
mis kasomis", — vis giria pran-
cūzai.

Konsulo telegrama

Prasideda mūsų išvykos ofi-
cialioji dalis. Kur beisme ir ką
bedarysime, turim atminti, kad
esame ne turistai, bet atstovai
net dviejų valstybių — Kana-
dos ir Lietuvos, nes jau visi
laikraščiai išsėda mūsų nuo-
traukas ir aprašymus, pažymė-
dami, kad esame Lithuanian
Folk Dance Group du Canada.
Tą patį vakarą išsinešiojame
televizijos priimtuvą ir matome
"Gyvatarą" šokanti ir vaikštan-
tį Tulūzos gatvėse. I viešbutį
atėjo Kanados generalinio kon-
sulo Bordeaux mieste telegrama,
kurioje jis sveikina mus lai-
mingai atvykus, linki sėkmės ir
žada aplankyti festivalio metu
Montrejeau.

Dvi poilsio ir vienšnagės dien-
nos žibuoklių mieste Tulūzoj
greitai prabėga. Išplėvė ir išly-
ginę savo tautinius drabužius vėl
ruošiamės pagrindiniam kelio-

nės etapui.

Į Pirenėjų kalnus

Sekanti rytą — šeštadienį,
rugpjūčio 10 d., keliamės anks-
ti. Kai tik susirinkom viešbučio
vestibiulyje, prisistatė Montre-
jeau miesto burmistras Mr. H.
Bouche. Jis man sako: "Aš Jus
jau pažįstu, nes vakar mačiau
televizijoje". Padėkoja, kad taip
daug ir gražios reklamos davė-
me jų festivaliui. Jis labai pa-
prasitos, bet malonios išvaizdos
žmogus su kuriuo greitai gali-
ma surasti bendrą kalbą. Jis pa-
žadėjo daryti viską, kad mūsų
viešnagė jo globoje būtų kuo
maloniausia. Privaziuoja auto-
busas, kuriame sėdi jau kitame
viešbutyje palmta prancūzų šo-
kėjų grupė. Jie tik vakar va-
kare atvyko į Tulūzą, tad nepa-
sirodė dar nei televizijoje, nei
laikraščiuose. Visi atrodo labai
pavargę ir nekalbūs. Sukrauna-
me į tą patį autobusą savo la-
gaminus ir susėdame — pasiro-
šiamė ilgai kelionei (beveik 7
val.) į Amelie les Bains — Pa-
ladą.

Nekalbūs montrealiečiai

Važiujame siauru plentu pie-
tų link. Išsėdame mus M.
Bouche paminėjo, kad kelionė
bus ilga, bet gamta graži ir gal
neišvargins taip labai. Ir tikrai,
pavaziavus porą valandų, prasi-
dėda pietų krašto augmenija.
Kaikur jau ir palmių matosi, o
medelių, kurie žaliuoja ir žie-
mą ir kuriais pas mus papuošti
bei apodinti geresni namai,
pilni laukai. Tik čia, išaugę šil-
tesniaime klimato, augštesni ir
tiesesni. Privaziuojame Vidur-
kaimo jūros pakraštį. Mūsųkiai
žavisi, fotografuoja, o prancū-
zai sėdi tylūs. Aš klausiu, ar
jiems nepatinka. Sako patinka,
bet jau trečią kartą važiuoja
tuo pačiu keliu, dėlto netaip įdo-
mu. Mat, jie prieš savaitę šiuo
keliu pradėjo savo ekskursiją
autobusu į pietų Prancūziją, per
Italiją, Šveicariją ir tik vakar
tuo pačiu keliu grįžo į Tulūzą.
Palengva jie pasidaro kalbesni
ir pradeda pasakoti, kaip visą
savaitę praleido autobuse žiūrė-
dami pro langus ir tik vakare
sustodavo kur nors pernaktuoti.
Pagal iš anksto paruoštą pla-
ną, norėjo apvažiuoti kuo dau-
giau, bet iš tikro toj kelionėj
jie labai privargę ir nieko gero
nematė, nes nebuvo laiko niekur
ilgiau sustoti. Tad ir šiandien
labai apsispylė, nes vėl visą di-
eną reikia praleisti autobuse. Jie
nustebė, kad mes turėjome pa-
sirodo Vokietijoje, ir sutiko,
kad mes savaitę praleidom įdo-
miau.

GELTONASIS PAVOJUS RUSIJAI

Kinijos gyventojų skaičius,
nors oficialūs jų surašymai ne-
kartą buvo daromi ir skelbiami,
nėra tiksliai nustatytas. Apytik-
riai jų yra per 700.000.000, o
1985 m. jų bus apie bilijoną.
Operuodama tokiu dideliu gy-
ventojų rezervu, Kinijos politi-
ka darosi vis karingesnė, nors ji
dar ir "nejudą iš vietos".
Kuriam linkme?

Yra pagrindo manyti, jog ky-
lant gyventojų skaičiui, Kinijos
ekspansija nukryps į Sibirą, o ne
į pietines Azijos valstybes ir ne
į Australiją. Australija ir Kana-
da yra antrajame, vėlesniame
ekspansijos plane. Trečiajame
plane — visos pasaulis. Tai ir
yra "geltonasis pavojus", kurio
pirmas išsivadęs kaiseris Vilhel-
mas II, nors tada, XX amžiaus
pradžioje, Kinija buvo silpna,
"karinių lazdu" draskoma, skal-
doma, o šiandien ji jau ir ato-
miniu bombų turi.

"Geltonojo slibino" šalyje gy-
ventojų skurdas yra didelis, bet
jį gausėjimas dar didesnis. 1949
m. Kinijoje buvo apie 540.000.
000 gyventojų, šiandien — apie
700.000.000.

Tuoju po komunistinės valdžios
įsigalėjimo ir po pilietinio karo
užbagos Pekingo komunistinė
vyriausybė propagavo šeimų "re-
guliaciją", bet ta politika ne-
ilgai truko: greit ji pasikeitė
180° posūkiu. Šiuo metu šei-
moms rekomenduojama turėti
kuo daugiausia vaikų. Tai da-
rytina pagal seną taisyklę: "Juo
mūsų daugiau, juo mes stipresni".
Si politika varoma be ato-
dairos ir galimybės atitinkamai
pakelti maisto gamybą.

Reikės naujos erdvės

Kinija dūsta savo teritorijoje,
tad anksčiau ar vėliau kiniečiai
turs veržtis į kitų valstybių te-
ritoriją. Kiniečiams labiau reika-
linga "gyvbinė erdvė", jos pra-
plėtimas, negu pvz. Hitleriui
"Lebensraum". Ir šiandien Ki-
nijos vyriausybė neslepia savo
pretenzijų į Sibiro teritoriją,
primindama, kad caristinė Rusi-
ja smurtu atplėšė nuo Kinijos
imperijos pietrytinį Sibirą. Pa-
starojo klimatas sunkus kinie-
čiams, bet jo žemė derlinga ir
sėdinti išmaitinti daug žmonių.
Taikingu būdu Kinija negalės
savą ambicingo tikslo pasiekti,
todėl sistemingai rengiasi ka-

Hamiltonas "Gyvataras" viename rate su Montrealio prancūzų grupe "Les Danseurs du Saint Laurent" Prancūzijoje

JUBILĖJINIS "VARPO" NUMERIS

Neseniai turėjau progą pa-
skaityti "Varpo" žurnalo 8-ji
numerį, skirtą šioms Lietuvos
laisvės kovoms metams. Žurnalo
tikslis išleido data nepažymė-
ta. Jame pateikta medžiaga ne-
senstanti, tad, manau, nebus
pervelsi pasidalinti savo išpu-
džiais su "T2" skaitytojais.

Žurnalas gražiai išleistas, kny-
gos formato, apimantis 208 pus-
lapius, redaguotas Antano Ku-
čio. Didelė gausa bendradarbių
(25) duoda šiek tiek beletristi-
kos ir poezijos, tačiau daugiau
nei trys ketvirtadaliai žurnalo
prierašyti tautiniais - politiniais
klausimais prisiminimų, disku-
sijų bei straipsnių forma. Te-
mos, gvildenančios daugiausia
Lietuvos nepriklausomybės at-
kūrimo ir išsivys santykių su
pavertu kraštu klausimus, nėra
naujos — jų pilna šių metų
mūsų periodinė spauda. Vis dėl-
to kai kurios mintys prašosi, kad
ir trumpu, pastabų. Žurnalo re-
daktoriaus A. Kučys savo įžan-
giniame straipsnyje (5 psl.)
įsakmiai pabrėžia, kad rusų
tauta esanti visai nieku dėtā
dėl mūsų krašto okupavimo, ir
ragina bičiuliautis su rusais,
kaip su būsimais nepriklausomo
Lietuvos kaimynais. J. Dau-
gėla (70 psl.) dar konkrečiau
sako: "Ne rusai, ne kiniečiai ir
ne kuri kita tauta yra Lietuvos
laisvės žudikai, bet tarptautinis
komunizmas..." Tokios mintys
ne tik neatitinka tikrovės, bet
ir yra klaidinančios bei ken-

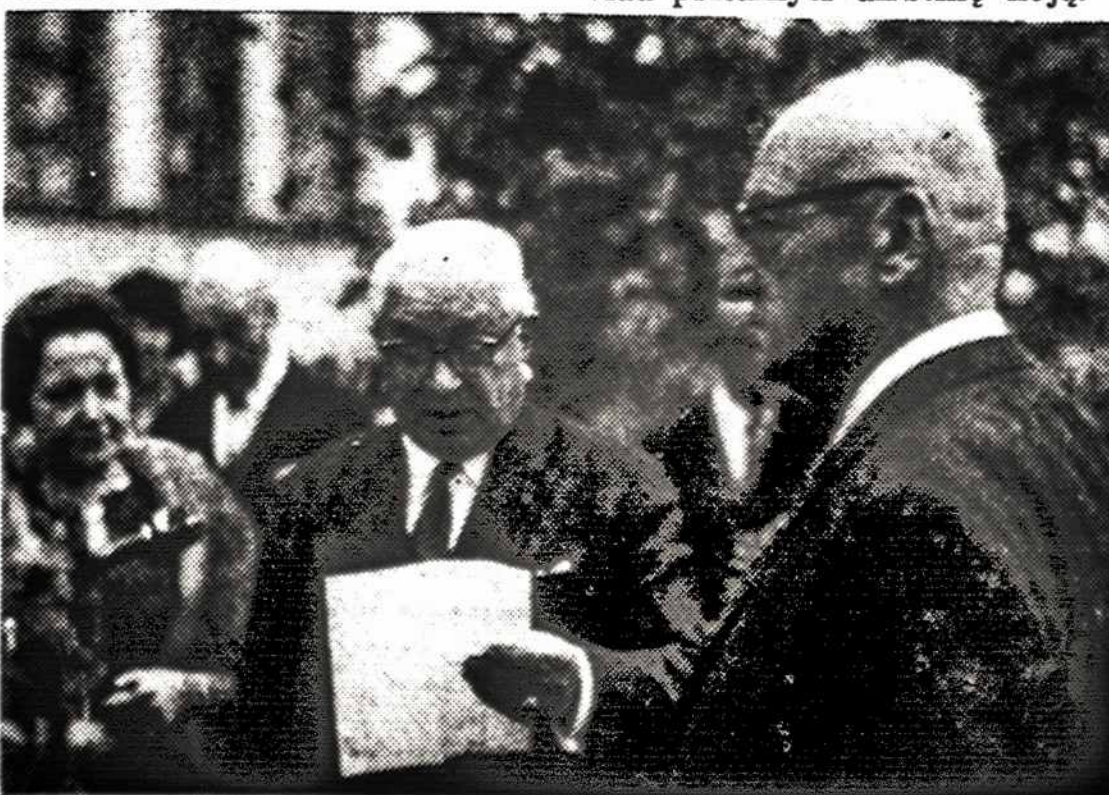
kiančios mūsų laisvės kovos li-
nijai. Ar nepanašiai ragina ir
pats okupantas rusus mylėti sa-
vo "didįjį brolių"? O mums juk
yra aišku, kad ne komunizmas,
bet imperialistinis rusas, prisi-
dengęs komunizmu, yra mūsų
krašto pavergėjas, kaip per pus-
antro šimto metų išlaikė Lietu-
vą vergijoje ir caristinis rusas.
Koks "tarptautinis komunizmas"
okupavo neseniai komunistinę
Cekoslovakiją? Ir Vakarų pa-
saulis apkaltino ne tarptautinį
komunizmą, o Rusiją. Mes ge-
rai žinome, kad mūsų broliai
Lietuvoje lengvai susitvarkytų
su komunizmu, jei tik sovietinė
armija pasitrauktų iš mūsų kra-
što. Lietuvis pavertame krašte
yra daug didesniame rusinimo
pavojuje, negu komunizmo.

Santykių su kraštu klausimu
žurnale pasisakoma įvairiai. A.
Kasiulaitis, kaip ir dera politi-
nės partijos vadui, kalba kie-
tai, be kompromisų, vartodamas
"bendradarbiavimo" terminą.
Tai įneša daug nenuoseklumo
į patį klausimą. Šiandien mes
galime kalbėti tik apie san-
tykiavimą ar bendravimą, nes
"bendradarbiavimą" tarp mū-
sų, bent tuo tarpu, tikrai nėra.
K. Skirpa pasisako gražiai ir iš-
dėmetinai (72 psl.): "Kaip tau-
ta, mes esame nedalomai viena-
ta, nepareinamai nuo to, kas iš
mūsų laisvas, ir kas priverstas
nešti svetimą jungą ir savo bei
tautos gelbėjimo svarbiausiam
tikslui net taikintis prie vietos
aplinkybių". J. Vilkaitis (73
psl.) pasisako konstruktyviai ir
logiškai: "Viena tėra aišku, kad
santykiavimas su bet kuriomis
okupacijos įstaigomis ar oku-
pacijos organizuotomis draugi-
jomis ar sambūriais yra bergž-
džias darbas ir neleistinas. Vi-
sai kitas reikalsas santykių pa-
laikymas su bet kuriais gyvento-
jais, nepaisant jų padėties bei
turimų pareigų, jei jos nėra tie-
sioginiai susijusios su šnipinėjimu."

Tarptautinės politikos klau-
simu labai gera ir dėmesio verta
dr. J. Karvelio studija "Euro-
pa ideologijų kryžkelėje" (98-
112 psl.). Taip pat dėmesio ver-
tas E. Boreišos straipsnis "Na-
cionalizmas šių dienų Lenkijoje"
(140-148 psl.).

Aplamai, žurnalas yra geras
inašas ir mūsų periodinės spau-
dos lobis. Pasigendama tik jau-
nų jėgų ir jaunos, su laiku ei-
nančios, dvasios, j.s.

• Eastbourne vietovėje, Bri-
taniijoje, buvęs kariuomenės ma-
joras Rowland Bowen pats nu-
siprovė dešinę koją žemiau ke-
lio, norėdamas įrodyti, kad ši
operacija nėra skaudi, jeigu pa-
dą amerikiečių gydytojų meto-
dą užmarini kojos nervus. Ope-
racijos entuziastas, netekęs svei-
kos kojos, buvo nuvežtas į ligo-
ninę, bet chirurgams beliko ap-
dailinti pjūvį, kad būtų leng-
viau pritaikyti dirbtinę koją.

Erdmonas Simonaitis (dešinėje) klausosi dr. P. Karvelio kalbos pogrėbtuvėse prie Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje, kur Sukutvininkui, sulaukusiam 80 metų, pasodintas jo vardo ažuoliukas

Istorija, "išlešinta" prieš 60 metų

AL. GIMANTAS

Kaip ir kada atsirado šias ei-
lutes rašančiojo knygų rinkinė-
lyje nedidutė, jau gerokai pa-
geltusi knygėlė, vardu "Leng-
vutė Lietuvos istorija", šiandien
būtų sunku pasakyti. Bet tas
leidinukas tikrai įdomus ir dė-
mesio vertas. Autoriumi pasira-
šo A. Agaras. Išleistas Rygoje,
1910 m. Kaip sakoma, "Išlešino
A. Maciejauskas, Zamkovaja No.
7." O spausdinta Laukaičio, Dva-
ranausko, Narjausko ir B-vės
spaustuvėje, Seinuose, Suv. gub.

Juk tai šio šimtmečio pradžios
leidinys, dar gerokai prieš Lie-
tuvos nepriklausomybės atgavi-
mą. Todėl ir įdomu, kaip tuome-
tinė inteligentija bandė savie-
siems, sodiečių masėms ir ne-
gausiams miestelėnams prista-
tyti savosios tautos praeitį, kaip
bandė skiepyti pasididžiavimą
savoja tauta ir skieisti tėvynės
meilę, ruošiant, gal tuo metu to
viešai ir nedeklaruojant, savam,
laisvam ir nepriklausomam gy-
venimui. Perskaicius tą leidinu-
ką, susidaro išpušdis, kad bent
anų dienų sąlygose knygėles
puslapiai (iš viso 86) turėjo tu-
rėti auklėjančios ir skatinančios
reikšmės.

Istorija suskirstyta skyriais.
Pirmojo pavadinimas — "Lie-
tuvų daba ir būdas". Čia kalba-
ma apie stambeldžių tikėjimą,
žinyčią, pomirtinį gyvenimą, pi-
lietišką (urėdišką) ir naminių bū-
vi. Skiltyje I kalbama apie žilą-
ją gadyne iki Gedimino, padavi-
mus, Latvijos ir Parusijos liki-
mą. Dar vienas skirsnis pava-
dintas "Didžioji Lietuva". Čia
pristatomas Rimgaudas ir Erd-
vilis. Skiltyje II kalbama apie
augančią Lietuvą: nuo Mindaugo
iki Gedimino; paliečiamas
Mindaugas, Lietuvos susikilimas
nuo Mindaugo ligi Vytenio.
Skiltyje III šaltinė antraštė:
"Lietuva apgalvota, nuo Gedi-
mino liki 1386". Iš kunigaikš-
čių aprašyti: Gediminas, Jaunu-
tis, Algirdas, Jagėla, Kęstutis.
Skiltyje IV apžvelgiama Lietu-
va susivienijusi su Lenkija, t.y.
1386-1795. Čia vietos randa
Skirgėla, Vytautas Didis, Sviri-
kėla, Zigmontas, Kazimieras Ga-
geliūnas, Aleksandras, Zigmontas
II Senis, Zigmontas Augustas.
Lietuvos apsaugimas (1569-
1795); skirsniai: Bekaralija, Ste-
ponas Batorius, Zigmontas III,
Vladislovas Vaza, Jonas Kazi-
mieras, Mikolas Višnieveckas,
Jonas Pobieskas, Fridrikas Au-
gustas II, Fridrikas Augustas
III, Stanislovas Poniatauskas.
Skiltyje V — "Lietuva pamaš-
toji", Perijodas I, Perijodas II

ir baigiama "Zvilgtėrimu į lie-
tuvų raštą ir dailę".

Istoriniai knygelės puslapiai
ilustruoti mūsų kunigaikščių
atvaizdais, maždaug tokiais, ko-
kius turėjome nepriklausomos
Lietuvos vadovėliuose. Visa ap-
rašyta su savotišku patosu, pa-
sididžiavimu, vis pabrėžiant, ko-
kia graži ir šauni buvo Lietu-
vos praeitis, kad tikrai verta
stiprybės semtis iš tų istorinių
dienų, kai Lietuvos galybė buvo
tokia didi ir plati.
Įdomu, kad jau 1910 m. kny-
gelės autorius gebėjo atkreipti
tautietų dėmesį ir į lietuvišką-
ją kultūrą, primindamas, kad
dar priešistoriniais laikais lie-
tuvų jau turėtas savotiškas raš-
tas — runos. Tai buvo ženkle-
liai, kuriuos iškaldavo akmeny-
je ar išpjauštinėdavo medyje.
Tos runos atstodavo paliepiamus,
pranešimus. Jas iškaldavo ir pa-
mėnėjimui kokių nors svarbių
įvykių. Prisimenamas pirmųjų
lietuviškų knygų leidimas. Ra-
pagonis, Mažvydas, Bretkūnas,
Sirvydas. Nežmirstas ir rusų
įvestas spaudos draudimas, itin
sumenkines lietuviškąją raštiją.
Rašoma ir apie Donelaičių, Dau-
kantą, Pošką, Stanevičų, Valan-
čių, Giedraitį, Zauvervičą ("nors
ir vokiečius"). Su dėmesiu mini-
mas kun. A. Juškevičius, kaip
dainų rinkėjas ir filologas, ge-
rimasi vysk. Baranausko "Anykš-
čių šileliu". Prisiminta "Aušra",
"Varpas", "Ūkininkas", "Tėvy-
nės Sargas", Amerikos "Lietu-
va" ir "Vienybė Lietuvninku".
Pripažįstama, kad Lietuvos gy-
venime ir literatūroje pradėjo
reikštis dvi srovės: "klerikališ-
ka ir demokratiška".

Apskritai minimas inž. P. Vilei-
šis, dr. V. Pietaris, dr. J. Basa-
navičius, Sernas, dr. V. Kudir-
ka, dr. J. Šliupas, J. Jablonskis,
K. Jaunius, P. Arminas, Mairo-
nis, A. Jakštas, Margalis, Jova-
ras ir Stiklėlis. Nepamiršta ir
Satrijos Ragana, Zemaite, Laz-
dynų Pelela. Kalbama apie Vy-
dūną, M. Šiaulienį, Zegotą, A.
Agarą ("mokslo popularizato-
rius ir praktiškų knygelių rašy-
tojas"). Iš dailininkų laikomi pa-
garsėjusiais: Stabrauskas, Žmui-
tadinavičius, Leščinskas, Kalpo-
kas, Ciurlionis; skulptoriai: Rim-
ša, Zikaras. Iš kompozitorių iš-
kelti: Sasnauskas, M. Petraus-
kas, V. Storosta, P. Stankevi-
čius, Kačanauskas.

Sis trumpas, populiariai pa-
ruoštas Lietuvos istorijos kur-
sas, atrodo, turėjo rasti platų at-
garsį anų dienų Lietuvoje ir pri-
sidėti prie tautinio atgimimo.

Toronto lituanistinio seminaro studentai klausosi aiškinimo apie lietuvių rašytojus

JAU PENKIASDEŠIMT STUDENTŲ

Lituanistinis seminaras Toronte

Kai kalbama apie lietuvišką
šeštadienį mokyklą, daugelio
tėvų nusistatymas jos atžvilgiu
aiškus: kurie leidžia jai savo
vaikus — mato tikslą: kurie ne-
leidžia, gali taip pat pateikti vi-
sokių argumentų ir pasiteisini-
mų. Tačiau tolimesnis lituanis-
tinų žinių ir kalbos gilinimas
dažniausiai paliekamas paties
jaunuolio nuostatai.

Po eilės metų pertraukos ši
rudėnį Torontė vėl pradėjo veik-
ti lituanistinis seminaras, taiko-
mas dešimt lietuviškos mokyk-
los skyrių baigusiam jaunuoliui.
Jo tikslas — sustiprinti stude-
ntų lietuvių kalbą ir plačiau su-
pažindinti su mūsų literatūra,
kuri, bent tuo tarpu, yra pati
vaizdžiausia ir prieinamausia
priemonė tėvų kraštui ir lietu-
viškai kultūrai pažinti.

Malonu pastebėti, kad semi-
narą lanko virš 50 studentų.
Daugiau, negu buvo tikėtasi.
Sklandų darbą trukdo kelios
klūtys. Pagrindinė — permaži
pomokų. Per pusantros valandos
savaitėje sunku perduoti bent
pačius svarbiausius veikalus ar
nors jų turinį jaunuoliui, kurio
literatūrinis apsisikaitymas yra
labai siauras. Taip pat mokyto-
jai dažiam tenka paruoti ir mul-
tipliuoti skaitomuosius tekstus:
o, rodos, būtų pat lengva, jei
visi studentai atsineštų tą kny-
gą, kurią rengiamasi nagrinėti.

(Gera proga žvilgtelti į savo
knygų lentyną: kiekvienoje tu-
rėtų būti nors "Lietuvių kalbos
vadovas", lietuviškai - angliškai
ir angliškai - lietuviškas žodynas,
poezijos ir beletristikos antolo-
gijos, mūsų klasikais ir bent
stambesniųjų romanai).

Nežiūrint visko, verta mėgi-
ti eiti per klūtis dėl 50 inteli-
gentiškų, plačiau galvojančių, li-
tuanistika besidominčių jaunuoi-
jų. Yra vilties, kad bent dalis
jų galės mokytojauti šeštadieni-
nėje mokykloje.

Seminaras naudojasi Prisikė-
limo parapijos patalpomis. Jam
vadovauja Vida Tamulaitytė ir
J. Gustainis.

Lygiagrečiai veikia Toronto
Jaunimo Ansambliis, vadovauja-
mas muzikės Dalios Skrinke-
tės - Viskontienės. Didelė dalis
lituanistinio seminaro studentų
priklauso Ansambliui. Jie ren-
kasi Nekaltai Pradėtosios Ma-
rijos seselių patalpose, kur mo-
kosi liaudies dainų ir groja se-
naisiais lietuvių instrumentais.
Padirbėję jie galės puikiai at-
stovauti šios rūšies muzikai. Tai
gražus būrys jaunimo savo no-
ru ateina į kursus.

Abiejų šių grupių pirmasis
pasirodymas, pavadintas "Lietu-
viškos dainos ir žodžio vakaru",
įvyks š.m. gruodžio 8 d., 5 v.
p.p., Prisikėlimo parapijos au-
ditorijoje. A. S.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1968

Artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome tris specialiai sudarytus
siuntinius iš tokių daiktų, kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir
iš tikrųjų naudingi Jūsų giminėms.

MISRUS KALĖDINIS 1968

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriš-
kas arba moteriškas nailoninis lėptapis, 3/4 jardo vilnonės angliškos
vyriškos eilutės medžiagos, vilnonė sijoninė medžiaga, 3 jardai labai
gražios moteriškos eilutės medžiagos, puikių vyriški nailono marškiniai
arba nailoninė bluzė, 1 dėžė šokoladinių saldinių, 20 anglišių geriau-
sios rūšies cigarečių, \$100.-

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1968

Komplektas moteriškų nailoninių drabužių (labai ten reikalingi),
gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai vilnonės moteriš-
kai eilutei (cremple) medžiagos, gražus moteriškas megztinis, 3
jardai vilnonės medžiagos apsiaustui, 2 1/2 jardo vilnonės medžiagos
suknelei, \$100.-

MAISTO SIUNTINYS 1968

1/2 sv. arbatos, 1 sv. kavos, 6 sv. geriausios rūšies baltų miltų, 2 sv.
ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. lapelių, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dėž. nes-
cafe, 3 sv. geriausios rūšies kiaušinių taukų, 1 sv. šokoladinių saldaini-
nių, \$30.-

Taip pat betkuri drabužių siuntinių galima įdėti žemiau išvardinti
daiktai, kurie visada yra naudingi ir laukiami Lietuvoje.
Vilnonė skarelė \$4.50, nailoniniai itališki lėptapis \$12.00, vyriški ar-
ba moteriški megztiniai \$14.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės ar-
ba vilnonės kojinės \$2.50, labai geras plunksnų firmos "Parker"
\$9.00, šveicariški laikrodžiai \$15.00, vyriški nailono marškiniai \$8.00.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

OLIMPINIAI LAIMĖJIMAI

"Kamjaninio Tiesos" 227 nr. praešima, lapkričio 18 d. Vilniuje buvo pagerbti ir apdovanoti Meksikos olimpiados prizinkai D. Pozniakas, J. Cepulis, M. Paulauskas, A. Bagdonavičius, V. Briedis, J. Jagelavičius, Z. Jukna, V. Motiejūnas, treneriai A. Levickas, A. Socikas ir R. Vaitkevičius. Pagerbtuvėse dalyvavo kompartijos žymniai, sporto vadovai ir JAV lietuvių "pažangulė" K. Karosienė. Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinės narys Modestas Paulauskas, kuris, tarp kitko, yra rinktinės komšorgas — komjaunimo vadovas, perskaitė lietuvių sportininkų vardus jau Meksikoje vilniški kompartijai parašytą ir visų pasirašytą laišką: "Tarybų Lietuvos sportininkai džiaugiasi ir didžiuojasi, kad jiems šalies daugiavalstietis olimpinis rinktinės sudėtyje patikėta ginti tarybinio sporto šlovę. Dabar, kai mūsų tanta šventia Lietuvos Komunistų partijos įkūrimo ir proletariškos revoliucijos Lietuvoje 50-metį, mes siūnčiame karščiausius linkėjimus visiems darbo žmonėms, nuširdžiai dėkojame partijai ir vyriausybei už dėmesį jaunimo fiziniui ir dvasiniam auklėjimui. Mes prižadame negailėti savo jėgų socialistinei Tėvynei šlovinti." Daugiavalstietis olimpinis rinktinės, deja, buvo Sovietų Sąjungos, o socialistinės tėvynės šlovinimas taip pat reiškia laurų skyrimą ne Lietuvai, bet ja okupavusiai Sovietų Sąjungai. Lietuvių sportininkų iškovojo laimėjimai buvo atiduoti Maskvai ir kompartijai, nors iš tikrųjų jie priklauso lietuvių tautai. Komunistų partijos penkisdešimtmetį šventė ne lietuvių tautai, bet tik pati kompartija, kuri padėkos tikrai nėra nusipelnusi, nes lietuvių sportininkai olimpinėse žaidynėse negalėjo atstovauti Lietuvai.

VARŽESI STUDENTAI

Kauno sporto laimė buvo surengtas tarptautinis studentų pramoginių šokių konkursas Kauno politechnikos instituto taurė laimėti, kuriam dalyvavo studentų poros iš Kauno, Rygos, Leningrado, Maskvos, Talino, Minsko ir Rytų Vokietijos. Klasikinio šokių stiliaus I vietą ir taurę laimėjo R. Vokietijos atstovai, II — Kauno politechnikos instituto šokėjai, III — Rygos studentai. Individualiose klasikinių šokių varžybose pirmos dvi vietas teko svečiams iš R. Berlyno, trečioji — Daliai ir Vidui Kamaičiams, Kauno politechnikos instituto studentei ir dėstytojai. Kamaičiai geriau sekėsi P. Amerikos šokių individualiose varžybose, kur I vietą iškovojo Dalia ir Vidas Kamaičiai, II — Violeta ir Leopoldas Seniauskai, III — vokietė pora. Žiūrovai turėjo progą pasiklausyti politechnikos instituto estradinio ansamblio "Aitvarai", kuris ruošiasi iškviči į Lenkiją. Savo įspūdžius iš studijų Britanijoje papasakojo Česlovas Norvaisa.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

"Tiesos" pranešimo, Kauno miesto komiteto sudaryta organizacinė komisija su kauniečių laikraščiu (turbut "Kauno Tiesa") išsiuntinėjo miesto gyventojams raginimą su tvarkyti artimųjų, giminių, pažįstamų kapus ir dalyvauti mirusiųjų pagerbime. Raginimas pradėdamas poetas Br. Mackevičius eilėrašio posmu:

"Čia — kapai,
Glaudžias cementas šaltas
Prie motulės žemės pieties.
Būna mirty
Gyvenimo vertos,
O gyvenimas —
Vertas mirties..."
Prieškariniais laikais tūkstančiai kauniečių be jokio raginimo Vėlinių vakarą uždegdavo žvakutes ant mirusių artimųjų kapų. Centrinės kapinės Vytauto prospekte skėsdavo plandantios šviesos, virpančių šešėlių jūroje. Prie didvyrių kapų jaunimas įsijungdavo ryžto ateities žygiams. Šią gražią tradiciją užgnaužė kompartijos ateistinė propaganda. Kapinės dabar jau yra iškeltos į Petrašiūnus, o Vytauto prospektui duotas Lenino vardas.

CENTRINIS VILNIAUS RAJONAS

Sovietų Sąjungos valstybinę premiją už Vilniaus žirnių rajoną laimėjo architektai Birutė Kasperavičienė, Bronius Krūminis, inž. Vaclovas Zubrus ir statybos kombinato vadovas Smuėlis Liebeckis. Šiuo metu jie jau ruošia planus kitam Vilniaus rajonui. B. Kasperavičienės darbotvarkėje — šnipiški, Vilniaus

centrinio rajono, detalaus išplanavimo projektas, kompozicinis idėjos patikslinimas. "Literatūros ir Meno" 46 nr. puslapiuose ji pasakoja: "Šnipiškes skirsis nuo kitų rajonų. Pirmiausia — tai beveik miesto centras, kurio sprendimas kelia kitokių reikalavimų, negu, sakysim, projektavimas neužstatytoje vietoje. Centrinėje miesto teritorijoje būtina racionaliai išnaudoti kiekvieną žemės pėdą, sutalpinti daugiau gyventojų. Čia bus daug prekybinių įstaigų, visuomeninių pastatų, kurie koncentruosis prie Dzeržinskio ir Ukmergės gatvių; gyvenamieji namai bus atitraukti nuo šių gatvių trasų (trasa — kryptų ženklinanti linija, V. Kst.)." Paklausta, ar reikės nugriauti seną pastatų, B. Kasperavičienė atsakė: "Neišvengiamai. Bet pagal apskaičiavimus šie nugriaujami nebus labai nuostolingi. Ju vietoje iškilis nauji modernūs namai su liftais, šiuikšliu surinkimo aparatais, skalbinių džiovinimo įrengimais. Aš minėjau, kad šiame — Žalgirio — rajone, kuris bus dešiniajame Neries krante formuojamo centro (univ. parduotuvė, viešbutis, Revoliucijos muziejus ir kt.) fone, labai brangintina erdvė; todėl čia ypač bus didinamas aukštis — 60-70 pastatų bus 9, 12 ir daugiau aukštų. Pagaliau tai ir būtina: šios teritorijos reljefas lygus, ir pajavirinti jį galima tik skirtingo aukščio pastatais. Labai norėčiau, kad centrinis Vilniaus rajonas — Šnipiškes — savo išplanavimu ir pastatais išsiskirtų tiek iš sostinės, tiek ir iš kitų mūsų miestų naujųjų rajonų, kad tai būtų unikalus respublikoje architektūrinių samanyų įkūnijimas. Manau, kad nereikėtų čia vengti ir individualių namų projektų, idomių architektūrinių darbų."

KILOMETRINIAI PAVADINIMAI

"Tiesos" puslapiuose K. Ulvydo vedamam skyrelyje "Mūsų kalba" filologijos mokslų kandidatė Antanė Kučinskaitė svarsto kaikiurių organizacijų kilometrinius pavadinimus. Vien tokių organizacijų yra Laisvanoriskia Draugija, Armija, Aivaičiai ir Laivynai Remti, kurios ir santrumpa LDAALR lauzo lietuvių. A. Kučinskaitė šią daugiausia sporto reikalams skirtą organizaciją siūlo vadinti Gyvnybininkų Draugija. Ji taipgi atkreipia dėmesį ir labai gremėzdišką ir nereikalingą žodį "laisvanoriskia". Kilometrinius pavadinimus turinčių organizacijų grupę taip pat priklauso Svetimio, Augštykų Mokyklų ir Mokslo Istaigų Darbuotojų Profesinės Sąjungos. A. Kučinskaitės nuomone, užtektų "Mokslo" profesinės sąjungos. Paminklų Apsaugos ir Kraštytyros Draugija Vilniaus telefono abonentų knygoje tiesiog vadinama Kraštytyrininkų Draugija. Toliau A. Kučinskaitė rašo: "Kraštytyros draugijoje i atskira sekcija susibūrę kalbininkai yra atkreipę dėmesį ir daugeli tūrinio ir būtinio gyvenimo sričių. Jau galima pastebėti pagerėjusią sostinės iškabų ir kitokių viešųjų užrašų kalbą. Sektelys nariams reikėtų atsiderėjus peržiūrėti visų mūsų respublikos ištigų, imonių, visų organizacijų pavadinimus ir pataisais bei siūlymus pateikti atitinkamoms žinyboms tvirtinti..."

NUSIKALTIMŲ PRIEZASTYS

Sovietinės milicijos dienos proga "Tiesa" 263 nr. paskelbė pasikalbėjimą su sovietų okup. Lietuvos viešosios tvarkos "ministeriu" Julijonu Mikalauku, kuris, tarp kitko, tarė atvirą žodį apie nusikaltimų priežastis: "Nusikaltimai poelgiai mūsų šalyje daugiausia auklėjamojo darbo stokos pasekmė, daugelyje grandžių (pradedant šeima, mokykla ir baigiant gamybą) žmonių auklėjimo formos ir metodai turi rimtų spragų ir trūkumų, labai silpnas kai kurių darbo kolektyvų vidaus drausmės rezultatas. Kriminaliniai tyrimai rodo, kad nusikaltusių žmonių tarpe 40 procentų turi 3-5 klasių išsilavinimą, 30 procentų nelankė kino, 37 procentai neskaitė laikraščių, nežūrėjo televizijos, 70 procentų nelankė teatrų, beveik niekas nedalyvavo visuomeninėje veikloje. Jiems būdingi labai riboti doroviniai idealai, žemas kultūrinis lygis ir beveik visiškas indiferentiškumas visuomeniniam gyvenimui. Keista, bet kaip tik šie žmonės ir nepatenka į auklėjamojo poveikio sferą: įgyvendindamos priemonės, siekiant užkirsti kelią nusikaltimams, mūsų visuomeninės organizacijos ir kultūros įstaigos dažnai užmiršta tuos, kurie pažeidžia įstatymo ir dorovės normas..."

V. Kst.

St. Catharines, Ont.

KARIUOMENĖS SVENTĖ. Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50 m. sukakties minėjimą surengė St. Catharines L. V. S. "Ramovė" lapkričio 16 d. slovakų salėje. Skyriaus v-bos pirm. atidarė minėjimą ir pakvietė įnešti ramovėnų vėliavą. Invokaciją sukalbėjo kun. B. Mikalauškas. Paskaitą skaitė nepriklausomybės kovų dalyvis, kūrėjas-savanoris, Vyčio Kryžiaus kavalierius J. Viliūšis. Savo kalboje palietė pagrindinius organizacinius sunkumus, kuriuos teko nuagalet formuojant pirmuosius savanorių pulkus, aprūpinimą, ginklavimą ir t.t. Po paskaitos buvo apdovanoti L. V. S. "Ramovės" ženkliu ir diplomais kun. klebonas B. Mikalauškas, OFM, Veronika Alonderienė ir ramovėnas Jonas Radvila — ramovėnų sąjungos dešimtmečio leidiniu. Sveikimono žodį tarė Hamiltono ramovėnų ir KLB-nės valdybos vardu K. Baronas.

Meninėje dalyje pasirodė Hamiltono lietuvių parapijos choras, vadovaujamas A. Paulionio. Pianinu duetą atliko Margarita ir Rimas Klevai, o duetą iš operos "Pikų dama" (Čaikovskio) padainavo Birutė Antanaitienė ir Veronika Paulionienė. Klausytojai chorą šiltai sutiko ir iškviė dvi dainas pakartoti. Hamiltono parapijos choras yra balsingas ir gerai susidainavęs. St. Catharines ir apylinkės lietuviams tai buvo labai maloni staigmena. Po meninės dalies sekė linksmoji dalis — šokiai, loterija ir baras. St. Catharines yra nusistovėjusi tradicija chorą ir svečius pavašinti. Tad ir šį kartą prie geleimis papuoštų ir valgiais apkrautų stalų buvo pakviestas choras ir svečiai. Dvylikat valandą visi skirstėsi su labai pakilia nuotaika. Lapkričio 17, sekmadienį, buvo atliktos pamaldos Vėlių pranciškonių koplyčioje už žuvusių karių, šaulių ir partizanų. Sv. Mišias atšauo ir tai dienai pritaikytą pamoklą pasakė kun. B. Mikalauškas, OFM. Po pamaldų, dalyvaaviant vėliavoms, padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už tautos laisvę.

Ant. Šukys, kūrėjas-savanoris PRIE NAUJOSIOS APYLINKĖS VALDYBOS sudarytos komisijos, į kurias pakviesti šie asmenys: kultūros ir švietimo reikalams — S. Šetkus, jaunimo — L. Grigaitė ir M. Šetkus, Tautos Fondo — J. Girevičius, Salpos Fondo — J. Grigas. Jei salygos bus palankios, numatoma leisti apylinkės biuletenį. Naujoji valdyba sieks glaudaus bendradarbiavimo su visomis vietos organizacijomis ir su visais Niagaros pusiasalio lietuviams.

A. LUKAS apsigyveno St. Catharines mieste. Praeietyje jis buvo aktyvus veikėjas ir įvairių organizacijų rėmėjas. Savo lėšomis jis yra išleides Alės Rūtos romaną "Žemės šauksmas". Apylinkės valdyba sveikina naujajį gyventoją ir linki įsijungti į organizacinę veiklą.

N. METŲ SUTIKIMA rengia SLA 278 kuopa š.m. gruodžio 31 d. St. Denis salėje. Rengėjai kviečia įsigyti bilietus iš anksto. Koresp.

WELLAND, ONT.

TAUTOS FONDO AUKOTOJAI. \$21: V. Markūnas; \$20: B. Luomanas; po \$10: V. Bielinėnas, G. Sinkus, kun. B. Mikalauškas, M. Kuzevas, J. Radvila, A. Stankevičius, V. Jasilionis; po \$6: J. Pauzoliū; po \$5: J. Butkus, J. Staškevičius, J. Kutka, A. Smolkskis, A. Pivoriūnas, K. Stankevičius, P. Sidlauskas; po \$3: V. Karalius, A. Pamatavičius, V. Ivanauskas, A. Zinaitis, A. Cepukas, B. Simonaitis; po \$2: P. Bersėnas, J. Baliušas, V. Surka, J. Blūžas, A. Ramanauskas; \$1: A. Šileikis. Nuosirdžiausia padėka visiems Wellando apylinkės lietuviams.

A. Cepukas, TF atstovas Wellande **Delhi - Tillsonburg** LAIKRASTIS "SIMCOE REFORMER" lapkričio 18 d. laidoje įdėjo nuotrauką ir aprašymą apie gimnaziją baigusius abiturientus. Ju tarpe yra ir Rita Augustinavičiūtė-Augustine. Ji baigė 13-tąjį skyrių pažymiu 95 ir gavo stipendiją — Ontario provincijos ir "Imperial Leaf Tobacco" bendrovės. Delhi miestelyje įvyko baigusiųjų iškilnė, kurios metu atsisveikinimo kalbą pasakė ir Rita Augustinavičiūtė.

Sault St. Marie, Ont. VLADĖ IR ALFONSA TRAKINS. KAI lapkričio 16 d. atšventė savo 25 metų vedybų sidabrinę sukaktį. Būrelis tautiečių surengė p. Trakins kams staigmeną-vašes, kurių metu buvo įteikta dovana — sidabrinis servizas. Staigmena suorganizavo P. J. Gasperienė. A. V.

Hamiltoniečių spaudos baltaus karalaitė įteikiama dovana. Iš kairės: vakarui vadovavęs ateitininkų sėdraugių pirm. J. Pleinys, spaudos baltaus karalaitė V. Urbanavičiūtė, praėjusių metų spaudos baltaus karalaitė D. Prunskutė ir dovana įteikęs R. Blekaitis. Nuotr. A. Juraitis

HAMILTON

K. L. K. MOTERŲ DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS metinė šventė įvyks gruodžio 8 d. Sv. Mišios už gyvas bei mirusias Dr-jos nares bus atšaukiamos 11 v. Aušros Vartų bažnyčioje. Dalyvausime su Dr-jos vėliava. Po Mišių renkames į Jaunimo Centra, kur įvyks vašes-pietūs. Iš Toronto dalyvaus sėsesės su paskaita. Maloniai kviečiame nares ir prijaunčias gausiai dalyvauti pamaldose ir vašėse. — Labai atsiprašome p. Gugienę už per klaidą įvykusį praleidimą padėkoje jos dovanos — 5 litų, įteiktos Draugijai minint 20 metų sukaktį. Nuosirdžiai dėkojame. Tie 5 litai bus palikti Dr-jos kasoje kaip atminimas. Valdyba

D. L. K. ALGIRDO SAULIŲ KUOPA suorganizavo gražų Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50 m. paminėjimą. Ta proga buvo pašventinta ir kuopos vėliava. Algirdiečiai iškilmes pradėjo šeštadienio vakarą gerai pasisekusiais šokiais. Sekmadienį į Hamiltoną privažiavo daug svečių iš kitur. Pamaldose visos vietos organizacijos dalyvaus su savo vėliavomis. Mons. dr. J. Tadarauškas atliko vėliavos šventinimo apeigas ir pasveikino jos krikšto tėvus, kurių buvo dvi poros: H. Zmuidzinienė su J. Preikšaičiu, šaulių sąj. įgaliotiniu Kanadoje, ir St. Sukienė su Pr. Vizbaru, šaulių organizacijos įsteigėju Hamiltone. Po sumos buvo "Liberia" už mirusių ir kovose kritusių karių. Prie Kankinių kryžiaus šventoriuje padėti du vainikai. Čia K. Baronas pasakė trumpą žodį. Po to sėdėjo buvo iškilmingas aktas. Kuopos pirm. P. Kanopas perskaitė vietos karių-veteranų paruoštą dienos atsisveikinimą. Į vėliavoms ir didžiųjų lietuvių karių portretais papuoštą sceną jis kvietė kalbėtis: gen. konsula J. Zmuidziną, šaulių sąjungos įgaliotinį J. Preikšaitį, Kanados rinktinės pirm. St. Jokubaitį ir Bendruomenės pirm. Alf. Juozapavičių. Visi kalbėjo, ragindami mus visą laiką likti kovotojais ir kariais dėl dabar pavergtos tautos laisvės. Publikai buvo pristatyti salėje esantys mūsų kūrėjų-savanorių. Daugelio jų švarko atlaupus puošė Vyčio Kryžiaus. Pagrindiniu kalbėtoju buvo iš Buffalo prof. A. Musteikis. Profesorius savo pusvalandį užtrūkusiojo kalboje trumpai perėjo per istoriją, apibūdindamas visais laikotarpiais karinę profesiją. Kalbą baigė užsimindamas paskutinius mūsų tautos karinius veiksnius — mūsų partizanų laisvės kovas. — Meninėje dalyje pasirodė "Gyvataro" šokėjai. "Aukuras" davė ištrauką iš B. Svogonos "Milžino planumejė" ir AV parapijos choras. vad. A. Paulionio, užbaigė programą

graziai nuskambėjusiom dainom. Po to svečiai ir programos dalyviai nuvyko į E. Galinio restoraną, kur buvo paruošti pietūs. Čia vėl buvo tęsiamos salėje neužbaigtos kalbos ir šauliams sveikiniai. Besivašinančius linksmai nutėikė kun. dr. S. Valiusaitis gražiu humoru, akt. E. Vilimaitienė-Baltaplaukytė savo deklamacija ir p.p. Paulioniai — duetu. Reikia stebėtis, kaip dar neseniai įsisteigusi organizacija taip pajėgė išjudinti Hamiltoną. Tai nebuvo eilinė šventė. Mes tokį minėjimą be prisimenime čia buvus gal prieš 45 metų. Ir dabar, sukomandavus šau-niemis buvusius Lietuvos kariuomenės puskarininkams P. Kanopai ir Alf. Patamsiui, kolonija patįsime ir atitinkamai pagerbė mūsų kariuomenę. K. Milleris

J. BR. STANIAI IR ST. MILE-RIENE išvyko 3 savaitėm žiemos atostogų į Floridą. Iš ten jie dar yra suplanavę aplankyti ir Bahamų salas. Kalėdom žada grįžti.

GRANDIOZINIS N. METŲ SUTIKIMAS — gruodžio 31 d. Jaunimo Centre ir parapijos salėje. Pradžią — 7 v., pabaigą — 2 v. Apylinkės valdyba kviečia visus jame dalyvauti ir kartu sukakti 1969 metus gražioji lietuviškoji nuotaikoj. Bus graži muzika, veikis bufetas su įvairiais gėrimais — šampanu ir užkandžiais. Jaunesnio amžiaus jaunimas galės linksintis parapijos salėje. Ruškimės jau dabar įsijdami bilietus pas valdybos narius.

KALEDU SVENCŲ PROGA geriausia dovana yra knyga. "Lithuanians in Canada" leidinys yra labai tinkamas padovanoti lietuviams ir kitataučiams. Šis gražus leidinys galima gauti pas visus Hamiltono apylinkės valdybos narius.

PASITRAUKUS ILGAMIEČIŲ SALPOS FONDO pirmininkui Z. Pulianauskui, jo vieton apylinkės valdyba pakvietė K. Mikšį. Nuosirdžiai dėkojame Z. Pulianauskui už gražų ir energingą vadovavimą. Linkime naujam pirmininkui gražaus ir sėkmingo darbo. Apylinkės valdyba

KVIECIAME VISĄ JAUNIMĄ dalyvauti parengime "Vakaras Europoje". Programą atliks ukrainiečių bei lietuvių tautinių šokių grupės ir italų "folk-singers". Kitos tautybės prisidės savo atsilankymu. Europietiškos vašes ir kava — nemokamai. Po programos — bendri šokiai. Įėjimas 50 ct. Šis vakaras įvyks šeštadienį, gruodžio 7 d., 8 v.v., Mc Master universiteto Rathskellare.

Hamiltono Lietuvių Studentų Draugija

WINDSOR, ONT.

linauskas, J. Puodžiukas, R. Petrauskas; iš Hamiltono — D. Lastauskaitė, A. Orvidas, E. Stanevičiūtė; iš Sault Ste. Marie — J. Skardis; iš Rodney — Z. Mockus; iš Tilbury — R. Laurinavičius; iš Windsor — E. Linkevičius, R. Eidukaitė, N. Giedrūnaitė, J. Kuraitė, J. Genys ir A. Trakinskas studijuoja St. Clair College — abu iš Sault Ste. Marie. Surinkę studentai grupės pirmininku išsirinko Julij Puodžiuką, o sekretore Joaną Kuraitę. Šios grupės tikslas — pabendrauti ir susipažinti. Korespondentė

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VLIKO PIRMININKAS dr. J. K. Valiūnas lapkričio 20 d. išvyko į Europą. Lankysis Paryžiu, Romoje, Bonnoje. Prieš išvykdamas, dalyvaavo lapkričio 16 d. įvykusiame VLIKO tarybos posėdyje, kuriame nusivietė pastaruoju metu susidariusias kiek palankesnes sąlygas viešai priminti Lietuvos nepriklausomybės bylą ir stiprinti jos gynimą viešojo laisvojo pasaulio opinijoje. Ryškiausi to pagerėjimo pavyzdžiai — vien Baltijos valstybių klausimui skirtas išitas pusvalandis vieno Niujorko radio programoje (pasikalbėjimas su Lietuvoje ir Estijoje gen. konsulais) ir 20 minučių pasikalbėjimas su VLIKO pirmininku bei valdybos nariu A. Budreckiu visoje JAV rytinėje dalyje matomoje televizijos programoje. VLIKO pirmininkui išvykus, jo pareigas Niujorke eina vicepirm. J. Audėnas. E.

ALRK FEDERACIJOS valdyba lapkričio 22 d. posėdyje nutarė: 1. Pasistūti savo atstovus į ALTA: kan. V. Zakarauską, Leoną Jara, Kazimierą Kleivą, Joną Jasaitį. 2. Steigti Religinį Centra ALRKF kongrese priimtais pagrindais ir įgaliojimo dr. J. Jerome tartis su vysk. V. Brizgijū ir Kunigij Vienybės pirmininku kun. Edv. Abramaičiu. 3. Užmegzti oficialius ryšius su kitomis konfesijomis. 4. Įgaliojimo jaunimo skyriaus direktoriui A. Tamulį užmegzti ryšius su jaunimo komitetu žygiui į Romą ir įsijungti į jų veiklą. 5. Pavėdė dr. J. Jerome ištirti sąlygas Amerikos Lietuvių Katolikių globėjii prie Amerikos vyskupų ir susirūši su Detroito arkiv. John F. Dearden, Amerikos vyskupų konferencijos pirmininku. 6. Pastudijuoti kursų rengimo reikala ALRKF veikėjams Niujorke ir Čikagoje.

I PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO neakivaizdinį skyrių įstojo 15 naujų studentų: 14 moterų ir 1 vyras. Džiugu, kad mokytojų ir mokinio nori mokyti lietuvių kalbos, tačiau tokia proporciija nedaro garbės vyrams. Negi jie neretų nusileisti moterims ir likti molio Motiejais? Studijas galima pratęti betkada, kreipiantis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA. Kadangi kursas yra korespondencinis, mokyti gali visi laisvojo pasaulio lietuviai.

KLEVELANDE LEIDZIAMA "DIRVA" lapkričio 20 d. laidoj skelbia: "Sofija Smetonienė, 85 metų amžiaus, prieš porą savaitių priepuolio ištikta buvo paguldyta Charity Hospital, kambarys 705. Dabar jaučiasi geriau, bet dar tebėra pusiau paralyžuota." Atrodo, ligonė yra Lietuvos prezidento a.a. A. Smetonos našlė.

DAIL. ZIBUNTAS MIKSYS iš Patryčiaus atskrido aplankyti Birmingham, Mich., ligoninėje gulintios motinos rež. Z. Arlauskaitės-Mikšienės. Svečias planuoja užsukti į Detroitą, Čikagą ir Beverly Shores.

INZ. RICARDAS PAULIUKONIS, klevelandietis firmos Cryobank patarėjas, užpatentavo išradimą, kurio dėka iki 240 laipsnių Fahrenheito užšaldytus žmogaus kūno organus bus galima išsaugoti ilgą laiką ir vėliau perkelti jų reikalingiems pacientams.

FOTOGRAFIJOS MENININKO kun. A. Kezio, SJ, 6.000 pėdų filmo juosta apie V tautinę skautų stovyklą ruošiamas ekranams Čikagos lietuvių foto archyve. Numatoma padaryti ir garso įrašus. Išlaidoms padengti archyvas įsiekio finansinės paramos.

DAIL. S. KVIETIENĖ, p. p. A. Eivienė ir Petras Dalinis praleido atostogas Miami Beach, Floridoje — Alf. ir Sofijos Petravičių rezidencijoje, kuri randasi 7744 Hawthorne Ave., Miami Beach, Floridoj netoli Atlanto vandenyno.

"DARBININKO" PRANESIMU, spalio 11 d. viename Vakarų pasaulio uoste iš sovietų prekybinių laivų pabėgo lietuvių jūrininkas Juozas Gurskas. Lapkričio 15 d. jis atvyko į Niujorką. Kadangi Amerikoje giminių neturi, laikinai jį globoja L. Drangauskas Woodhaven.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA lapkričio 13 d. atidaryta Detroito centrinėje bibliotekoje, Adam

Strohm salėje. Atidarymo žodį tarė sukaiktuvių laisvės metų komiteto pirm. J. Urbonas, kaspin perkirpo bibliotekos pareigūnė M. Mitchell, parodos rengėjas sveikino Detroito LB apyl. pirm. A. Rugienius. Iki Kūčių veikslančioje parodoje yra sukelta daug įdomių eksponatų — tautinių drabužių, medžio drožinių, odos dirbinių, audinių, gintaro, P. Rimšos ir J. Dagio skulptūrų, dail. Bakio vaza "Jūratė ir Kastytis", lietuvių rašytojų anglų kalba išleistų knygų, Sibiro lietuvių kūrėjų maldaknygė "Marija, gelbėk mus", U. Astrionės šlaunukų kalėdinė eglutė puoši ir kt. Rengėjų gretose minimi: Stefa Kauneliene, Jurgis Baublys, Vytautas Čižauskas.

Italija

PREL. KAZIMIERO SAULIO, Nepriklausomybės Akto signataro, palaikai iš Sv. Petro Pambio kapinių prie Lugano, Šveicarijoje, pervežti Romon ir su vysk. V. Padolskio palaikais palaidoti Verano kapinėse pastatytoje Lietuvių Popiežiškos Kolegijos koplyčioje. Taip buvo išspres tas a.p. prel. K. Saulio atminimo įamžinimas, nes Lugano kapinės gali panaikinti pro jas vedamas greitkelis, o be to, antkapio statymas būtų pareikalavęs apie \$2.500. Dabargi teks padengti tik \$1.000 su paliku pervežimu susijusias išlaidas. Aukos prašoma siųsti šiuo adresu: Rev. Z. Ignatavičius, Collegio Lituanico San Casimiro, Via Casal Monferato 20, Roma, Italy. Turėtų išlaikyti ir gauti aukų smulkii apyskaita bus paskelbta spaudoje. Į šį pagalbos šauksmą turėtų atsiliepti JAV ir Kanados lietuviai, sukaiktuvių Lietuvos metų proga kuklia auka prisimindami a.a. prel. K. Sautį, kaip vieną nepriklausomybės kūrėjų ir Vasario 16 akto signatarų, kurių dėka minimė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkisdešimtmetį.

Australija

KANBEROS LIETUVIŲ KLUBAS, atžymėdamas penkerių metų sukaktį, padengė savaitraščio "Mūsų Pastogė" vieno numerio išleidimą. Apie 70 šeimų turinti Kanberos lietuvių klubas prieš penkerius metus ryžosi talkos būdą pastatyti patalpas Lietuvių Klubui, paskolindama \$6.546, suaukodaama \$548 ir iš banko pasiimdama \$10.000 paskolą. Pirmąją Lietuvių Klubą — Canberra Lithuanian Australian Club — valdyba sudarė pirm. P. Pilka, vicepirm. P. Dirksis, sekr. T. Žilinskas, ižd. A. Švedas. Bendrų pastangų dėka išdygo gražus pastatas, kuriame buvo įrengtas alkoholinių gėrimų bufetas, lietuviško stiliaus restoranas. Nors nemaža svečių dalis yra australai, patalpa puošia lietuvių dailininkų kūrinių. Lietuvos kunigaikščių paveiksai, patarnauja lietuviškaitės padavėjos. Komerciniais principais per penkerius metus išmokėjo skolą bankui. Ateityje bus grąžinti ir iš lietuvių paskolintų pinigai. Restoranas su baru yra pajamų šaltinis, kurio dėka kitomis Lietuvių Klubu patalpomis nemokamai naudojasi šeštadieninė mokykla, P. Dariaus vadovaujamas "Aušros" choras, sportininkai, skautai, studentai, buvusieji kariai, inžinieriai ir architektų pasaulinės organizacijos PLIAS skyrius. Klubu valdybą šiuo metu vadovauja Viktoras Martišius, bet ji jau automatiškai įeina ir LB apylinkės pirmininkas, nes klubo pagrindinis uždavinys yra duoti patalpas ir paripinti lėšas LB kultūrinei veiklai. Per pustrėčių metų klubas bendromėmis organizacijoms, nepaisydamos turimų skolų, yra paskyręs \$1.200. Tai iš tikrųjų yra gražus mažos lietuvių kolonijos eksperimentas. Lig šiol klubo nesustiprėmė nutėrė, nes ir klubo vadovybė, ir LB apylinkės valdyba renka tie patys negausios lietuvių kolonijos nariai, kurie dabar turi lietuvišką pastogę organizuotai veiklai, o ja remia australų sunešti pinigai. Jeigu nebūtų lietuviško restorano su baru, šis pinigais tektų kitiems verslininkams.

Laos

MEDICINOS DR. VIOLETA JUODAKYTĖ, įstočiusi savanore į Thomas A. Dooley organizaciją, dirba 50 lovų Ban Houie Sai ligoninėje, teikdama medicininę pagalbą šios vietovės gyventojams. Dr. V. Juodakytė yra gimusi 1942 m. Vilniuje, medicinos studijas baigusi Čikagos Illinois universitete, praktiką atlikusi Sacramento ligoninėje, Kalifornijoje.

N. Zelandija

KUN. P. BUTKUS iš Sidnėjaus Australijos, aplankė lietuvius N. Zelandijos miestuose. Aucklande jis pirmą kartą atlaikė Mišias lietuvių kalba Sv. Patriko katedroje. Viešnagės metu jos kasdien lietuviams buvo laikomos V. Grigaliūno bute.

Vokietija

MONTE CARLO RADIJAS kiekvieną šeštadienį trumpomis bangomis transliuoja lietuvių evangelikų luteronų programą, kuri yra paruošiama Wetlar radijone, V. Vokietijoje. Trans World radio tarnybos priežiūroje. Lietuvos vokiečių laikraščio "Heimatstimme" pranešimu, šia programa rūpinasi evangelikų luteronų kunigai Martynas Klumbys, Richardas Lupp, Richardas Toranskis, talkinami Petro Sepečio ir Kurto Klumbio.

Hamiltono jaunučiai ateitininkai su vadove K. Budininkaitė, pradėję naujus veiklus metus. Jie daro susirinkimus, mokosi lietuviškai žaisti, dainuoti, deklamuoti. Grupė priklauso Hamiltono ateitininkų moksleivų kuopai, kuri globoja J. Pleinys, p. Gudinskienė ir kiti veikėjai. Nuotr. M. Borusienės

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA" 21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos: Pirm. antr., treč. ir ketvirtad. 9.30 — 5 v.p.p. Penkt. 9.30 — 5 v.p.p. Šeštadieniais 9.30 — 1 v.p.p.	Augšči nuosimčiai už indėlius Priimanos skolinimos sąlygos Nemokamas CUNA grybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas Utikrintas indėlių sągamas Malonus lietuviškas patarnavimas
---	--

St. Catharines agentūra: 75 Rols Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEDU. IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU MI 83400 ANCASTER, ONT.

KNIGHT RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE 168 Locke St. S., Hamilton Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH BENDROVĖMS

- Parduodame radijo aparatus, paprastus ir spalvotus televizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytuvus, skal

Nuėjus į amžinuosius namus vyrui ir tėveliui
inžinieriui **MYKOLUI GVILDZIUI**,
"Satrijos" tuntininkę skautininkę LIUDĄ, seses RUTĄ
ir ZIBUTĘ, brolius MIKĄ, PETRĄ ir ARĄ bei visus
artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Rambyno tunto skautai
ir vadovai

A + A

inž. **MYKOLUI GVILDZIUI** staigiai mirus, skautininkę
LIUDĄ GVILDIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame
bei kartu liūdime —

Niagaros pusiosalio "Žalgirio"
vietininkijos skautės-ai ir vadovai

Sk. **LIUDAI GVILDIENEI** ir jos šeimai, liūdinčiai

mirusio vyro ir tėvo, nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Montrealio "Neringos" skaučių tuntas

A + A

inžinieriui **MYKOLUI GVILDZIUI** mirus,
jo žmoną LIUDĄ GVILDIENĘ, dukteris RUTĄ ir
ZIBUTĘ, sūnus MYKOLĄ, PETRĄ ir ARĄ bei jų
gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto Lietuvių Studentų Sąjunga

"Satrijos" tunto tuntininkę LIUDĄ GVILDIENĘ,
dukteris RUTĄ ir ZIBUTĘ, sūnus MIKĄ, PETRĄ ir
ARĄ jų mylimam vyrui ir tėvui

A. A. inž. **MYKOLUI GVILDZIUI** mirus,
gilaus liūdesio valandoje seseriškai užjaučiame —

Vyriausioji skautininkė ir
Lietuvių Skaučių Seserijos Vadija

A + A

inžinieriui **MYKOLUI GVILDZIUI** mirus,
varpietį jo dukrą RUTĄ, L. GVILDIENĘ, šeimą bei
artimuosius gimines nuoširdžiai užjaučia —

"Varpos"

Mielam kolegai diplomuotam inžinieriui

MYKOLUI GVILDZIUI mirus,

šeimai giliausią užuojautą reiškia —

A. ir N. Kulpavičiai

Dėl mylimo vyro

inžinieriaus **MYKOLO GVILDZIO** mirties

LIUDĄ GVILDIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame

bei kartu liūdime —

Kriaučeliūnų šeima

A + A

MYKOLUI GVILDZIUI mirus,

jo žmonai LIUDAI, vaikams, broliams PRANUI ir
JUOZUI bei visiems artimiesiems reiškiam giliausią
užuojautą —

Kuprevičių šeima

A + A

MYKOLUI GVILDZIUI mirus,

žmonai LIUDMILAI, vaikams, broliams — JUOZUI
ir PRANUI bei jų šeimoms nuoširdžiai užuojautą
reiškia —

J. Dubinskas

VACLOVUI NARBUTUI mirus,

jo žmoną JULIJĄ, vaikus ir šeimos artimuosius šioje
skausmo bei liūdesio valandoje giliai užjaučiame —

Dr. Nijolė ir Hansas Noges
Dr. Balys Matulionis

A + A

VACLOVUI NARBUTUI mirus,

jo žmonai JULIJAI ir šeimai bei artimiesiems gilią
užuojautą reiškia —

Siminkevičių ir Saplių šeimoms

A + A

JUOZUI SVARINSKUI mirus,

jo žmonai, šeimai ir giminėms gilią užuojautą
reiškia —

J. K. A. Ambrozaičiai

"Anksti grįžau namo... ilsiuosi"

Iškeliavo amžinybėn a. a. inžinierius Mykolas Gvildys

Mirtis nėra baisi tikrovė. Baisi tikrovė yra išnykimas. Giliai tikinčiam žmogui išnykimas nėra. Yra tik mirtis — tai neišvaiduojamai begaliniai amžinybės vartai, prie kurių sustoja visų laikų, visų kraštų, visų spalvų žemės kelionė atkeliavusi žmonija.

Prie tų amžinybės vartų š.m. lapkričio 20 d. atsistojo ir a.a.

A. a. inž. Mykolas Gvildys

inž. Mykolas Gvildys, palikęs žemės kelionę testui žmonai Liudai, dukteris Rutą ir Zibutę, sūnus Petrą, Mykolą ir Arą, brolius, gimines, gausų būrį bendradarbių ir draugų, savąją parapiją, didelę Toronto lietuvių koloniją ir viską, kas čia pasiliks, atsirodo dar taip brangu ir reikšminga.

Velionis gimė 1921 m. kovo 9 d. Kaune. Baigė "Aušros" berniukų gimnaziją ir Vytauto Didžiojo universitetą studijavo statybą. Didžiosios lietuvių tremties išvakarėse baigė un-tą, išlaikė egzaminus ir apgynė diplomą darbą tema "Gelžbetoninis pėsčiųjų viadukas Kaune, Links-madvaryje". Taip 1944 m. birželio 28 d. įsigijo diplomuoto inžinieriaus vardą. Pasitraukęs į vakarus, Vokietijoje dirbo UN RRA įsteigtoje amatų mokykloje Wiesbadene, Offenbach, vadovaudamas statybininkų skyriams. Į Kanadą atvyko 1949 m. balandžio 13 d. Pirmąjį dešimtmetį dirbo Krumm & Young Consulting firmoje, kuri daugiausia projektavo elektros jėgainių stotis. Vėliau perėjo dirbti į Ontario kelių departamentą. Buvo vienas iš pagrindinių tiltų statybos projektuotojų, pasiūlymą ne vienu savo darbu, laimėjęs konkursą ir atžymėjimų. Buvo apdovanotas "Canadian Design of Merit Citation

Vedė 1945 m. birželio 29 d. Austrijoje. Į Kanadą atvyko su dviem mažom mergytėm. Pradžioje buvo nelengva, bet jo šviesios optimizmas padėjo nugalėti su visais sugyveno. Darbovietėse daug klūčiū. Giliai religingas ir je įvykus klaidoms ar nesusi-

Liūdna telegrama iš Toronto

Seštadienio vidurdienis, o "Chicago Sun-Times" ir "Daily News" dienraščiai spaustuvėję pašėlusį skubą, nes uždaromos ir į presus atiduodamos storos sekmadieninės abiejų dienraščių laidos. Po kelių minučių, kai spausdinimo mašinos suksis ir iš jų tiesiai ir vežimus byrės naujausios dienraščių laidos, mes gersime kavą ir ramiai išsėsimės iki sekancios laidos, kuri bus papildyta universitetų futbolo komandų rungtynių paskutiniaisiais rezultatais, na, ir gal staugiomis politinėmis žiniomis.

Bet šitame darbo įkarštyje girdžiui per garsiakalbius šaukiant mano pavardę. Skambina žmona. Atėjo telegrama iš Toronto. Ten mirė Vincas Girdauskas.

Daug buvo smagių progų nuvykti į Toronto: į vestuves, į koncertus, kur važiuojo Čikagos opera ar "Dainavos" ansamblis. Bet nei viena ta proga nesušundžia. Gėda pasisakyti, bet Toronto nesu buvęs ir jame pagyvenu tik žiūrėdamas ledų rutulio rungtynes televizijoje, kai žaidžia mūsų "Black Hawks" su Toronto.

Šį kartą mirė labai artimas žmogus. Reikia tuoj kilti kelionei Toronto link. Bet Čikagoje šį savaitgalį iš anksto padaryti tam tikri svarbūs įsipareigojimai, o bendrovė tiesiog prašė prašo neapleisti darbo, nes trūksta žmonių. Vargas ne tik mūsų lietuviškiems laikraščiams, bet ir amerikiečių didiesiems dienraščiams su spaustuvės techniniu personalu. Unija neduo-

da užtektinai žmonių ir tiek. O leidėjai be unijos sutikimo jokiu būdu negali techniškai spaus-tuvės darbuotojo pasisamdyti. Palengvinti darbo jėgai įvedė rinkimo automatizaciją ir skaitytuvus. Bet ta automatizacija pridaro tiek klaidų, kad būtina reikalingos linotipininkų ir lau-žytojų rankos. Tad ir šį kartą vėl nėra lemta pakilti pirmąjį kelionę į Toronto. Kaip jaunas ITU unijos narys, turiu dar būti ištikimas jai.

A. a. Vincas Girdauskas, miręs Toronte lapkričio 22 d., į Kanadą atvyko 1949 m. Tais metais aš atvykau į Ameriką ir su Girdausku šeima išsikyrėm Diepholzo stovykloje. Nuo tos dienos a.a. Vincas nebuvau matęs ir kokias pėdas jis paliko Toronto lietuvių gyvenime, net nežinau. Kai į Čikagą atvykdavo jo žmona ar dukra, visuomet susitikdavom, pabendraudavom, kalbėdavomės apie gimtąjį Vabalninką, kuris mus neatiskiriamai suartino.

Velionis V. Girdauskas per ilgus metus buvo didžiojo Vabalninko valščiaus veterinaras. Dienas ir daugelį naktų tekdavo praleisti ilgose kelionėse pas ūkininkus, nes retas sergantis gyvulius galėdavo pristatyti miestelin. Žinant, kad Vabalninko valščiaus riba Alizavos link buvo už 22 km. nuo miestelio, kituose kraštuose 15-18 km., galima įsivaizduoti kiek laiko atimdavo tos kelionės ūkininkų vežimuose.

Kad ir kaip užimtas tiesiog-

PADĖKA

Dėkodami Augščiausiajam už suteiktą malonę 50 metų praleisti vedybiniam gyvenime, su dėkingumu prisimename visus, kurie vienu ar kitokiu būdu prisidėjo prie mūsų aukšnio jubilėjaus paminėjimo.

Nuoširdžiai dėkojame mons. dr. J. Tadaraukui už atlaikytas iškilmingas padėkos Mišias, išrūpinimą Sv. Tėvo palaiminimą iš Romos, už atsilankymą vaivšėse ir tartą gražų žodį.

Gili padėka solistams — p.p. Paulioniams už išpūdingą giedojimą bažnyčioje, vargonavimą, dalyvavimą pobūvyje, už puikų dainavimą, kuris pakėlė visų dalyvių nuotaiką. Nuoširdus ačiū: Agnutei ir Jonui Arštikaiciams už gražias gėles altorių papuošimui; Birutei ir Antanui Matulaičiams už puikias rozes, kurių jie nepagalėjo ir kiekvieną mūsų bendro gyvenimo metų vainikavo rožės žiedu!

Nuoširdi padėka mieloms sumanioms šeiminkėms: Stutei Kalvaitienei, p. Žilinskienei, Felicijai Venckevičienei ir Leokadijai Vitenei, taip rūpestingai paruošusioms vašes ir pasitikusioms mus sugrįžusius iš bažnyčios, pagal lietuviškus papročius. Didelis ačiū Pranui Kalvaičiui už filmavimą ir daug pasidarbavusiam pobūvio surengime. Esame nuoširdžiai dėkingi visiems mus šio jubilėjaus proga prisiminusiems, sveikintiems raštu, žodžiu ir įteikiusiems dovanų. Ačiū M. J. Adomaičiams iš Montrealio, M. Ambrasienėi iš Detroito, N. J. Budriams, A. P. Česnuliams, R. E. Jasinskams, J. V. Juskom, M. J. Kalvaičiams ir P. S. Kalvaičiams iš Brooks, Alberta, L. A. Kuzmickams, E. J. Mačiuliams, R. B. Pakalniškiams, S. V. Paulaičiams, L. R. Petručiams iš Klevelando, I. J. Račinskams, T. Vaitukaitienei, F. V. Venckevičiams, A. J. Venslovaičiams ir L. J. Vitams. Dėkojame dukroms, žentams ir anūkams: Onutei su Edvardu ir Renata, atskridusiems iš Vakarų Kanados, Nelei, Leonui ir anūkeliams, atvykusiems iš North Karolinos, Českaui su sūneliu, nugalėjusiems visas klūčtis ir atskridusiems iš Venecuelos, Laimutei, Clarencui ir vaikučiams atkeliavusiems iš Edmontono, sūnui Juozui, atvykusiam iš Amerikos. Nežiūrint tolimo kelio, po ilgų 20 metų, ir vėl visi susirinko iš įvairių pasaulio kraštų mūsų 50 vedybinio gyvenimo metų sukakties paminėti. Ypač norime padėkoti dukrai Marytei, žentui Zigmui ir anūkeliams už jų tokias dideles, rūpestingas pastangas suruošti mums pobūvį aukšnio jubilėjaus proga savo namuose, Burlingtone.

Su Jumis kartu praleistas laikas ir Jūsų visų nuoširdumas ligai ilks mūsų atmintyje ir širdyse.

Nuoširdžiai padėką reiškiam visiems —

Marija ir Pranas Kisielaičiai

Winnipeg, Manitoba

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES paskelbimo penkiasdešimtį sukaktis buvo paminėta visose lietuvių kolonijose. Kaikuri kolonijos dar paminėjo ir kariuomenės penkiasdešimtmetį lapkričio mėnesį. Deja, mūsų Bendruomenės valdyba abiem atvejais liko pasyvi. Kaikurie lietuvių kariai ėmėsi organizuoti minėjimą savo nuožūra, aplankė toliau gyvenančius nepriklausomybės kovų dalyvius, užrekordavo jų prisiminimus ir kvietė dalyvauti minėjime, kuris buvo numatytas lapkričio 23 d. lietuvių par. salėje. Parengimo pelnas būtų buvęs paskirtas karo invalidams, kovojusiems už Lietuvos laisvę. Deja, minėjimas neįvyko, nes nebuvo gauta salė.

pratimams, bendradarbius ramindavo ir bandydavo linksminti nuteikti. Anot jų, vien dėlto su juo būdavo vienas malonumas dirbti. Mėgo savo namus ir išstas valandas galėdavo išsėdėti, klausydamas geros muzikos. Mėgo gamtą ir meškeriojimą. Mėlėjo savo šeimą. Lapkričio 19 d. prieš mirtį savo dienoraštyje rašė: "Anksti grįžau namo. Ištuos. Ruošiuosi Aro gimtadienio vaikų šventei..." Kaip tėvelio buvo suplanuota, vaikų šventė įvyko — Aras minėjo savo amželio penkmetį, tik jo gėris tėvelis jau stovėjo prieš šviesių amžinybės vartus... Įvyko permaina. Lapkričio 23 d. velionies palaikai, mylias nusistūsiuos automobilii kolonos lydimi, paskutinę žemės kelionę pabaigė Sv. Jono lietuvių kapinėse, kur akmeniniai paminklai tikinčiam tampa amžinosios laimės simboliais. Č. S.

Mes, buvę Lietuvos nepriklausomybės karų dalyviai, lenkiame galvas, pagerbiam žuvusius draugus bendrose kovose ir tuos, kurie kentėjo už tą pačią Lietuvos laisvę.

P. Liaukėvičius

A. A. CESLOVAS SURDOKAS staigiai mirė, sakoma, nuo kraujo išsiliejimo smegenyse. Jis buvo aistringas meškeriojas ir medžiotojas. Lapkričio 18 d. su broliu ir kitais dviem draugais išsirengė stūrų medžioklėn. Nuvažiavęs į Karberio miestelio apylinkes, pasijuto blogai. Greitai buvo nugabentas netolima ligoninė, bet pagalbos jau nebebuvo — ten pat mirė. — Ceslovas buvo 52 m. amžiaus, gimęs Būdvių parapijoje, Rudaminos valsč., Seinų apskr. Lietuvoje liko žmona, sūnus ir dukterė. Gyvas būdamas stengėsi atsikviesti šeimą Kanadon, bet nepavyko. Ateinančią vasarą planavo važiuoti Lietuvon pasimatyti su šeima. Velionies laidotuvių rūpinosi brolis Stasys, religines apeigas atliko kun. J. Bertašius iš lietuvių bažnyčios. Visa kita tvarkė lietuvių direktorius Burakas. Karstą nešė velionies draugai. Apeigose dalyvavo labai daug žmonių. Ažuolinis karstas skendo gėlių vainikuose. Palaidotas ukrainiečių kapinėse. Buvo tartas atsisveikinimo žodis ir ant karsto užpilta saują žemės iš gimtosios Lietuvos. Visi lietuvių dalyviai buvo pakviesti pietų į salę. Ta proga keli pažįstami pasakė kalbas apie velionį. Tai bene septintas šiais metais iš mūsų mažos kolonijos. Mielas Ceslovas, tebūna lengva šio krašto žemei, kurios laisvę džiaugėsi 19 metų. Gili užuojauta broliui Stasiui ir velionies šeimai Lietuvoje.

Povilas ir Julė Liaukėvičiai

A + A

VINCUI GIRDAUSKUI mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ, dukrą dr. GRAŽINĄ, sūnų
VYTAUTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir
kartu liūdime —

P. V. Gudaičiai

O. A. Jakimavičiai

G. J. Mockai

S. M. Petrušai

J. V. Rusliai

O. V. Rušai

E. A. Underiai

A + A

VINCUI GIRDAUSKUI mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ, dukterį dr. GRAŽINĄ, sūnų
VYTAUTĄ ir jų šeimas skausmo valandoje nuoširdžiai
užjaučiame —

Liuda, Matilda ir Augustinas Kuolai

A + A

VINCUI GIRDAUSKUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiū liūdinčią žmoną ELZBIETĄ,
dukrą dr. GRAŽINĄ bei jos vyrą ir sūnų VYTAUTĄ
su šeima —

Jurgis Paulikaitis

A + A

VINCUI GIRDAUSKUI mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ, dukterį dr. GRAŽINĄ, sūnų
VYTAUTĄ, sūnėną VYTAUTĄ BALČIONĄ ir jų šeimas
skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Bronius ir Ona Vilimai

Mylimai **MAMYTEI** Lietuvoje mirus, J. VANAGIENEI

ir šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia —

J. Šulcas

Mylimai Mamytei

A. A. PETRONELEI VAITKEVICIENEI

Lietuvoje mirus, dukteris — J. VANAGIENĘ Toronte,
B. BLINSTRUBIENĘ ir S. PASKONIENĘ Čikagoje bei
jų šeimas skausmo valandose giliai užjaučia —

S. A. Petraičiai

B. J. Akelaičiai

Z. J. Klevinai

J. K. Kaknevičiai

Mirus motinai

ANGELEI BUBULIENEI

Lietuvoje, visiems mus užjautusiems šioje sunkioje
valandoje žodžiu, raštu ir spaudoje nuoširdus ačiū —

Stasys Bubulis
ir šeima

A + A

DOMININKUI SISNICKUI mirus,

jo dukrai EMILIJAI STASKUVIENEI ir jos vyrui KLB
apylinkės valdybos pirmininkui JUOZUI STASKUI
bei jų šeimai reiškiam nuoširdžiai užuojautą —

Juozas Glizickas

A. Juozapavičius

V. Juška

J. Kružas

Sudbury, Ont.

VI. Ramojus

Sekmadienis, lapkričio 10 dienos popietė. Saulė plieskia visu savo karščiu ir kas tik turi priemones, sprunka iš įkaitinto, tvaikę paskendusio didmiesčio. V. Zelinio priemiesčio gatvės tuščios, tačiau gimnazijos salė pilna publikos. Ponios vėduoklėmis vėsinasi nupudruotus veidus, vyrai nerangiai mosikuoja programų lapeliais.

Scena papuosta Brazilijos pavasario gladijolių milžiniškomis vėduoklėmis. Publika nekantariai laukia programos pradžios. Mat, lietuviai iš visų S. Paulo priemiesčių ir apylinkių susirinko pasiklausyti menininkų, atvykusių iš Jungtinių Amerikos Valstijų, parodyti tikro lietuviško meno Brazilijos lietuviams.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dėka solistė Aldona Stempuzienė, pianistas Darius Lapinskas ir aktorius Leonas Barauskas — lietuviško meno ambasadoriai — padarė kelionę P. Amerikoje, aplankydami lietuvių su koncertais: Venecueloje, Kolumbijoje, Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Vieno mėnesio laikotarpyje jie pateikė 10 koncertų. Taigi, savo pareigą atliko pilnai su herojiška ištverme.

S. Paulyje koncertas buvo suaruštas prel. Pijaus Ražaiškos iniciatyva. Jis pakvietė talkon visas S. Paulo lietuvių organizacijas. Visi mieliai prisidėjo prie koncerto rengimo. Vienuolės prancišketės tam reikalui davė nemokamai gimnazijos salę, LB Sąjungos pirmininkas nemokamai atspausdino pakvietimus ir programas. L. K. Moterų Dr. Jono narės paruošė vakarienių artistams pagerbti, kitų dr. Jų nariai platino pakvietimus ir kitais darbais prisidėjo. Tik Brazilijos Lietuvių Bendruomenė neatsiuntė nei vieno posėdžiui savo atstovo ir neparodė jokio susidomėjimo šio koncerto rengimu.

Programą pradėjo aktorius Leonas Barauskas, išpušingai atlikęs „Arlekinio meilę“ — ištrauką iš premijauto Juliaus Kaupo veikalo „Dr. Kripštukas pragare“. Taip pat jis deklamavo K. Donelaičio „Pavasario linksmybės“, poeto Petro Babicko „Poe-

mą apie nedainuotas kojas“ ir poeto Jono Meko „Vasaros naktys“. Savo menišką interpretaciją aktorius parodė publikai visą lietuvių kalbos grožį. Jis žavėjo nuotaikų moduliacijomis, veddamas klausytojus pasakų ir svajonių takeliais, užburdamas lietuvių poezijos muzikalumu. Vienas brazilas, nesuprantantis lietuvių kalbos, taip išsireiškė: „Aktorius ne kalbėjo, bet dainavo“. O vienas senos imigracijos lietuvis pasakė: „Barauskas atgaivino mumyse lietuvių kalbą. Išgirdau tiek žodžių, kuriuos buvau jau pamiršęs...“. Neabejotinai Leonas atliko savo misiją ir gali tuo pasidžiaugti.

Solistė Aldona Stempuzienė pasirodė turinti neabejotinai didelę muzikos kultūrą, gilų įsijautimą, aiškią dikciją ir labai malonų balso tembrą. Dariaus Lapinsko kompozicijos, išsiskiriančios savo originalumu, kurias solistė puikiai atliko, sunkiai buvo prieinamos publikai, pripratusiai prie vietinių mėgėjų dainuojamų vis tų pačių „sal-džių romansų“.

Darius Lapinskas, kaip akompaniatorius, meniškai savo rolę atliko, tik gaila, kad jis nepasirodė kaip solistas pianistas. Tai būtų prisidėję prie programos pajavrinimo.

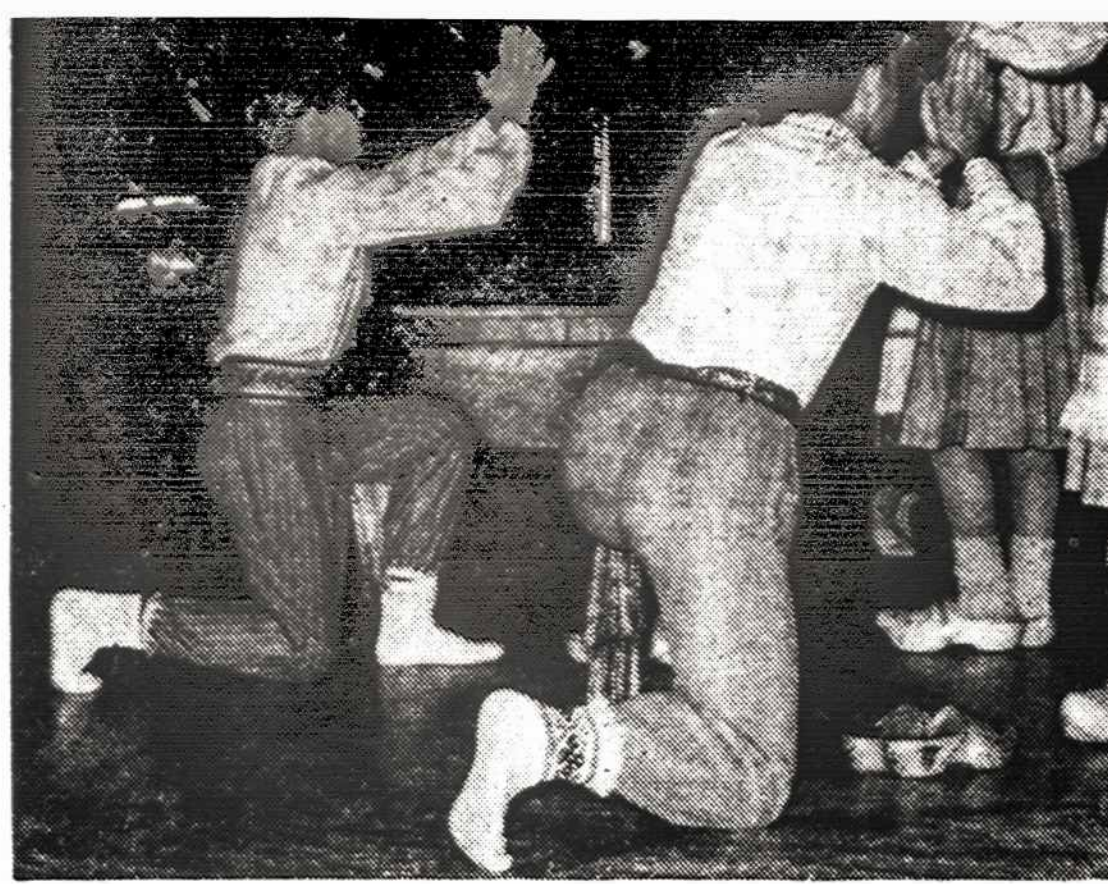
Programos pabaigoje L. Barauskas paskaitė P. L. Bendruomenės atsišaukimą i Brazilijos lietuvių, o solistei buvo įteiktos gėlių puokštės.

Programos pranešėjos buvo Milda Černiauskaitė — portugalaiškai, H. Mošinskienė — lietuviškai.

Po koncerto artistams pagerbti buvo surušta Jaunimo Namuose šauni vakarienė, kurioje dalyvavusieji galėjo arčiau susipažinti su menininkais.

Lapkričio 12 d. menininkai atsisveikino su S. Paulo ir išvyko i Rio de Janeiro, o iš ten lapkričio 13 d. iškrisdo iš karštos Brazilijos vasaros i S. Amerikos žiemą.

S. Paulo lietuviams liko gražūs ir ilgai neišblėstą išpušijai, o svarbiausia — paskatinimas puoselėti talentus savojoje išeivijoje.

Klevelando "Grandinėlės" šokėjai klumpių šokio metu Kanados

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

UPTON SINCLAIR, žymusis amerikiečių rašytojas, kuris išgarsino Čikagos lietuvių savo garsiuoju romanu „Džiunglės“, mirė lapkričio 25 d., sulaukęs 90 m. amžiaus. Ši jo knyga, pasirodžiusi 1906 m., kai autorius teturėjo 28 m. amžiaus, vaizduoja negeroves Čikagos skerdyklose (pagrindiniu veikėju buvo lietuvis Jurgis Rutkus) ir laikoma vienu iš stipriausių socialines neteisybes iškeliančių leidinių Amerikos literatūroje. „Džiunglės“, kurios 1908 m. buvo išverstos i lietuvių kalbą, atkreipė i save Amerikos vyriausybės dėmesį, taip kad po kurio laiko buvo prieita prie reformų skerdyklose bei padaryta kitų socialinių pagerinimų. U. Sinclair buvo pats produktyviausias Amerikos rašytojas. Jo parašytų knygų skaičius siekia net 89. Už vieną iš jų — „Dragons' Teeth“ jis gavo Pulicerio premiją. Savo knygose jis idealizavo socializmą ir krikščionybę kaip visuomenės gerį. Rašytojas mirė Bound Brook miestelyje, New Jersey valstijoje, prieglaudoje toli nuo Čikagos, kur jis praleido nemažai laiko. Jis čia daug laiko praleido tarp lietuvių, rinkdamas medžiagą romanui „Džiunglės“, kuris rašytoją išvedė i tartinę plotmę. Nors darbo sąlygos vėlesniais metais garsiose Čikagos skerdyklose, vadinamose „stokjarduose“, žymiai buvo pagerėjusios, tačiau maždaug prieš 10 metų tos skerdyklos buvo likviduotos ir dabartinė „Town of Lake“ lietuvių kolonija, buvęs centras, dabar yra mirš-

tanti apylinkė.

• • •

SIOJE VIETOJE jau ne kartą buvo rašyta apie nesusipratimus tarp kunigų ir pasauliečių dėl kapinių kaimo kuriose lietuviškose parapijose. Kaip padėties šio krašto integro sugyvenimo pavyzdį nurodė Ar tame yra kas blogo? Sv. Antano parapiją Cicero mieste, kur klebonas supranta lietuvių problemą ir visokeriopai remia lietuviškų reikalus. Tai buvo galima vėl patirti apsilankius parapijos metinėse vakariene lapkričio 24 d. Čikagos programą atliko vietinės mokyklos mokiniai ir Jaunučio Puodžiūno bažnyčios mokytojas. Būti ir leto studijos Cicero skyriaus jaunėji lietuvių ir anglų kalbomis. Tai kalbant, mes visi dūstame pat sugiedoti JAV ir Lietuvos himnų. Neatrodė, jog lietuvių kalbos čiabeik jokių santykių su gėdijamasi, kaip kad kitur yra paū, kuriame jau 20 metų sitaikė. Dalyvavo pats Cicero misioneris. Skundžiamės, kad to prezidentas (taip čia yra vadinamas nesupranta, mūsų politima miesto galva — burmistras) John nevertina ir t.t. Ir kas Karner, tačiau nepabūgta lietuvių, jeigu mes „veikiame“ kalbos. — Vakarienių metu buvo atarpe.

Sisveikinta su kun. Pranu Baltrušiu „Chateau Champlain“ bažnyčia, Sv. Antano parapijoje išstarnai Montrealyje netaps maves 5 metus, sveikatos sumetimais. Vieni tam esame išsikelia i Šiaurės Dakotą. Atsisveičiit mano, kad ten neįaukinimo kalbą pasakė dr. Petras Kijsi, treti nėra finansiška sielius. Kalbėjo ir pats kun. Baltrušius vienam vakarui 25 mas. Vakarienių dalyvavo ir kazi dolerių nuo asmens. Tamierietė Motina Teofilė, dabar pa00 Montrelio lietuvių tuštoviai gyvenanti Argentinoje, tiksti bent 200 kartą i mekeliams mėnesiams atvykusi i Smio dydžio salei užpildyti. Kazimiero vienuolijos suvažlavimr mūsų įprasti pobūviai Čikagoje. Prieš tai Teofilė yra buinuoja netaip jau mažai. vsi kazimieriečių vienuolyne Čikaveta viską matuoti vienu daryti labai aštrias išva-

• • •

o dolerio literatūros prekaš ten veiksiu: nebus atsistėsi. — Atiduoti resikiai uždirbtus pinigus? — Puikus buvo balius! — kad nebuvote! — Jau laiviams išeiti iš „basemen-

enas kitam priešingi kovšium su senesniai įvykuo Lietuvių Akademinio literatūros premijos įteitnburio 20 metų sukakties starasis įvyko moderniaau Champlain“ viešbuty-jant per 100 asmenų, be-nai jaunųjų akademikų. karta balių, galima saky-o, nors atvirai to ir ne-

ryjų ta Samburio naujovė tarnauti tokios neigiamos Atrodo, kad ne. Mums, artos atstovams, būtų jau moninti, kad i mūsų vi-gyvenimą atėjo nauja kar-ti ir išimokslinusi šiame inti kiek skirtingas aspi-okį finansinį pajėgumą ir olėkių. Tradicinės mūsų alės ir jų aplinka jų ne-a dėl daugelio priežasčių, i norima atžymėti dides-

kaip moraliai, taip ir ma-vo rašyta apie nesusipratimus tarp jauciasi pajėgūs ir turj ten, kur eina tokios pat padėties šio krašto inte-gro sugyvenimo pavyzdį nurodė Ar tame yra kas blogo? logiškiau, kas gali, tas jų paremti ir net i tokius liekur klebonas supranta lietuvių problemą ir visokeriopai remia lietuviškų reikalus. Tai buvo galima vėl patirti apsilankius parapijos metinėse vakariene lapkričio 24 d. Čikagos programą atliko vietinės mokyklos mokiniai ir Jaunučio Puodžiūno bažnyčios mokytojas. Būti ir leto studijos Cicero skyriaus jaunėji lietuvių ir anglų kalbomis. Tai kalbant, mes visi dūstame pat sugiedoti JAV ir Lietuvos himnų. Neatrodė, jog lietuvių kalbos čiabeik jokių santykių su gėdijamasi, kaip kad kitur yra paū, kuriame jau 20 metų sitaikė. Dalyvavo pats Cicero misioneris. Skundžiamės, kad to prezidentas (taip čia yra vadinamas nesupranta, mūsų politima miesto galva — burmistras) John nevertina ir t.t. Ir kas Karner, tačiau nepabūgta lietuvių, jeigu mes „veikiame“ kalbos. — Vakarienių metu buvo atarpe.

daugiau reklamos. kaip moraliai, taip ir ma-vo rašyta apie nesusipratimus tarp jauciasi pajėgūs ir turj ten, kur eina tokios pat padėties šio krašto inte-gro sugyvenimo pavyzdį nurodė Ar tame yra kas blogo? logiškiau, kas gali, tas jų paremti ir net i tokius liekur klebonas supranta lietuvių problemą ir visokeriopai remia lietuviškų reikalus. Tai buvo galima vėl patirti apsilankius parapijos metinėse vakariene lapkričio 24 d. Čikagos programą atliko vietinės mokyklos mokiniai ir Jaunučio Puodžiūno bažnyčios mokytojas. Būti ir leto studijos Cicero skyriaus jaunėji lietuvių ir anglų kalbomis. Tai kalbant, mes visi dūstame pat sugiedoti JAV ir Lietuvos himnų. Neatrodė, jog lietuvių kalbos čiabeik jokių santykių su gėdijamasi, kaip kad kitur yra paū, kuriame jau 20 metų sitaikė. Dalyvavo pats Cicero misioneris. Skundžiamės, kad to prezidentas (taip čia yra vadinamas nesupranta, mūsų politima miesto galva — burmistras) John nevertina ir t.t. Ir kas Karner, tačiau nepabūgta lietuvių, jeigu mes „veikiame“ kalbos. — Vakarienių metu buvo atarpe.

VEL MANE PULS...?

ela korespondente, nepuls ys klaidingą tvirtinimą, ku-kote: „Deja, lietuviškoji gė i Lenkiją nepatenka... kad Lenkija yra komunis-jos satelistas, o dėlto, kad gė lietuviška.“ mas klaidingas: jeigu ne-i ne dėlto, kad lietuviška, kad, matyt, dabar pagal nuostatus knygos, išleistos neįleidžiamos. Jeigu gerb. entės tvirtinimas būtų tei-i kaip ji išaiškins sekan-is:

lkų valstybiniam knygyne uti lietuviškų vadovėlių ir literatūros leidinių iš Lie-adinasi, čia ne kalba kalta,

vau sekančias lietuviškas knygas: „Dievas ir žmogus“ prel. Bartkaus; „Pranašystės apie pasaulio pabaigą“ (tikslaus pavadinimo neatsimenu), kun. Bagdonavičiaus; „Marijos apsi-reišimas Fatimoje“ (versta, rodos, kun. Vembrės); „Poeziją apie Ma-riją“, rodos, A. Tyruolio; „Pabučia-vimas“, Grušo; „Vaikų knygelė“, Valančiaus ir eilę kitų knygų, kurių pavadinimų nebeatsimenu. Iš perio-dikos leidinių gavau: „Aidus“, „Atei-tį“, „Laiškus Lietuviams“, „Varpelį“. Nors periodikos leidiniai atėdavo ne-reguliariai ar pavėluotai, bet visdėl-to gaudavau. Taigi, kaip gerb. ko-respondentė išaiškins tuos faktus, tvirtindama, kad knyga nepateks tik dėlto, kad ji lietuviška. Jeigu nepateks, tai ne dėlto, kad ji lietu-viška, o dėl visai kitų priežasčių.

KJZ

NEPRIŽIŪRIMOS BITES ISMIESTA

„T2“ 42 nr. straipsnyje „Ar mes kaip bitės?“ autorė rašo, kad bitių pavyzdys netinka mūsų šiandieninio gyvenimo sąlygoms. Nesu joks bitininkas, o tik stebėtojas. Stebėtojas ir buvau anais 1918-1920 metais, Lie-tuvos kirkimosi laikais. Būdamas 16 metų palikau ūkyje senus tėvelius, stojau i kūrėjų savanorių eiles, pasiryžusias atkovoti tėvų žemę ir mū-šy tautos laisvę, neatsizvelgiant i tūkstanteriopai gausesnį priešą. Jei-gu anais laikais mums rūpėjo budė-ti su primityviu ginklų rankose, ir šiandieniniame tremties gyvenime esu budėtojas-stebėtojas ne vien tik spaudoje, bet ir organizacinėje veik-loje.

Organizacinės veiklos vengia dau-guma, ypač i valdybas — nė su py-ragu neprisiprašysi. Kaikurie geros valios tautiečiai įstoja formaliai i betkurią organizaciją nariais, bet tik-tai dėl skaičiaus, o ne dėl veiklos; kaikurie tvarkingai susimoka nario mokesį, o kiti sumoka pavėluotai arba visai nesumoka, bet pasityčio-ti — pirmieji dėl menkiausio orga-nizacijos sunegalavimo. Argi ne mū-šy visų pareiga budėti Tėvynės sar-gyboje, gyvenant šiame nevaržoma-me laisvės krašte, ir žiūrėti, kad ne-nutrupėtų nuo Lietuvos kamieno bei tautinės bendruomenės brolis bei se-so? Si pastaba yra taikoma labiau-siai senosios kartos mūsų tautiečių imigrantų tėvams ir jų prieaugliui, kurių jau labai daug nutrupėjo nuo tautinio kamieno.

Autorė rašo, kad mūsų intelektu-lų vaikai beveik visi sukuria lietu-viškas šeimas. Džiugu girdėti, kad jūis gyvenate laimingoj aplinkoj. Yra žinoma, kad ne tik Kanadoje, bet ir JAV kas metai nutrupa net ir žy-mių visuomenininkų vaikai. Su au-torės mintims nevisai sutinku, kad tiktai „muzikėlių“ vaikai labiausiai nutrupa nuo tautinio kamieno. Tai ne muzikėlių, o tėvų flegmatikų. Tik prisiminkime mūsų istoriją. Juk po padalinimo Lietuvos ir uždraudimo lietuviškos spaudos lietuviškumą iš laikė tiktai skurdžiai — motinos prie-verpiamo ratelio mokė vaikus skai-tyti lietuviškąjį raštą ir lietuviškai melstis. Gi anų laikų mūsų šviesuo-liai (bajorai) daug greičiau nuslydo nuo lietuviškos kultūros, o kaikurie net ir savo katalikų tikėjimą pakei-tė kitu dėl karjeros. Antras pavyz-dys — tai mūsų pirmieji imigrantai i JAV ir kitur. Tada jų buvo mažai raštingų — mokėjo pasirašyti pavar-dę, bet jų vaikų vaikai dar i šian-dieną kalba lietuviškai, gi raštingų-jų vaikai švebeldžiuoja ar net pa-mėgdžioja tėvų kalbą. B. M.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — PAĖME DIANA LASŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik \$2.00 už bonkutę.

GAUNAMI VAISTINĖSE

ROXODIUM skystčiai įtrinti nuo artricio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijio, bursicio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susižeidimų, įdreskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos vėnu, galvos niežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nede-gina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. \$2.00 bonkutė.

GAUNAMI VAISTINĖSE AR

Luscoe Products Limited

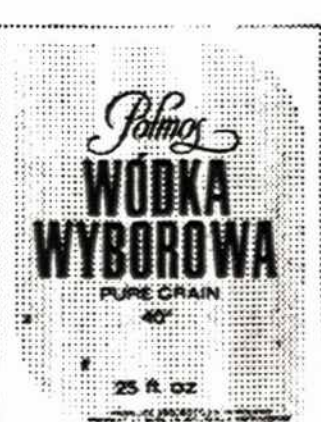
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

RENKITE IŠKILMES
SENOSIOS TRADICIJOS
DVASIOJE

Sie nepaprastai puikūs gėri-mai, importuoti tiesiai iš jų gamybos krašto, sudarys iš-

Tinka betkuriam sezonui
ACADIAN
FOUR SEASONS
Canadian Whisky

Dailiai įvyniota —
puiki
dovana

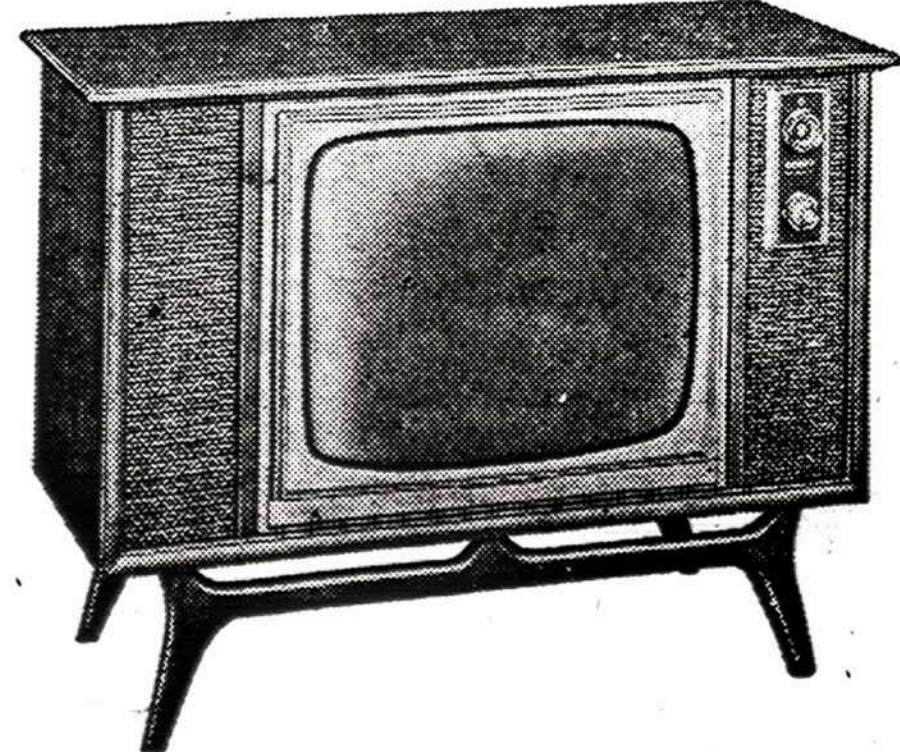

ACADIAN — pirmoji sražuose

MĖGSTANTIEMS GERĄ DEGTINĘ

ACADIAN DISTILLERS, BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

aviziją - radiją ar Hi-Fi gerai
ZENITH sustokite!

dalys 100% rankų darbas.

NAUJAS SKYRIUS:

Ispūdžiai "Mindaugo mirties" šešelyje

V. Krėvės-Mickėvičiaus 4 veiksmų dramą "Mindaugo mirtis" suvaidino Hamiltonio mėgėjų teatras "Aukuras" 1968 m. lapkričio 17 d. Toronto Priskelimo parapijos auditorijoje.

Mėgėjas ir profesionalas

Ar žiūrovas neklysta, manydamas, kad scenos meno mėgėjas yra nevertas to respekto, kuris yra teikiamas teatralui profesionalui? Man atrodo, kad kūrybos pasaulyje tiek mėgėjas, tiek profesionalas siekia to paties tikslo: gilyn į meno šventovę, į tobulesnį meninį rezultatą. Savo tikslui siekti jie naudoja ir tai pačia Dievo dovana, kurią mes vadiname talentu. Tik pirmojo talentas yra neišugdytas, o antrojo jau siekia kalnų viršūnes. Juk ir profesionalas pradžioje buvo toks pat mėgėjas. Jam tik nušvito didesnė laimė: palankiai susiklostė aplinkybės, kas nors pastūmėjo į tinkamą kelią, sudarė sąlygas talentui išaugti. Gi mėgėjas savo talentą žymiai vėliau pastebėjo, nes niekas iš šalies jo nesėkė ir jo ugdymu nepasirūpino. Taip jis ir pasilikto savo paties iniciatyvai bei privočiui meniniam išradimui. Betgi ir jis ar tuos pačius kultūrinius dirvonus, tik ne tokio pat estetinėmis priemonėmis. O galbūt svarbiausia, kad jis, kaip ir kiti meno kūrėjai, be apčiuopiamo meninio rezultato, kartu kuria ir save, ugdydamas savo asmenybę ir atsi-stodamas augščiaū už kitus.

Kliūtys brėsti

Tobulėti meno mėgėjui esama nemaža kliūčių. Jos kaikada reikišias tikomias aspiracijas, kad mėgėjas pastato ir neaukia padėti žiūrovų ar klausytojų akys. Pirmoji kliūtis bene bus teikiama kūryboje pirmenybės kiekybei, o ne kokybei. Tai atsitinka ne tik teatralų mėgėjų tarpe, bet ir literatū, ir tapytojų ir kt. Dažnai jų darbai pilasi kaip iš gausybės rago, nepaisant vertės. Atrodo, lyg kūryboje laiko matas visai neegzistuoja.

Cia ir įvyksta nesupratimas tarp žiūrovų ar klausytojų ir mėgėjų kūrejo, nes žiūrovas dažniau kreipia dėmesį į kokybę, o ne kiekybę. Jeigu įvyksta kitaip, tai čia irgi pakaltintinas kūrėjas, mėgėjas ar profesionalas. nes jis, tarp kita ko, yra ir savo srities auklėtojas, taigi atsakingas už žiūrovo ar klausytojo skonį.

Kad darbas ir laikas yra vieni iš meno kūrybos elementų, tai matyti iš didžiųjų menininkų pavyzdžių. Antai, W. Goethe savo "Faustą" kūrė apie 60 metų, Klopštokas "Mesija" — 21 metus, Rousseau "Emilį" — 23 metus, Dantė "Dieviškąją komediją" — 20 metų, Virgilijus "Eneidą" — 10 metų, R. Wagner "Nibelungų žiedą" komponavo 25 metus, vienas anglų dailininkas (gaila, neatsimenu pa-

vardės) savo žmonos portretą piešė 40 metų ir dar buvo nebaigtas, Mykolas Angelas "Možę" kūrė 10 metų ir t.t. Šių kūrybos didžiųjų kantrybė jų vardus ir jų darbus padarė nemirtingus. O kas, sakysim, žino Corneille vieną tragediją, kurią jis rašė tik 8 savaites, ir Scott'o romaną, rašytą vos 6 savaites??

Kaip su Corneille tragedija ir Scott'o romanu, atsitinka ir su daugeliu scenos spektaklių ar kitų žanrų meno kūrinių, kuriems taip pat reikia daug pastangų, darbo ir laiko, norint jų tuoj pat neustumti užmarštin. Aš atsimenu mažutę teatralų grupelę Coventry, Anglijoje, kuriai vadovavo jaunas aktorius V. Dargis. Ji bene po dvejų metų darbo dar neįdėjo išieiti į sceną, nes manė, kad ji dar pakankamai nepasiruošusi. Vėliau ji turėjo susilaukti didelio emigracinio iškėčio iš Anglijos.

Antroji kliūtis glūdi tematiškoje. Kązin kodėl, juo mažesnis pasirengimo žmogus, juo daugiau jis "žino" apie didelius dalykus, juo iškilmingiau ir garbiau apie juos kalba. Siek tiek sugebąs rašyti savo kūrynyje ims spręsti tokią problemą, kuriai išnarpoti pritrūksta "garo". Nevardinant kitų šakų, pa-našiai atsitinka ir su kai kuriais mėgėjiško teatro ansambliais. Ir jie kartais pasirenka veikalą su keliasdešimt artistų, kurių jiems trūksta, ir tokios temos, kuriai reikia papildomos žinijos. O kai meniniai rezultatai išsena apsilpnia, nesijaučia laimingas nei kūrėjas, nei žiūrovas.

Dar būtų galima užsiminti apie tai, kad daugis mūsų meno mėgėjų, manydami, kad jie yra "pakankamoje augstumoje", nesistengia atitinkamam klausimui papildyti savo žinijos. O juk be turimo talento ar bent pomėgio dar yra reikalingas vis gilesnis meninis išprusimas. O jis yra įgyjamas, jei ne specialioje mokykloje, tai privačiomis studijomis ar skaityba. Deja, stebint meno mėgėjų pažangumą, dažnai susidaro įspūdis, kad retas jų pasiskaito vieną kitą knygą jam reikiamu klausimu.

O kaip gi su aukuriečiais?

Stebint aukuriečių "Mindaugo mirties" vaidinimą, susidarė įspūdis, kad ir jie yra nelaisvi nuo kaikurių čia minėtų negalavimų, nors jie savo 18-kos metų istorijoje ir 18-kos veikalų repertuare yra turėję daug daugiau sėkmės nei paskutiniame vaidinime. Epochinė veikalas apimtis, kuri ir paties autorius tik fragmentiškai išryškinta, aktorių gausa ir pergreitas visos grupės išėjimas į sceną buvo jų apysilpnės vaidybos ir aplamai neišbaigto veikalų pastatymo priežastis. Jų "Gulbės giesmės" spektaklis Toronte buvo žymiai

geriau apipavidalintas.

Visų pirma šioje premjeroje, žiūroviškai išsireiškiant, trūko susivaidinimo. Aktorių pokalbiuose, o ypač jų perėjimuose, dar gerokai trūko sklandumo. Be to, kartas nuo karto tarp dialogų įsiterpdavo ir viena kita pauzė, dėl kurios žiūrovui tek-davo nuogastauti, kad veiksmas imtų ir nenutrūktų.

Antroji silpnybė — tai balsinė intonacija. Nemokėjimas moduliuoti balso yra visų scenos mėgėjų didžioji negerovė. Tokio, sakytum, kulcosvydiško kalbėjimo būdo dauguma aktorių išvengdavo tik tais atvejais, kai atsidurdavo natūralaus gyvenimo plotnėje, tai yra, kai pamiršdavo, kad jie yra scenoje. Bet tai atsitikdavo labai retai ir tai tik į vaidinimo pabaigą. Balso vienodumas žiūrovoose sukelia nuobodulį.

Nepakankamai aktorių rūpinamasi ir taip vadinamu logikos kirčiu. Netinkamoji vietoj padėtas kirtis ar pabrėžtas netinkamas žodis bei žodžių grupės sudarko sakinio grožį, o kartais net pakeičia prasmę. Du paskutiniai negalavimai yra didelė nelaimė ne tik pokalbiniui, bet ir ypač deklamatoriui. Tai reikiška, tarp kita ko, ir stoka interpretacijos.

Nelengvai hamiltoniečiams šį kartą sekėsi kontroliuoti ir savo judesius. Jų kaikurie buvo pusėtinai berniški ir nesiderino su karaliaus dvaru. Nors anais laikais gal ir trūko šių dienų elegancijos, lietuvių valdovai negalėjo būti apkiatėliai, apsileidėliai, kaip kartais net ir romane bandoma pavaizduoti. Aplamai, žiūrovas judesyje jieško ne tik grakštumo, bet ir tinkamos išraiškos.

Panašią pastabą būtų galima padaryti ir apie mimiką. Ji galėjo būti ekspresyvesnė. Bruožų statiškumas veide yra kita aktorių nelaimė.

Konkrečiai pakalbėti apie kiekvieną "Aukuro" aktorių šiame veikalė yra beveik neįmanoma dėl jų gausumo. Iš atskirų scenų buvo bene geriausiai pasisekusi ta, kur sustinka Rim-gailė su merginomis: Danute, Danguole ir Ramune. Vadinasi, kur situacija yra paprastesnė ir suprantamesnė, ten ir vaidyba geresnė.

Šiuo straipsneliu labiau norėta atkreipti dėmesį ir neigiamas puses. Betgi dėlto nereikėtų manyti, kad žiūrovai gerųjų nematė. Atvirkščiai, kiekvienas bykstelėjimas scenoje jiem tampa brangakmeniu. Bet, matote, rašyti apie brangakmenius yra daug lengviau, kaip apie arimus, kuriuose beveik kiekvienas iš mūsų suklumpa. Taigi, norint šios nesėkmės išvengti, reikia ir apie ją pakalbėti.

A. Kalnins

Ontario socialinių ir šeiminių reikalų min. J. Yaremko, kalbėdamas Toronto latvių tautodailės parodos atidaryme, pareiškė, kad reikia suorganizuoti pastovių tautinių grupių parodą, kurioje atspindėtų jų įnašas Kanadoi. Tam esąs reikalingas specialus pastatas, globojamas Ontario provincinio muzėjaus. Nuotraukoje: min. J. Yaremko su Ontario muzėjaus direktorium Peter Swan (viduryje) ir dviem latviais

MARCELIUS MARTINAITIS

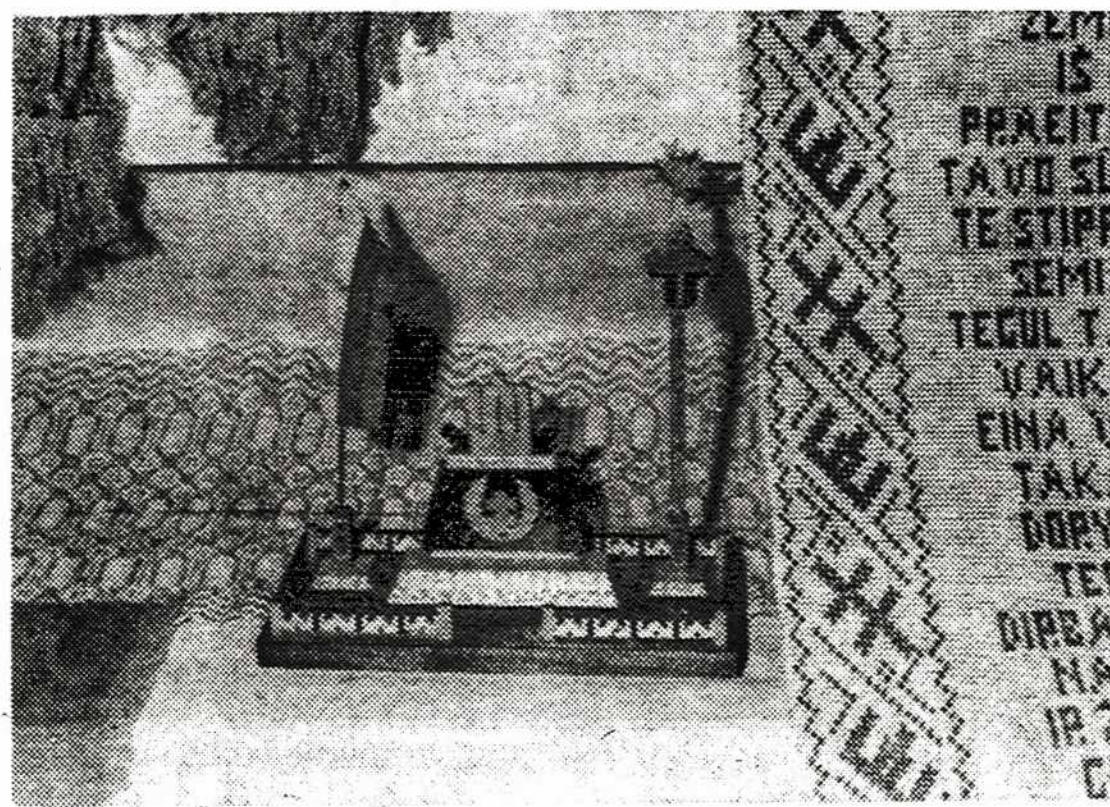
MOTINA ŽEMĖ

Guli žemėj Donelaitis tarp senų kardų ir būrų,
Po šaknim ir po ganyklom, po lėktuvų gaudimu.
Dar ne vienas grįš iš kelio ir išeis patamsy durų,
Dar ne vienas šitoj žemėj namuose ieškos namų.

O į vakarus ir rytus čia medžius ir žmones vežė,
Čia ant ilgo balto koto vėliava beržų žalia.
Čia, kur trobos ir paminklai, supa amžiai žolę vėslią,
Donelaitis būro saufoj laiko žemę po žeme.

Tą kilimą, tą žydėjimą, tuos tiesius kelius ir uosius
Jau dabar nesutalpinsi nei į širdį, nei į dūną.
Būsiu kerdžiumi ir kalviu, ir žalių miškų sėjėju —
Teisingumo jau kaip arklą aš iš rankų neišleisiu.

Dirbk, kaip dirbo Donelaitis, kaip tie būrai žemę arė,
Kol druska išeis iš kūno, kol vaga paeit galėsi.
Tai išeisim vienmarškiniai, išvysim ilgą barą,
Po lėktuvais ir raketom išgalšim dalgiuos tiesą.

Fort William apylinkės lietuvių surengtoje tautodailės parodoje buvo išstatyti įvairūs rankdarbiai. Jų tarpe — rankšluostis su jaustu Lietuvos himno tekstu

Atsiųsta paminėti

Grazina Tulauskaitė, VAKARINĖ BANGA. Lyrika. Išleido "Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Cal. 90029, USA. Knyga turi 107 eilėraščių 128 puslapiuose, kainuoja \$2.

Lituanus Vol. 14, No. 1, Spring, 1968. Jaunosios kartos intelektualų redaguojamas žurnalas anglų kalba, skirtas Lietuvos ir Baltijos kraštų problemoms. Metinė \$5 prenumerata už keturis numerius siunsti šiuo adresu: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA. Žurnalas būtų puiki dovana bibliotekoms, mokslo įstaigoms, įtakingiems kanadiečiams bei amerikiečiams, angliskai kalbančioms Lietuvos bibliotekoms.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS METRAŠTIS, IV tomas, redaguotas A. Liutimos, SJ. Ši 626 psl. knyga minkštuose viršeliuose kainuoja \$10. LKM Akademijos leidinys, Roma, 1968 m. Užsakymus prašoma siųsti L. K. M. Akademijos reikalių vedėjui šiuo adresu: Piazza della Pilota 4, 00187 Roma, Italy.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVE-TUR 1945—1967. Redagavo Kazys Bradūnas, raše: Antanas Vaičiulaitis. Kestutis Keblys, Rimvydas Šilbajoris, Stasys Santvaras, Vladas Bukobas, Juozas Girnius ir Česlovas Grincevičius. Dailininkas — Vytautas O. Virka. "I Laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti leidinys nr. 8 1968 m. Romano formato 697 psl. kietuose viršeliuose. Kaina \$10. Leidėjo adresas: "I Laisvę" fondas, 7040 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Stefanija Rūkienė, VERGIJOS KRYŽKELIŲOSE, Sibiro tremties užrašai, I dalis, 445 psl. Viršelio aplankas Algio Muloliolio, teksto iliustracijos Vidos Stankuvienės, techninė priežiūra Alekso Laikūno. Leidėjas — Viltis, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA, mceenatas — dr. Juozas Dauparas. Tiražas — 1.500 egz. Kaina: minkštasis viršelis \$5, kietasis — \$8.

Lux Christi nr. 1(56), lapkritis. Amerikos Romos Katalikų Vienybės turbūt neperiodinis žurnalas, nes šiemet teisėtaiš vienas numeris. Metinė prenumerata \$5. Administracijos adresas: Rev. P. P. Cinikas, MIC, 815 Park St., Racine, Wis. 53403, USA.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir patalsyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrinėjimas atrado nepaprastą gydymąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei paverčia uždegimo pažeistų audinių stija.

Visais tyrimais atvejais švelniai skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimą.

Tačiau visu svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydymąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėloms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalu bei lazdėlis formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pirmąjį bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. VACLOVO RATO, Australijos lietuvių, 40 grafikos kūrinių paroda lapkričio 24 d. Sv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, Filadelfijoje, surengė šio miesto skautai. Atidarymo žodį tarė iš Niujorko atvykęs rašytojas Paulius Jurkus. Sekanti dail. V. Rato paroda bus rengiama Bostone. Šia proga tenka priminti, jog spalio 27 — lapkričio 15 d. d. dail. V. Rato turėjo sėkmingą savo darbų parodą "Three Sisters" naujoje meno galerijoje Melbourne, Australijoje.

MIKALOJAUS IVANAUSKO liepos tapybos paroda lapkričio 23 d. atidaryta Illinois Technologijos Institute, 3241 So. Federal St., Chicago. Iki gruodžio 14 d. ją galima ap-lankyti kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v.v., sekmadieniais — nuo 2 v.p.p. iki 9 v. vakaro.

RINKTINIŲ AUSTRALIJOS GRAFIKŲ parodoje, kuri rengiama didžiuosiuose Australijos miestuose, dalyvauja du lietuvių dailininkai — V. Ratas ir A. Simkūnas.

"DIRVOS" NOVELĖS KONKURSO vertintojų komisija sudaryta Čikagoje. Premijuojant novelę atrinks Zita Burneikytė, Aleksandras Dūnulis, Česlovas Grincevičius, Eglė Juodvalkytė ir Juozas Masilionis. Novelės jau baigiamos skaityti.

DAIL. ADOMAS GALKIKAS, grafikas ir tapytojas, atžymėjo 75 metų amžiaus sukaktį. Grafika ir tapybą jis studijavo Petrapilyje, Berlyne, studijas gilinó Svedijoje, Italijoje, Prancūzijoje. Sukaktuviniškas yra sukūręs projektus Lietuvos banknotams, pašto ženklams, scenovaidžius eilei Kauno teatrų pastatymų. Paryžiaus pasaulinėje parodoje 1937 m. gavo didįjį prizą — Grand Prix už triptiką ir aukso medalį už scenovaidžių eskizus V. Krėvės dramai "Sarūnas". Gilia darbo vaga yra išvares pedagoginėje veikloje: 1923-40 m. vadovavo Kauno meno mokyklos grafikos studijai, 1940-44 m. profesorius Kauno taikomiosios dailės institute, pokario metais — Freiburge suorganizuotoje meno mokykloje. Jo kūrinių turi eilė žymių muzėjų. Pastaruoju metu daugiausia reikišias abstrakcinio pobūdžio tapyboje.

DAIL. VYT. KAPOČIŪNAS surengė 40 tapybos darbų parodą North Adelaide meno galerijoje, Australijoje. Jo darbas domėjosi ir daugiau kaip pusę kūrinių nupirko australai, mokėdami po \$30-350. V. Kapočiūnas yra gimęs 1943 m. Kaune. 1962 m. gavo Britų Bendruomenės stipendiją specializuotis tapyboje, 1964 m. laimėjo Goya premiją ir 1965 m. susilaukė Prancūzijos vyriausybės stipendijos studijoms Prancūzijoje.

KAZYS BRADŪNAS ruošia spaudai laisvosios lietuvių poezijos 1945-70 m. antologiją, kuri apims išvilių poetų kūrybą ir bus išleista 1970 m. pabaigoje ar 1971 m. pradžioje.

VITALIJOS BOGUTAITE, jaunosios kartos poetės, eilėraščių rinkinį "Lietus ir laikas" išleis "Ateitis".

PAUL YUZYK, ukrainiečių kilmės Kanados senatorius, Otavos universiteto dėsto centrines, rytines Europos ir Rusijos istorijos kursą studentams ir universitetą baigusiems asmenims, kurie nori gauti istorijos magistro ir daktaro laipsnius. Jis yra kvalifikacijos šios srities specialistas, magistro laipsnį gaves skačėvano, filosofijos doktoratą — Minesotos universitetuose, 1951-63 m. profesoriaves Manitobos universitete. Jis taipgi yra parašęs dvi knygas apie Kanados ukrainiečius. Pastaruoju metu bando suorganizuoti trečiąją jėgą Kanadoje — neanglų ir neprancūzų kilmės kanadiečius.

VYTAUTA TAMULAITI, torontietė rašytoja, amerikiečiams skaitytojams išsamiais biografiniais duomenimis pristatė bibliografinis vadovas "Contemporary Authors" 19-20 nr., leidžiamas Gale Research Company, The Book Tower, Detroit, Mich. Bibliografijai dėmesį, matyt, atkreipė S. Zobarsko Maryland Books leidyklos 1965 m. išleista V. Tamulaitės knyga "Nimblefoot the Ant: Her Adventures" (1935 m. Lietuvoje išleista "Skruzdėlytės Greitųjų nuotykių" vertimas). Skaitytojams primename, kad šiuo metu V. Tamulaitis rašo pasakojimą apie bičių gyvenimą.

PROF. DR. PRANO SKARDŽIAUS knyga apie lietuvių kalbos intonacijos raidą "Lietuvių kalbos kirtėdavimas" šiuo metu pabaigoj išleis Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje. Veikalo pristatymas rengiamas PLI absolventų vakarė gruodžio 28 d. Čikagos Jaunimo Centre.

KOMPOZ. K. V. BANAIČIO operos "Jūratė ir Kastytis" klavyras jau ruošiamas spaudai. Libretą į anglų kalbą išvertė Nadas Rastenis. Taigi, leidinio tekstas bus dviem kalbom — lietuvių ir anglų.

LENKIJOS ISTORIŲ ŽURNALO "Roczniki historyczne" 1968 m. XXXIV tome išsima apžvalga apie lituanistiką Lenkijoje paskelbė lenkų istorikas dr. J. Ochmanskis. Bibliografiniai duomenys pradedami XIX šimtmečiu. Atskiruose skyriuose apžvelgiami 1918-39 ir 1945-63 metais Lenkijoje pasirodę lituanistiniai darbai. Plačiausias yra antrasis skyrius. Apžvalgoje randama retų ir mažai žinomų lituanistikos darbų, praturtinančių lituanistinę bibliografiją.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS FILHARMONIJOE 200-tąjį koncertą surengė A. Budavičiaus vadovaujamas Vilniaus skaliavimo mašinų gamyklos vokalinis-instrumentinis ansamblis "Sigma", šiemet laimėtojo vardo susilaukęs "Liepojos gintaro" festivalyje. Ansamblio 12 instrumentistų ir dainininkų kolektyvas per penkerius metus yra paruošęs apie 300 kūrinių. Lietuviškai estradiniai muzikai atstovauja B. Gorbulskio, T. Makatino, M. Vaitkevičiaus, M. Noviko kompozicijos, vadovo A. Budavičiaus "Tūkstantis žingsnelių", "Ant kalno gluosnis" ir kitos ansambliui pritaikytos liaudies dainos.

AKTORIUS JUOZAS BUDRAITIS, sukūręs vieną pagrindinių vaidmenų naujajame filme "Jaunimai", Českoslovakijos kino studijos buvo pakviestas atlikti pagrindinį vaidmenį meniniame filme "Lanfiro kolonija". Filnavimo darbai buvo pradėti Jaltoje, tęsiasi Českoslovakijos kino studijos paviljonuose Prahoje. Filmo režisiorius yra Janas Šmitas, vyr. operatorius — Irži Machane. J. Budraitis yra debiutavęs V. Žalakevičiaus filme "Niekas nenorėjo mirti", vaidinęs esty filme "Mergina juodais rūbais", keturių serijų filme "Skydas ir kalavijas".

VYTAUTAS GUDELIS, Mokslo Akademijos geografijos skyriaus fizinės geografijos vadovas, geologijos ir mineralogijos mokslų kandidatas, Maskvoje sėkmingai apgynė geografijos mokslų doktorato disertaciją "Rytinio Baltijos reljefas ir kvartero nuosėdos". Dr. V. Gudelis yra paskelbęs daugiau kaip 100 mokslinių straipsnių vietiniuose ir užsienio žurnaluose. Jis taipgi redaguoja Vilniuje trintis kalbomis leidžiamą tarptautinį žurnalą "Baltica", skirtą Baltijos jūros tyrinėjimams.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS pateikė dvi premjeras — amerikiečių dramaturgo Tennessee Williams pjesę "Stiklinis žvėrynas" ir Violetos Palčinskaitės pasaką "Aš vejuos vasarą". Repertuarą papildys Kazio Sajos pasaka mažiems ir dideliems, Vytauto Rimkevičiaus drama "Girių kirtėjai", Kazio Inčiūros eiliuota pasaka-legenda "Gulbės giesmės".

RYGOS FILHARMONIJOS kamerinis orkestras, vadovaujamas Ernesto Bertovskio, surengė koncertus paviekslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje ir skulptūros bei vitražo galerija tapusioje Kauno Įgulos bažnyčioje. Prieš vienerius metus suorganizuotas kamerinis ansamblis programon buvo įtraukęs T. Albinoni "Koncertą d-moll", A. Vivaldi "X concerto grosso", S. Barber "Adagio", B. Britten "Paprastąją simfoniją", ukrainiečio kompoz. M. Skeriko "Siutą". Koncertą papildė mezo-sopranas Leonarda Dainė, atlikusi N. Piccini "O naktine", G. Verdi "Ave Maria", L. Rossio ariją ir Mocarto operos "Figaro vestuvės" Cherubino ariją.

SKULPTORIUS NIKODEMAS PETRULIS Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengė iš molio sukurtų 26 portretinių šaržų parodą, kurios lankytojai eksponatuose atpažino A. Venclovą, T. Tilvytį, dailininkus J. Vienožinskį, A. Gudaitį, V. Jurkūną, V. Gečą, operos sol. R. Siparį, architekta S. Ramunį, žurnalistą L. Kiaulėkį ir eilę kitų žinomų asmenų.

M. K. CIURLIONIO DAILĖS MUZEJUJE Kaune atidaryta mėnesį trukusianti esty grafikų paroda. Beveik 60 darbų parodai atsiuntė 15 esty dailininkų.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRE gastoliavo žymioji latvių baleto pora — V. Vilcinia ir H. Ri-tenbergas. P. Čaikovskio "Gulbių ežero" spektaklyje Odetos vaidmenį atliko V. Vilcinia, princas — H. Ri-tenbergas, jos nuolatinis partneris Rygos akademiniame operos ir baleto teatre.

ZEMAITIJOS MENO MEISTRURAMODJE Kaune lankytojus žavėjo O. Norvilienės medžio raizgyns "Bertaitienė ir perkinija", A. Kvaso "Našta", "Raseinių Magdė", "Telšių pliumpius", V. Majoro, S. Lukausko, V. Stanislauskio, S. Andriausko, L. Leliugo, S. Daukanto, A. Puškuro lianos drožiniai, vėlinių tematikai atstovavę J. Vilucko kūriny "Vėlinių kaimo kapela". Parodos eksponatai buvo pardavinėjami jos lankytojams.

KAUNO DRAMOS TEATRO pantomimos grupė, vadovaujama M. Tonisono, vilniečiams buvo atvežusi savo antrąjį spektaklį "Sapnų sapnai", kuriame kino judesiais atskleidžiamas žmogaus sielos pasaulis. Spektaklį sudaro atskiros scenos — "Sapnų sapnai", "Pompėjos žuvinimas", "Fuga". Muzikinis apipavidalinimas — kompozitorius F. Bajoro ir L. Sneiderio. "Fugai" yra panaudota M. K. Ciurlionio muzika. Grupės vadovas Muodris Tenisonas iš Rygos Kaunan atvyko 1966 m., baigęs pantomimos studijas pas Robertą Ligerį.

LIETUVOS PAJORIO I-VII šimtmečių kapinynų tyrinėjimo duomenis apibendrina Mokslo Akademijos istorijos instituto 230 psl. leidinys "Lietuvos archeologiniai paminklai". Pagrindinis dėmesys šiame 800 egz. leidinyje skiriamas archeologų radiniams Kurmaičiai, abiejų Rudaičių, Anktakių, Senkų, Palangos, Prūsų, Lazdininkų, Rėkėtės ir Tūbausių kapinynuose, baltų genčių laidojimo papročiams, materialinės kultūros savitumams.

V. Kat.

Žurnalas, kurio neišleidžia užsienin

Iš Lietuvoje leidžiamų periodinių leidinių gerokai išsiskiria "Nemuno" žurnalas, kuris pradėtas leisti 1967 m. vasario mėn. Tai mėnesinis leidinys, skirtas studentiškam jaunimui. Jis yra labai neįprasto formato (ilgis lygus pločiui), puikiai iliustruojamas, neeilinio turinio, turi gana didelį tiražą (71.000). Jis įdomus ir tuo, kad nėra įtrauktas į užsienin išleidžiamų leidinių tarpą, todėl net išimamas iš privačių siuntų. Jame duodama nemažai medžiagos apie išeivijos gyvenančius rašytojus, dailininkus bei kitų sričių kūrėjus. Tuos aprašymus pateikia išeivinių lietuvių veiklos stebėtojas Vytautas Kazakevičius. Viename iš naujųjų žurnalo numerių — 1968 m. nr. 5 yra įdėtas V. Kazakevičiaus rašinys "Gyvena Londone du skulptoriai". Jame aprašomi du jauni lietuviai menininkai — Antanas Brazdys ir Elena Gaputytė. Jiedu yra naujieji ateiviai: pirmasis ilgai gyveno Čikagoje, o antroji — Kanadoje. V. Kazakevičius plačiau rašo apie E. Gaputytę (gim. 1927 m.), kuri, pagal jį, "betarpiška, energinga, draugiška, paprasta", daug padėjusi V. Kazakevičiui bevisint Londone. Apie Gaputytę pateiktose žiniose (jas Kazakevičius gavo iš "vieno Londono lietuvių žurnalisto") yra sakoma, kad

ji 1948 m. apsigyveno Kanadoje; trejus metus dirbo įvairius darbus Montrealyje, o vakarais studijavo meną Montreilio muzėjaus meno mokykloje; 1951 m. persikėlusi į Torontą dienos metu tarnavo banke, o vakarais studijavo skulptūrą Ontario meno kolegijoje; 1953 m. atvyko į Paryžių ir įstojo į meno mokyklą "Ecole des Beaux Arts". Vėliau ji lankėsi Italijoje ir pagaliau atvyko į Britaniją. Dabar ji vadovauja Londono universiteto žinioje esančios Digby Stuart kolegijos skulptūros klasei. Rašoma, jog E. Gaputytė kūriniui išstatyti kelioliko kolektyvinių ir individualinių parodų Paryžiuje, Londone bei kituose Britanijos provincijos miestuose. Straipsnis apie šiuos išeivų skulptorius paliustruotas jų bei jų kūrinių fotografijomis.

E. Šulaitis

DRAMATURGAS KAZYS SAJA, viešėjęs JAV, pokalbyje "Teatras ir antiteatras" supažindino Vilniaus universiteto studentus su dabartinio teatro kryptimis užsienyje, filmų rež. Jono Meko kūryba, perskaitė savo naujos pjesės "Mamutų medžioklė" ištrauką.

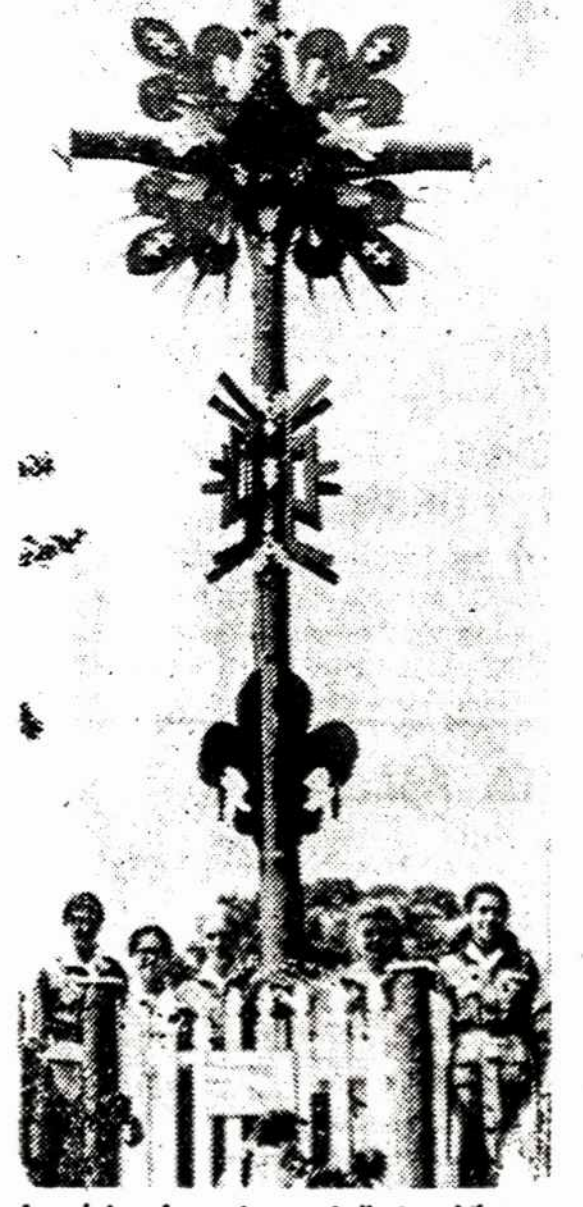
JANINOS DEGUTYTES poezijos rinktinė "Mėlynos delftos", apipavidalinta dail. V. Žiliaus, išleido "Vaga" Vilniuje. Šiame leidinyje yra surinkti poetės 1957-67 m. rinktiniai eilėraščiai, kurių daugiau kaip du trečdaliai paimti iš dvejų paskutiniųjų poezijos knygų — "Siaurės vasa-rų" ir 1968 m. respublikine premija atžymėtos "Pilnatis".

VISI PADEKIME JAMZINTI

LIETUVOS KANKINIŲ VARDA

paminklinėje lietuvių koplyčioje Šv. Petro bazilikoje Romoje. Laiko jau neadaug. Neatidėliokite įrašyti save ir savo uosius į koplyčios statytojus.

Aukoms adresas: LITHUANIAN MARTYR'S CHAPEL FUND 2791 W. 68 St. Chicago, Ill. 60629

Lenkės skautės—viešnios V tautinėje stovykloje tarp lietuvių prie skautų vyčių pastatytą kryžiaus. Nuotr. V. Bacevičius

KALEDŲ DOVANOMS UŽSISAKYKITE

MARIJOS AUKŠTAITĖS "ROZIŲ VASARĄ"

SI POEZIJOS KNYGA TURINGA IR GRAZIAI IŠLEISTA. GAUSIAI ILLUSTRUOTA DAILININKO J. JUODŽIO. UŽSAKYMUS SIŪSTI: "TĖVIŠKĖS ZIBURIAI". 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT. Kaina \$7.00

NAUJA MUZIKOS PLOKŠTELĖ

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR. \$15,000 imokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su plačiu įvažiavimu ir garažu; 3 virtuvės, 3 prausyklos; vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui.

JANE — BLOOR. \$12,000 imokėti, 9 kambarių per 2 augštus (5 kambariai) pirmame ir 4 antrame augšte; garažas ir įvažiavimas, vandens-alyvos šildymas, viena atvira skola balansui. Tuoju galima užimti.

BLOOR — RUNNYMEDE. \$10,000 imokėti, 7 kambarių (per 2 augštus) atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti po žeminio traukinio.

JANE — ANNETTE. \$7,500 imokėti, 8 kambarių per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR. \$8,000 imokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kurtas nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar bizniso, tuojau skambinkite mums pasitirandami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sekm. 930-1

**PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.**

\$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

BLOOR — JANE, graži plytų, šeši dideli kambariai, vandeniu-alyva šildomas. Garažas ir platus privatus įvažiavimas. Ideali vieta, arti po žeminio ir krautuvų. Imokėti apie \$10-12,000; skola iš 7%; prašo \$29,000.

RUSHOLME RD. — DEWSON naujos statybos originalus dvibutis (duplex), 2 atskiri gražūs butai po 2 miegamuosius. Dvigubas garažas ir geras įvažiavimas. Imokėti apie \$15,000; lieka viena skola. Galima tuoj užimti. Prašo apie \$38,000.

BLOOR — ISLINGTON, tik dvi minutes nuo po žeminio susisiekimo ir krautuvų, 5 kambarių vienaauštis su gražiai įrengtu kambariu rūšje. Privatus įvažiavimas ir garažas. Prašo \$29,000.

GLENLAKE — KEELE, atskiras, mūrinis, 8 kambariai, dvi virtuvės, naujas mūrinis garažas. Namas be skolų, atiduotas skubiam pardavimui. Prašo \$28,500, bet gal sutiks ir už mažiau.

JANE — BLOOR, puikus vienaauštis (bungalow), 5 gražūs ir švieži kambariai, didelis sklypas. Du ekstra kambariai rūšje ir atskira prausykla. Namas be skolų; imokėti apie \$10-15,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543

DURIE GATVĖ, \$5,000 imokėti, atskiras vienaauštis (bungalow), geram stovyje, ant didelio sklypo, nauja apšildymo sistema, automobilui įvažiavimas.

VAN STASSEN GATVĖ, \$10,000 imokėti, 6 kambarių pusiau atskiras namas apie 15 metų senumo, privatus įvažiavimas.

INDIAN RD. GATVĖ, \$7,000 imokėti, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte. Liks viena skola.

ALHAMBRA GATVĖ, \$15,000 imokėti, atskiras 3 butų namas, 14 kambarių per 3 augštus, 2 garažai, ant atskiro sklypo, apšildymas vandeniu.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

DUNDAS — RONCESVALLES, \$10,000 imokėti, mūro, atskiras, 9 kambarių, 4 virtuvės, garažas, geras įvažiavimas, geras namas, rami graži vieta, geros pajamos. Liks viena atvira skola.

WASAGA, 40 akrų sklypas, apaugęs gražiais dideliais lapuočiais medžiais, prie gražių krantų, gražios, didelės upės, pasakiškas vaizdas; kaina \$200 už akrą. Galima pirkti dviem po 20 akrų. Tinkama vieta stovyklavimui.

ST. CLAIR — OAKWOOD, \$8,000 imokėti, mūro, 11 kambarių, 4 virtuvės, geros pajamos, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo. Liks viena skola; kaina \$30,000.

JANE — ANNETTE, \$10,000 imokėti, mūro, atskiras, graži plytų, 6 kambarių per 2 augštus, garažas. Labai švarus namas.

BLOOR — ST. GEORGE ST., \$25,000 imokėti, 5 butų pastatas. Kiekvienas butas turi po 3 miegamuosius, skubus pardavimas.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• LSS tarybos pirmosios pirm. v.s. A. Saulaitis lapkričio mėn., JAV Ramiojo vandenyno rajono pakviestas, lankėsi Kalifornijoje, kur turėjo eilę suigėjų su vadovais ir susipažino su tolimojo rajono skautų veikla.

• Dr. M. Anyso ir V. Anyšenės knyga "Žymios lietuvių moterys" paruošta spaudai. Kanados rajono skautai-tės talkina knygos išleidimui. Yra paruošti ir atspausdinti tuo reikalingi bendradarbiai, kuriuos gaus kiekvienas skautų-tių vienetas. Prašoma teigiamai atsiliepti ir bendradarystę pabrėžti, kvietimus.

• Metams baigiantis, renkamas nario mokeskis ir prašoma "Skautų Aido" prenumerata. Tėvai prašomi padėti vienetų vadovams greičiau atlikti šią metinę ir privalomą pareigą.

• Šį sekmadienį, gruodžio 8, tėvų pranciškonų kieme jūrų skautai parodė kurtas kalėdines eglutes, kurios iškyloje bus kertamos šeštadienį, gruodžio 7. Pasinaudokime proga nusipirkti tik ką nukirstų eglaičių ir pareikime jūrų skautus.

• Metinė jūrų skautų-tių bendra sueiga-arbatėlė gruodžio 15 d., 4 v. p.p., Sv. Jono Kr. par. salėje.

• Skautai-tės sveikina Sv. Jono Kr. parapiją, švenčiančią 40 m. sukaktį. Tai proga reikiame skautišką aciu parapijos vadovybei ir kunigams už paramą skautų veiklai.

• Lapkr. 26 d. įvykusiame Romovos komiteto posėdyje komiteto pirmininku išrinktas dr. Jonas Yčas.

• Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai ir šaulės gruodžio 15 d. kviečiami atlikti šaudymo pratimus iš 22 kalibro šautuvų. Pratimai bus atliekami "Fort York Armory". Dėl laiko ir kelio nuorodų skambinti šaudymo vadovui Š. V. Keturakiui tel. 651-1239. T.P.S.K. valdyba

Vilniaus operos solisto Virgilijaus Noreikos atsisveikinimo koncertas Brockton gimnazijos auditorijoje praėjo pakilioje nuotaikoje, kuri buvo jaučiama ir scenoje, ir žiūrovų eilėse. Kadangi šis koncertas buvo antrasis V. Noreikos pasirodymas Toronte, visiems užteko vietų salėje — nė vienas neteko grįžti namo, kaip kad įvyko pirmojo koncerto metu. Gruodžio 3 d. Z. V. Noreikos, užbaigę koncertų seriją, išvyko Vilniui.

Jonas Mekas iš Niujorko kanadiečių buvo pakviestas netradicinių filmų vertintojų komisijon Toronte. Jos sprendimu buvo paskirtos premijos, apie kurias rašė ir didžioji Toronto spauda, cituodama jo pareikšimus apie naujuosius kanadiečių netradicinius filmus. Komisijon, be J. Mekos, buvo britų menininkas Richard Hamilton ir britų skulptorius William Turnbull. J. Mekos kalbos pasiklausyti buvo susirinkę ir keiliosios lietuvių. Kaikurie jų turėjo progos pasikalbėti su svečiais ir privačiuose pobūviuose.

JAV-se J. Mekas garsėja kaip naujojo filmo pionierius ir žurnalo "The Village Voice" komentatorius. "The Globe and Mail" dienraštis lapkričio 28 d. laidojo pastebėjimą, kad J. Mekas yra "visai nežinomas poetas jo gimtojoji Lietuvoje".

SAULIŲ VL. PŪTVIO parengiamas šoukiai lapkričio 23, šeštadienį, praėjo su pasisekimu. Sauliai su svečiais užpildė visą Sv. Jono Kr. par. salę. Garbės svečių tarpe buvo Toronto savanorių-kūrėjų skyr. pirm. V. Streitas, Baltic Veteran Corps pirm. latvis O. Perro, estų karo veteranų atstovai, Čikagos šaulių teatro vadovas J. Petruskas su ponija.

Latvių ir estų veteranų atstovai trumpu žodžiu pasveikino šoukų dalyvius. Tenka apgailestauti, kad skelbtasis vaidinimas negalėjo įvykti dėl pavėlavusių atvykti dvių ar trijų. Teatro meno vadovas atsiprašė dalyvius, kviesdamas gausiai dalyvauti sekmadienį S. Ciurlionienės dramos "Aušros sūnūs" vaidinime.

Buvo įteiktos medžioklinio šaudymo rungtynių, įvykusių šį rudienį Hamiltone, laimėtojas taurės. Pereinamąją taurę laimėjo Hamiltono medžiotojų klubo ekipa. Laimėtojus pristatė šaudymui vadovavęs šaulys M. Tabulėnas, o dovanas įteikė Kanados šaulių rinktinės vadovas St. Jokubaitis. — Buvo ir loterija, kuriai fantus suaukojo "All Seasons" kelionių biuro savininkas V. Bačnas, Prisiškėlimo par. kiosko vedėjas P. Misevičius, M. Jokubaitienė, "Higiena" kirpyklos savininkė P. Cicėnienė, šaulės ir šauliai. Už pasisekusį parengimą nuopelnas tenka parengimo vadovui P. Jonikui ir V. Keturakiui. Kuopos valdyba yra dėkinga kuopos garbės šauliui Klebonui kun. P. Azubaliui už gautą salę prieinamą kainą; aukojusiems fantus loterijai, sesėms šaulėms, papuošusioms salę bei paruošusioms užkandžius, šauliams, paruošusiems salę ir dirbusiems parengimo metu, P. Dovydaičiui, pardavinėjusiems bilietėlius, M. Jokubaitienei už sėkmingą loterijos bilietų platinimą. Š. P. G.

"VARPO" PADEKA

Nuoširdus aciu p.p. Stasei ir Aloyzui Viskontams už gėles "Varpui" kaip gražų mostą savo marčiai ir mūsų dirigentui, pirmą kartą atsiėmusiai choro prieškakyje po jungtuvų.

Dėkojame J. Žadavičiui už prožektorių šviesas salėje, Toronto visuomenei už gausų atsilankymą mūsų rudens balijų, "Verslų" už malonų bendradarbiavimą. Ta pačia proga atsiprašome "Verslą", kad per klaidą rudens baliaus skelbime rengėjų pasiskelbė vienas "Varpas"; turėjo būti — "Verslas" ir "Varpas".

"Varpas" valdyba

Toronto skyr. valdyba

Metinis SLA 236 kp. susirinkimas — gruodžio 8, sekmadienį, 1 v.p.p., Liet. Namuose. Darbotvarkėje — daug spresnių reikalų ir naujos valdybos rinkimai. Nariai prašomi gausiai atsilankyti — bus pavaišinti kavute. Valdyba

"Penki stulpai" — A. Landsbergio drama praėjusią savaitę vaidino Toronto latvių teatras. Tai pajėgus, kultūringas ir daugiausiai vidutinis vienetas. Be mažų neigiamų išimčių — istoriškai išsivertusių, bereikalingų išorinių judesių vidiniams jausmams išreikšti — režisoriaus sugebėjimo vaidintojus įstatyti ir geras vėžes ir perduoti žiūrovams autentiškus mintis. Maloniai visus nuiteikė dekoracijos, tinkamas apšvietimas ir modernus atskirų vaizdų pristatymas. Stiprus ir veikalingas muzikinis fonas vainikavo dramos pastatymą ir darniai jungėsi su partizanų išgyvenimais bei laisvės kovomis.

Apie pusantro šimto žiūrovų, kurių tarpe buvo trys lietuviai, atidžiai sekė vaidinimą ir po jo skirstėsi dėkingi teatro už pastangas. Estai, latviai sugebėjo ir pastatė lietuvių rašytojo veikalo O lietuvių? Toronte jie šioje srityje nepasizymė; gal sunku, gal nėra entuziasti, o gal tik ryžto stoka... KAŖUS.

"Lithuanians in Canada" administracinė komisija praneša, kad šis leidinys gaunamas Toronte parapijų spaudos kioskuose, "T2" administracijos. Gyvenantieji ne Toronte gali užsisakyti šį leidinį paštu, pridėdami čekį arba perlaidą \$8 sumai. Adresuoti: "Lithuanians in Canada", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Kalėdų dovanoms labai tinka užsakyti savo bičiuliams laikraštį ("T2") duoda nuolaidą naujiems skaitytojams) arba knygą. Kaikurie vertingi leidiniai gaunami ir "T2" administracijos. Jų tarpe yra: "Lithuanians in Canada", prof. St. Ylos "Dievas sutemose", prof. A. Ramūno, "Is sutemų iš aušrą".

Artėjant Kalėdoms, keletas Martyno Jankaus šeimos bičiulių kreipiasi i tautiečius, prašydami nepamiršti, kad viena vertingiausių dovanų švenčių proga yra monografija apie Martyną Jankų. Knyga gaunama Toronte parapijų spaudos kioskuose arba paskambinus telefonu LE 5-9379.

"Rožių vasara", rašytojos Marijos Aukštaitės poezijos knyga, gaunama "T2" administracijos. Tai stambus, gražiai išleistas, dail. J. Juodžio iliustruotas leidinys. Kaina \$7.

Sol. V. Verikaitis lapkričio 23 d. drauge su sol. D. Mongirdaite koncertavo Baltimorės lietuvių svetainėje. Koncertą surengė vietinė apylinkės valdyba ir Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ratmove" vietinis skyrius.

A. Smigelskiene, jos 70-tojo gimtadienio proga, lapkričio 30 d. dukterų, žentų ir anūku surodo tame pobūvyje Prisiškėlimo par. parodų salėje pasveikino kun. B. Bagdonas, OFM, ir įteikė Šv. Tėvo palaiminimą.

PADEKA

Kūrėjai savanoriai nuoširdžiai dėkoja Toronto skautų vadovybei bei skautų tėveliams už leidimą skautėms rinkti aukas, skautėms už pravedimą rinkliavos Prisiškėlimo bažnyčioje ir J. Damburui — liet. evangelikų bažnyčioje. Nuoširdžiai dėkojame kleb. kun. P. Azubaliui už salės nuomos nuolaidą, Mohawk Furniture Ltd. savininkams, vyru kirpyklos savininkui P. Cicėnienėi, vaist. Margiui ir Prisiškėlimo parapijos spaudos kiosko vedėjui P. Misevičiui už dovanas loterijai, šeiminiškai p. Senfierienei ir P. Žilinskienei už pagaminimą valgių, p. V. Ramanauskaitėi už plakatus, V. Jociui, J. Rinkevičiui, B. Trukanavičiui, St. Azubaliui ir savanoriams K. Kregždėi, A. Poškui ir J. Punkriui už pasidarbavimą rengiant XI. 16 vakarą. Nuoširdus aciu atsilankiusiems.

Toronto skyr. valdyba

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

Atėitininkų žinlos

Visų jaunesniųjų berniukų ir mergaičių būrelių susirinkimai įvyks sekmadienį, gruodžio 8 d., 2 v. Mergaičių susirinkimai — L. V. Namuose, berniukų atėitininkų kambariye (iš ten pasiskirstoma i kitas patalpas). Susirinkimai baigsis 3.30 v.

Visi tėvai, kurie atveža vaikus ir laukia susirinkimo pabaigos, prašomi rinktis Tėvų pranciškonų posėdžių kambariye, kur bus specialus pasikalbėjimas religine tema. Taip pat kviečiami atvykti ir visi kiti, kurie norėtų įsijungti i religinį pokalbį; prasideda 2 v., baigiasi 3.15 v.

Studentų susirinkimas — šeštadienį, lapkričio 7 d., 4 v., pas A. Bušinską, 508 Glenlake Ave. Visi studentai atėitininkai privalo dalyvauti.

Vyr. moksleiviai ir jaunesnieji, nesumokėję dar nario mokesčio, privalo tai padaryti sekančio susirinkimo metu. Visi jaunesnieji atėis po \$1 šį sekmadienį.

Visų jaunesniųjų būrelių globėjų posėdis įvyks šį ketvirtadienį, gruodžio 5 d., 7 v., atėitininkų kambariye.

Išsijungimo dienos praėjo sėkmingai. Dėkojame visiems, kurie savo išsijungimu prisidėjo prie pasisekimo. Nuoširdi padėka N. Pradėtosios Marijos seselėms už leidimą naudotis visomis patalpomis šeštadienį — ne tik posėdžiams, bet ir maistui gaminti. Labai aciu tėvų komitetui, ypač ponios, kurios maitino 150 dalyvių. Turėta nemaža išlaidų.

Vyr. moksleivių ideologiniai kursai ir suvažiavimas įvyksta Dainavosje gruodžio 26 — sausio 1 d. Iš Toronte gali vykti tik ribotas skaičius moksleivių, nes ten apšildomų patalpų nėra daug. Tai ne stovykla, bet darbo kursai tiems, kurie atėitininkų veikloje aktyviai yra įsijungę i nori pagilinti ideologines žinias. Kuršų metu bus renkama nauja MAS centro valdyba.

Berniukams virš 16 metų amžiaus religinio atsinaujinimo dienos įvyks šį savaitgalį King City; prasidės penktadienio vakarą ir baigsis sekmadienį 2 v. Vadovaus jaunas vietinis kunigas ir kun. Ged. Kijauskas, SJ, iš Čikagos. Jau yra užsiregistravęs nemažas būrys berniukų. Nori važiuoti prašomi skambinti V. Kolyčiui tel. 534-5586.

Tėvai prašomi įjungti vaikus i lietuviškas organizacijas. Nelaikim, kol suaugęs. Geriausias laikas pradėti — nuo 6 m. amžiaus.

Visi atėitininkai ir jų tėvai yra raginami dalyvauti muzikės D. Viskontienės vadovaujamame jaunimo ansamblio koncerte šį sekmadienį, gruodžio 8.

DĖKOJAME

Papildomai reiškiamė nuoširdžią padėką mūsų rėmėjams-aukotojams R. B. Geležūnams už \$100 auką mūsų jubilėjaus proga. Taipgi labai dėkojame V. Matulaičiui už skaidrių rinkinį, V. Dalindai už gausybę gėlių ir visiems kitiems, palikusiems auką prie įėjimo i salę.

Šia proga norime pažymėti, kad š. m. "T2" 48 nr. įdėjo mūsų rėmėjų valdybos nuotrauką trokšta valdybos narės D. Regininės. Taipgi tame numeryje įdėjo padėkoje įsi-brovė klaida pavardėse: vietoje H. Stulgio turi būti A. Stuikus, o vietoje Sepučio — B. Cepaitis. Prašome atleisti ir priimti pakartotinę mūsų padėką.

N. Pradėtosios Marijos seserys

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame už mudviem suruoštą staigmeną išskyrus naujoje vietoje.

Dėkojame Tėvui Rafaeliui, OFM, už atvykimą, pasveikinimą, pašventinimą namo, įteikimą Tėvų pranciškonų bei Brolio Hortulano sveikinimų ir kuklias, bet reikšmingas dovanėles.

Ypatinga padėka tenka mūsų mieldiems draugams, suruošusiems vaišes ir prisidėjusiems prie vertingos dovanos. Dėkojame p.p. Drąsūnams, Tarydams Kristiūnams, Karmelaviciams, Gutauskams, Jureviciams, Bartuseviciams, Jurceviciams, Maziliauskams, Virkučiams, Venckams, Valančiams, Užbaliams, Račkuskams, Petryloms, Putteriams, Birgiolams, Sungailoms, P. Bakšiui, Daukantui, Straupui, Matusevičiui, Birgelui ir Zebrauskui.

Liekame be galo dėkingi už Jūsų nuoširdumą, darbą ir nepabūgimą tolimos kelionės su mumis praleisti ilgai nepamirštamą smagų vakarą.

Jūsų V. ir A. Kryžanauskai Stayner, Ontario.

LIETUVIŠKŲ SORIŲ MĖGĖJAMS

Gauname daug laišku, prašančių lietuviškų sūrių. Visiems atsakyti paskirai neįmanoma. Dėlto pranešame, kad sūrių užsakymus priimame paštu.

Gyvenantieji Ontarijo provincijoje teprisiunčia su užsakymais sertifikatuota čekį arba piniginę perlaidą \$4.45 sumai. Gyvenantieji kitose Kanados provincijose teprisiunčia \$4.50. Gaus paštu trijų sūrių siuntinį.

Gaminame dviejų rūšių sūrius — saldžius ir rūgščius, be to, su kymynais ir be jų. Tad užsakydami būkite malonūs pažymėti, kokių sūrių ir kiek norite. Adresas:

Stouffville Creamery Box 1120, Stouffville, Ont. Savininkai Aloyzas ir Stasė Viskontai

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

namas, šoninis įvažiavimas, naujas šildymas, didžiulis kiemas, nelabai augšta kaina.

JANE — BLOOR, \$8,000 imokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, greitas užėjimas, gražus viduje, nepertoliausiai nuo Bloor.

TRIBUTIS, maždaug \$12,000 imokėti, viena atvira skola, vandeniu-alyva šildomas, balkonai, 9 metų senumo, virš \$5,000 metinių pajamų; gana geras parkinas, arti krautuvų bei susisiekimo.

HIGH PARK — RONCESVALLES, apie \$12,000 imokėti, puikus 15 kambarių atskiras namas, garažas su geru privačiu įvažiavimu, sumažinta kaina \$5,000 dėl skubaus pardavimo; 5 kambariai ir prausykla pirmame augšte, didžiulis butas su prausykla II augšte, viena gražiausių gatvių tame rajone, puikus nuomojimui.

KINGSWAY, \$7,000 imokėti, gal ir mažiau, gražus 6 kambarių vienaauštis su labai dideliu kiemu, net yra vaismedžių, garažas su privačiu įvažiavimu, ypatinga proga kas mėgsta turėti nuosavų šviežių daržovių, labai arti gero susisiekimo, nepraleiskite progos.

INDIAN RD. — BLOOR, \$10,000 imokėti, trijų butų, 14 kambarių atskiras namas, vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas, atskiri įėjimai, gausa apie \$365.00 mėnesinės nuomos, namas be skolų.

NAUJI DVIBUTIAI (duplexai) po 3 miegamuosius, atskiri šildymai, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, virš 200 pėdų sklypai, arti susisiekimo.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus kiemas, kurio gale teka upelė, daug medžių, nepertoliausiai nuo po žeminio traukinio stoties, labai graži vieta.

KETURBUTIS, prašoma kaina tik \$46,000 su nedideliu imokėjimu, vandeniu-alyva šildomas, gausa netoli \$6,000 metinių pajamų, nebloga investicija.

DEMESIO! Apie \$25,000 imokėti, 3 krautuvės ir 8 apartamentai, vos keleto metų senumo, viskas išnuomota, apie \$18,000 metinių pajamų, skubus pardavimas.

MISSISSAUGA, 21 akras žemės. Niekad nevelu per trumpą laiką padvigubinti savo pinigų, beveik 10 mylių nuo miesto. Patys žinote, kad miestas labai greitai auga. Puiki proga!

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARAVIŠTŲ • BALDŲ • VAGYSTŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAiktŲ (BONDS) • MELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ • MOKSLAPILVIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT. LIA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA
Tel. 251-4364; namų tel. 277-0814

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

Parduodami ir taisomi televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvai, krosnys, skalbimo mašinos.
TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANDSDOWNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Ivairūs sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, suvamosios mašinos, televizijos prietaisai, planai, foto aparatai, radijo prietaisai, transistorių radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.
Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime paravimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums pašto ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarimais atlyti.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave)

Tel. 531-1432

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNI DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ MADŲ DRABUŽIŲ
(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W. prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė Lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autovežnių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gruodžio 1 — 5) atidaryta visą parą — 24 valandas.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminister Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-519

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaninius automobilių patalymus.
Patepimus ir alyvos keitimus.
Prieš perkant variklį, automobilis atvežkite patikrinimui nurodysime visus trūkumus ir duosime patarimus.
Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilų išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas.
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Profesjonų krepšinio turnyrą, kuriame dalyvavo 5 komandos, laimėjo Kauno Žalgiris. Paskutinėse rungtynėse žalgiriečiai įveikė Minsko Burvestniką 60:54 ir Leningrado Spartaką 62:62. Žalgiris nepralaimėjo nei vieny rungtynių.

Vilniuje įvyko Pabaltijo ir Gudijos sostinių moterų krepšinio turnyras. Laimėjo Rygos krepšininkės. Vilnietės liko II vietoje. Geriausia vidurio puolėja buvo vilnietė Z. Bareikytė.

Lietuvos futbolo meistrų 1968 m. tapo Panevėžio Statybos vienuoliki. Lėmiamos rungtynės Statyba įveikė Kauno Bangą 1:0.

Lunganskė vyksta Sov. Sąjungos klasiškinių imtynių komandinės pirmenybės. Jose sėkmingai dalyvauja Žalgirio imtynininkai. Jie pasiekė dvi pergalės nugalėję Kazachijos ir Latvijos imtynininkus.

Vilniaus moterų ir vyrų stalo teniso komandos viešėjo Erfurte, R. Vokietijoje. Komandos žaidė po du susitikimus ir visus laimėjo. Pirmos rungtynės vilniečiai vienoda pakeikė 5:3 įveikė Aufbau komandą. Jie taip pat įveikė Erfurto apygardos rinktinę: vyrai 5:3 ir moterys 5:2.

SPORTAS VISUR

Pasaulio šachmatų meistrystės varžybos prasidės 1969 m. balandžio mėn. Maskvoje. Varžysis du rusų didmeistrai T. Petrosian ir B. Spas. Jie turės sužaisti 24 partijas. Pirmąją partiją didmeistrai susitikime minimaline pergalė laimėjo T. Petrosian.

Meksikos olimpiadoje Libija atstovavo tik vienas sportininkas. Jį lydėjo treneris ir 6 komandos vadovai.

Pasiekti dabartiniam pasaulio rekordui šuolyje į aukštį reikia 100 m. bėgti per 9,6 sek. Šokti į aukštį 2,40 m., įtįti numesti 99,87 m.

Daugelis žiūrovų, kurie stebėjo Meksikos olimpiadą, matė, kai amerikietis R. Beman po fantastiško šuolio į tolį atsiklaupęs glėbėsiavo žeme. Paklaustas kodėl taip darė, atsakė džiaugėsis vėl atsidūręs ant žemės.

VYČIO ŽINIOS

Mergaičių pirmos CYO lygos mergaičių A rungtynės gerai atsiliekė prieš pajėgesnę Aušros komandą, pralaimėdamos 27:41. Žaidė: Cirvinskaitė, Zubrickaitė 2, Basytė 4, Navickaitė 11, Underlytė, Zukauskaitė 7, Stanikūtė 3.

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Dr. P. Blaibergas, antrosios širdies perkėlimo operacijos pacientas P. Afrikoje, nori gauti gyvybės draudą. Didžiausia P. Afrikos draudos bendrovė jo pareiškimo nepriėmė, motyvuodama svariu argumentu, kad šandien niekas negali pasakyti, kiek dienų dr. P. Blaibergui liko gyventi. Jis žada kreiptis į Lloyds bendrovę Londone, kuri už atitinkamą atlyginimą neatsako net ir rizikingiausios draudos.

Prez. De Gaulle įvesti ekonominiai suvaržymai p. a. l. d. o. j. o. "Père Noel" — Kalėdų seneliui, kuriam prancūzukai kasmet siųsdavo laiškus, prašydami kalėdinio dovanų. Jie visi gaudavo standartinės formos atsakymus iš Prancūzijos pašto įstaigų. Dėl sumažintų biudžetinių išlaidų paštas šiemet negalės patarnauti Kalėdų seneliui ir jo vardu siųsti atsakymų.

Sovietų Sąjunga ir S. Vietnamas pasirašė ekonominės bei karinės pagalbos sutartį 1969 m. Vietnamiečių komunistų delegacijai Maskvoje vadovavo vicepremyeras Le Thanh Nghi. S. Vietnamo kompartijos politbiuro narys. Be maisto, naftos, ginklų ir municijos, sovietai suteikė tiekti pieną, chemines trąšas, susisiekimo priemones ir pastatyti keletą pramonės įmonių.

Popiežius Paulius VI Bernele Mišias atlaikys didžiuleje plieno liejykloje Taranto mieste, pietinėje Italijoje. Tai bus jo broliškų Kalėdų Kristaus dovana metalo pramonės darbininkams.

G. Kerništelis buvo įteikta dovana už didžiausią skaičių surinktų taškų valstybinės ir provincinės plaukybos rungtynėse. Ji taip pat buvo atžymėta diplomu už pernai pasiektą Ontario plaukimo rekordą 4 x 100 m. estafetėje.

Sekantios rungtynės: mergaitės — gruodžio 15 d., 3.30 v. Loretto mokyklos salėje su Joan of Arc; berniukai — gruodžio 8 d., 2.30 v. Woodgreen salėje su latviais. Daugiau rungtynių šiais metais nebus. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Pradėtos CYO mergaičių krepšinio lygos rungtynės. Pirmos sekmadienio rungtynės Aušros mergaičių A komanda nugalėjo Vyty 41:27, o mergaičių B komanda laimėjo prieš Holy Name 71:12. Mergaičių D komanda pirmąsias rungtynes žais šį penktadienį, 7 v.v., King Edward mokykloje — Bathurst & College. Mergaičių A komandos sekantios rungtynės — šį sekmadienį, 3.30 v., Loretto gimnazijoje. Žaidė: merg. A komandoje: V. Jurevičiūtė 3, I. Janeliūnaitė 22, R. Radžiūnaitė 2, G. Urbonaitė 6, L. Krikščiūnaitė 2, R. Birštonaitė 6, G. Macionytė 2, R. Petronytė; merg. B komandoje — R. Girdauskaitė 34, D. Kiskūnaitė, L. Mačiūnaitė 16, O. Olekaitė, R. Buksaitė 16, L. Simanavičiūtė 1, R. Stočkutė 2.

B-C lygoje vyrai pralaimėjo estams 68:104, o jaunieji nugalėjo estų jaunius 82:62. Jaunių komandoje žaidė: Rautins 30, Juzėnas 10, Vaskėvičius 11, Kaknevičius 3, Placiakis 10, Norkus 2, Sodonis 7, Kareckas 1, Misičevičius 4, Tamosiūskas 4.

Šį trečiadienį ir ketvirtadienį nebus jokių treniruočių.

Loterijos bilietų traukimas įvyko lapkričio 27 d. Laimingus bilietus ištraukė: I v., \$50 kas savaitę per visus metus — Mr. D. McKeown, 31 Zachary, Tor. 19; II v., \$500 — Mr. B. Patterson, 41 Rathborn Rd., Islington.

Labai sėkmingai praėjo Aušros priešadventinis parengimas; atsilankė virš 400 jaunimo bičiulių ir rėmėjų. Loterijai fantus padovanojo: Alfa Radio & T. V., A. Baltrušaitis, J. Baltrušaitis, R. Dūda, Mohawk Furniture, Nordmende, Parkside Meat Market, A. Kalukevičius — Parkside B-A ir Mississauga Taxi, J. Rajca Furs. Visiems svečiams, talkininkams ir rėmėjams nuosirdus ačiū.

TAURO KLUBO VEIKLA

Nariai A. Adomas, K. Deimantas ir R. Matulaitis pasirėžė po stirną iš medžioklės. Lapkričio 23 d. balius praėjo linksmai nuotakai Lietuvių Namuose. Buvo svečių net iš provincijos. Gruodžio 15, sekmadienį, 1.30 v.p.p., saukiamas narių susirinkimas Trinity Recreation Centre, Queen St. West ir Crawford St. kampe, parke. Bus aptariamas pasirošimas sausio 11 d. baliiu.

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį!

FRANK PETT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užsivaikite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Margis DrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikitę į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūpysime jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNELĖS, ZUBAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI
VISĄ DIENĄ. NESIVARZYKITE PASKAMBINTI
TEL. LE. 5-1944.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BACENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskirai gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AND REAL ESTATE

3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONT.

231-2661 231-6226

Turime plačią klientūrą. Jieškome nuosavybių

KANADOS IVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

bei pavyks prieškėti pensijų fondų administratorius kasmet \$400 milijonų investuoti į mortigius, bus sudarytos sąlygos įsigyti namus 22.500 kanadiečių P. Hellyer duomenimis, sekančių penkerių metų laikotarpyje kanadiečiams reikės milijono naujų namų, kurie atsieis apie \$20 milijonų. Šiam reikalui tikimasi gauti paskolų \$9 milijonus iš finansinių institucijų, \$6 milijonus parūpintis patys namų pirkejai, \$2,5 milijono — vyriausybė ir \$2,5 milijono — pensijų fondai.

Toronto universiteto pramonės imonių ryšių centro ekonomistas Douglas Smith aštriai kritikavo Kanados darbo unijas rinkiminėje Lakeshore apylinkėje naujesiems demokratams pasakytose kalboje. Jo teigimu, unijoms terūpi gauti didesnę atlyginimą savo nariams. Viso krašto socialinės problemos paprastai būna ignoruojamos. Dėl jų unijų vadai nesuka galvės, o nariai visiškai nesirūpina kitiems kanadiečiams gresiančiu skurdū. Unijos nario vienintelis rūpestis — jo paties alga, gerokai prašokanti daugumos kanadiečių atlyginimus. Remdamiesi tokia politika, darbo unijos, pasak D. Smith, padeda imonių savininkams išnaudoti 70% unijų neturinčių kanadiečių. Teisinimasis, kad su unijų narių algomis kyla ir kitų darbininkų atlyginimas, nėra visiškai teisingas, nes jų algų padidinimas tėra maža dalelė tų laimėjimų, kuriuos unijos išiskioja savo nariams. Neišlaiko kritikos ir kitas unijų argumentas, kad darbininkai turi teisę steigti naujas unijas, o jeigu jie to nedaro, patys yra kalti. Patarimas gražu, bet neįgyvendinamas mažesnė ar žemesnė kvalifikacija.

Krašto apsaugos min. L. Cadieux pranešimu, rugsėjo 30 d.

Kanados sujungtos ginkluotosios pajėgos turėjo 99.332 narių: aviacija — 43.073, kariuomenė — 38.699 ir laivynas — 17.560.

JŲRŲ SKAUTIJOS VEIKLA

(Toronto "Neringos" junginys)
— Šiais metais užsiėmimai ant vandens buvo pradėti vėlokai ir tik birželio 15 d. atlikta pirmoji kelionė iš Port Credit į Ashbridges įlanką, kur jachta "Nemira" buvo laikoma visą vasarą. Plaukiojimai vykdavo kartą savaitėje. Daugiausia valandų išburiavo b. k. A. Sabaliauskas.

— Siemot skūneris nebuvo nuleistas į vandenį, nes nepatį pagrindiniai pertvarkyti. Tik pabaigoje vasaros buvo baigti remonto darbai ir nutarta parduoti. Prie skūnerio tvarkymo daug dirbo b. k. V. Miniotas, taip pat nemažai prisidėjo tėvų komiteto pirm. K. Daulenskas, sek. J. Tamošiūnas, j.v.s. H. Stepatitis.

— "Neringos" junginys šiemet savo stovyklos neruošė. Dalis jūrų skaučių su j.s. R. Kuprevičiene stovyklavo Čikagos jūrų skautų-čių stovykloje.

— Tėvų komiteto išd. E. Sabaliauskas baigia statyti savo sūnūms Arūnui ir Jonui 19 pėdų kelioninę jolę su kajute.

— Jachta "Nemira" rugsėjo 21-22 d. buvo išplaukus į Port-Delhausie, o spalio 6 d. iš Ashbridges įlankos išplaukė į žiemojimo vietą. B. S.

Pajieškojimai

Marytės Kulikauskaitės, buvusios Sodaitienės, kilusios iš Kybartų, jieško Lietuvoje gyvenanti sesuo ir tėvas. Rašyti: Mr. F. Sodaitis, 3 Jennifer Str., Morwell, Victoria, 3840, Australia.

Jieškomas Daunoras Juozas, sūnus Jono, gyvenęs gal ir dabar tebegyvenęs Anglijoje. Jieško sesuo iš Lietuvos, Liečikėnų kaimo, Jiezno valsč. Kas žino, malonėkite parašyti adresu: A. Raškevičius, 5 Goucher Ave., Sudbury, Ont., Canada.

ŠYPSENOS

Geležinkelio stotyje

Glasgovo geležinkelio stotyje į bufetą užėina skotas ir pašaukia padavėją:

— Prašau man sumuštinį!
— Su kumpiu, dešra, ar kiaušiniu? — klausia padavėjas.
— Be nieko, — atkerta škotas.

Mokinės malda

Maža mokinukė vakare mel-džiiasi:

— Palaimink, Viešpatie, mano tėtę, mamytę, broliuką, senelę, dėdę ir patvarkyk taip, kad Roma būtų Prancūzijos sostinė. Tai girdėdama senelė:

— Bet kodėl tu, brangute, nori, kad Roma būtų Prancūzijos sostinė?

— Todėl, kad aš vakar geografijos egzamine taip parašiau.

Iš bulgarų humoro

Susirgo gabroviečio žmona. Liga paastėjo. Nors gaila buvo pinigų, bet reikėjo kvesti gydytoją. Gabrovietis pavakare išėjo į miestą pas gydytoją, tačiau pusiaukelėje kažką prisiminė ir sugrįžo namo.

— Pena, — šūktelėjo jis pro langą žmonai, — jeigu jau pasijusi mirštanti, užgesink lempą, kad žibalas veltui nedegtų.

Išradingumas

Skotui prireikė mažo buteliuko. Žiūri — spintoje vienas yra, bet su jodu. Įsipojė pirštą ir išpylė ant jo visą jodą.

— Štai, ir nereikia pirkti, — apsidžiaugė jis, išplėso buteliuką.

Parinko Pr. Al.

jų reikalaujančiose imonėse, kur savininkai tokius organizatorius tuojau pat atleidia iš darbo ir pakeičia naujais darbininkais. Šia problema turėtų susirūpinti didžiosios darbo unijos, nesiribodamas vien tik savo narių gerove.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parądoamos lėmpos ir baterijos. Prikyrų specialistas su ilga praktika
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalt

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DR. D. ANDRIULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MELUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. P. MORKIS

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Išpūdingai praėjo parapijos 40 m. įsteigimo sukakties iškilmės — koncertacinės padėkos Mišios ir banketas. Prisiminta parapijos steigėjų, geradarių praityje ir dabartyje. Melstasi už mirusius, paprašyta Aušros Vartų palaimos parapijai. Visos iškilmės praėjo jaukioje krikščioniškai lietuviškoje dvasioje. Parapijos vardu parapijos tarybai, įdėjusiai daug darbo rengiant šią šventę, priklauso pagarba, o visiems svečiams už gausų dalyvavimą iškilmėse — nuoširdi padėka.

— Šį sekmadienį, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje, katalikių moterų draugijos skyrus, vadovaujamas V. Ottenienės, švenčia metinę šventę. Sveikinimai ir kartu padėka kat. moterims už jų rūpestius ir nuolatinę pagalbą parapijai. Kat. mot. draugijos šventės pusryčiai — po 11 val. pamaldų.

— Šią savaitę lankomasi: Pacific, Quebec, Midland, Annette, Gothic ir Pine Cres Rd.

— Šis penktadienis — gruodžio mėnesio pirmasis; pamaldos — rytą 7.30 ir 8 val., vakarą 7.30 v. Prašoma pranešti ligonis ar senelius, kad kunigai juos aplankytų namuose.

— Šį sekmadienį per pamaldas apylinkės valdyba surenka solidarumo įnašų vokelius. Nepasieję vokelių praėjusį sekmadienį, galės jų gauti šį sekmadienį prie bažnyčios durų.

— Šį šeštadienį, 7.30 v.r., pamaldos už a.a. Ceciliją Šakienę, užrašytos Vinco Barvydo; 8 v. — už a.a. Mykolą Gvildį; sekmadienio 10 val. — už a.a. Petronėlę Vaitkevičienę.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai sveikiname Sv. Jono Kr. parapiją 40 metų sukakties proga. Svečių ir darbingų metų! — Mišios: gr. 2 d. pradėtose gregoriškos Mišios už a.a. VI. Savicką. Tai Prisikėlimo parapijos dovana velioniams už jos prisiminimą savo testamentu; trečiad., 8 v. — už a.a. B. Stonkienę, užpr. p. Pabedinskienę; penktad., 8 v. — už a.a. P. Butrimienę ir gimines; 7.30 v.v. ir šeštad., 7.30 v.v. — už a.a. A. Slapšį, užpr. velionies motinos; šeštad., 8 v. — už a.a. O. Slabokių, užpr. p. Augustaitės; 8.30 v. — už a.a. M. Tamošaitienę, užpr. p. Mašalaitienę; 9 v. — už a.a. J. Svarinską, užpr. ACME bendradarbių; šį sekmadienį, 9 v. — už a.a. J. Valatką, užpr. L. Balaišio; 11.15 v. — kat. mot. dr. jos int.

— Savo metinės šventės proga šį sekmadienį 11.15 v. Mišiose organizuotai dalyvauja katal. moterų dr. ja. Pageidaujama apsiųsti tautiniais drabužiais. Po Mišių — agapė parodų salėje.

— Šį sekmadienį rinkliavų metu surenkami vokeliai su solidarumo įnašu K. L. Bendruomenėi. Kviečiame visus solidarai prisidėti. Darna tik viena rinkliava — kartu parapijai ir solidarumo įnašui.

— Kt. sekmadienį, gr. 15, prie bažnyčios renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Rinkliava rūpinasi KLB Šalpos Fondas.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Mišios, išpaž. ir Komunija — 7.30, 8 ir 8.20 v. r. ir 7.30 v. Iš anksto susitarus, ligoniai ir seneliai aprūpinami Komunija ligoninėse ir namuose.

— Kalėdinės plotkelės sekmadieniais gaunamos prie bažnyčios, šio kiadieniais — par. raštineje.

— Pirmosios Komunijos pamokos — kas sekmadienį po 10 v. Mišių; katechetinės — sekmadienį po 10 v. Mišių — I-IV sk.; antrad., 4.30 v. — VII ir VIII sk.; ketvirtad., 4.30 v. — VII ir VIII sk.; relig. pamokos gimnazistams — kas sekmadienį po 10 v. Mišių muzikos studijoje.

— Lituanistinis seminaras — penktad., 7 v.v. par. namuose.

— Uždaros rekolekcijos — kas sekmadienį, šeštad. ir sekmadienį. Vietų dar yra. Skambinti Kat. Vyrų Dr. jos pirm. V. Sondai RO 9-0671 arba par. tarybos relig. sekc. pirm. V. Kolyčienė LE 4-5586. Rekolekcijas ves kun. Ged. Kijauskas, SJ.

— Praėjusį sekmadienį Londone, Ont., sergantis kleb. kun. B. Pacevičius pavadavo Tėv. Benediktas.

— Chorų repetitijos: ketvirtad., 7.30 v.v. — suaugusių; penktad., 6.30 v.v. — vaikų, o po repetitijos lieka giedoti per vak. Mišias; sekmadienį, 12 v. — bendra studentų.

— Kt. sav. lankomos šeimos Armstrong Ave., Emmerson Ave., Halam St., Humberstone Ave., Oakmount Rd., Pacific Ave., Pauline Ave., Rowland St., Russett Ave., Wallace Ave.

— Pakrikštyta Teodoro ir Birutės Stanulijų dukrelė Loreta Angelė. Sveikinimai!

— Šis penktadienis — gruodžio mėnesio pirmasis; pamaldos — rytą 7.30 ir 8 val., vakarą 7.30 v. Prašoma pranešti ligonis ar senelius, kad kunigai juos aplankytų namuose.

— Šį sekmadienį per pamaldas apylinkės valdyba surenka solidarumo įnašų vokelius. Nepasieję vokelių praėjusį sekmadienį, galės jų gauti šį sekmadienį prie bažnyčios durų.

— Šį šeštadienį, 7.30 v.r., pamaldos už a.a. Ceciliją Šakienę, užrašytos Vinco Barvydo; 8 v. — už a.a. Mykolą Gvildį; sekmadienio 10 val. — už a.a. Petronėlę Vaitkevičienę.

Katalikės moterys, priklausančios Sv. Jono Kr. parapijai, mini savo metinę šventę ateinančių sekmadienį, gruodžio 8. Pamaldos už gyvąsias ir mirusias draugijos narese su bendra Komunija — 11 val. Dalyvaujama su vėliava. Po pamaldų par. salėje — vaivės su paskaita ir menine dalimi. Kalbės K. L. K. Moterų centro valdybos pirm. dr. O. Gustanienė, deklamuos Elena Vilimaitienė iš Hamiltono. Visos narės kviečiamos dalyvauti su savo šeimomis.

Valdyba

Sv. Jono pašalpinės Draugijos susirinkimas — šį sekmadienį, gruodžio 8 d., 1.30 v.p.p., salėje virš "T2". Susirinkime, be kitų reikalų, bus aptartas N. Metų sutikimo parengimas. Queensway ligoninėje serga draugijos narės S. Balčiūnas.

Du kolchozų pirmininkai iš okupuotos Lietuvos — Vincas Adomavičius ir Kostas Kilikas lankėsi Toronte ir kitose Kanados vietovėse. Jiedu yra nariai sovietinės grupės, kurioje vyrauja rusai. Vietiniai Toronto komunistai buvo su tais keleiviais susitikę ir išklausė pagyrų apie kolchozus Lietuvoje. V. Adomavičius yra iš Marijampolės (dabar Kapsuko) rajono, o K. Kilikas iš Šakių rajono.

Picture Loan Society a. Gallery perėmė dail. Jurgis Račkus. Iki gruodžio 21 d. vyksta tarptautinė dailininkų paroda. Ju tarpe yra ir lietuvių dailininkų kūrinių: Kasiulio, Račkus, Tamoliūno, Valiaus. Galerijos adresas: 3 Charles St. W., Toronto. Tel. 922-0739. Lankymo valandos — nuo 3 v.p.p. iki 5.30 v.p.p.

B. NAUJALIS, turintis sveikatos kliniką 460 Roncesvalles Ave., išklausė vienų metų medicinos teorinį ligonių priežiūros kursą ir dabar paskirtas stikliti keturių mėnesių praktiką Toronto General, Sick Children, Toronto Western ir Riverdale ligoninėse po vieną mėnesį kiekvienoje. Dėl tos priežasties jo sveikatos klinika veiks tik nuo ketvirtos valandos po pietų ir šeštadieniais visą dieną. Kreiptis telefonu LE 3-8008.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUR
ST. PRAKAPAS — TEL. 767-9088
18 BROOKSIDE AVE.
TORONTO 9, ONT.

Lietuviškos muzikos plokštelės, reformosios mėtinės su lietuviškų reidynų, odiniai albumai dovanoms ir kt. o.d.s. išdirbiniai.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (SANDING), POLIRAVIMO IR BLIZGINIMO DARBUS.
SKAMBINTI ALFONSUI TORONTE TEL. LE 6-2805

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampus Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

Parduodamas nepasterizuotas medus
IS NUOSAVO BITYNO ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus
923-7194. Sav. A. Čeponis

Šį sekmadienį, gruodžio 8, 5 v.p.p., Prisikėlimo parapijos auditorijoje mūsų jaunimo lietuviškos

dainos ir žodžio VAKARAS

Programą atliks jaunimo ansamblis, vadovaujamas muz. D. Skrinkaitės - Viskontienės, ir lituanistinis seminaras, vadovaujamas A. Sungailienės ir A. Bušinskaitės

Įėjimas — \$1.50, studentams ir moksleiviams — 75 ct. Kviečiame visus — jaunus ir senus į pirmąjį jaunimo ansamblio vakarą!

Rengėjai

NAUJŲ 1969 METŲ sutikimo balius
Prisikėlimo auditorijoje

Rengia Tėvų Pranciškų Stovyklavietės Komitetas

Prieš 40 metų čia beldėsi kastuvai

S. m. gruodžio 1 d. Toronto Sv. Jono Kr. parapija paminėjo 40 metų įsteigimo sukaktį. Padėkos koncertines Mišias atnašavo klebonas kun. P. Azubalis, kun. Ambrozijus Prapakas, OFM, ir kun. J. Staškevičius. Pamokslą buvo pasislaugęs sakytis kun. dr. J. Gutauskas iš Delhi, Ont., bet staiga sunegalavęs širdimi negalėjo atvykti. Jo vietoje žodį tarė pats klebonas kun. P. Azubalis, trumpai apžvelgdamas pagrindinius darbus nuo pat įsteigimo. Būdinga tai, kad parapijos s'igimo iniciatyva atėjo iš pasauliečių, kurie surado ir kunigą, ir bažnyčią. Per 40 metų Sv. Jono Kr. bažnyčioje pakrikštyta 1126 asmenys (per pirmąjį dvidešimtmetį — 176), palaidota 709 (per I — 20), atsikėlusi iš tos bažnyčios — 251 (per I — 12). Pamaldų metu giedojų par. choras, vad. muz. St. Gailevičius. Sol. pagiedojė — sol. S. Ziemelytė ir sol. V. Verikaitis. Pamaldose dalyvavo Toronto lietuvių evangelikų kun. Alg. Zilinskas, gen. konsulas J. Zmuidzinis ir visa eilė įvairių lietuvių pareigūnų. Pabaigoje sugiedotas Lietuvos himnas.

Parapijos salėje įvyko iškilmingas banketas, kurio pranešėju buvo Vyt. Aušrotas. Ilgesnė kalbą pasakė naujosios parapijos tarybos pirm. inž. H. Lapas. Jis priminė nuveiktus parapijos darbus tautinėje ir religinėje srityje, jos įsteigtą stovyklą, kapines, statomą koplyčią, atnaujintą bažnyčią ir t.t. Be to,

Sv. Jono Kr. parapija esą daug padėjusi ir kitoms besikuriančioms lietuvių parapijoms. Suminėjo pirmininkas ir ketletą parapijos steigėjų pavardžių: V. Danielius, J. Vaškešius, A. Jurcas, K. Juras, J. Bepirštis, A. Belickas, V. Ramanauskas, J. Kazlauskas ir kt. Pirmieji kunigai buvo — Gervackas, Baronas, Mc Givney. Savo atsiminimuose apie parapijos pradžią pasakojo A. Čirūnas. Pasak jo, pirmieji ateiviai lietuvių Toronte buvo vadinami imigrantais (atvyko daugiausia iš Rusijos), vėlesnieji — "grinoriais", naujesieji — "dy-pukais". Pirmasis parapijietis, palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse buvęs K. Matukas, 29 m. amžiaus, buvęs Lietuvos kareivis, miręs bene džiova. Prieš mirtį jis sakė: "Nežuvau kovoje prie Giedraičių, tai reikia čia mirti". Pasak Čirūno, parapijos steigėjų branduolį sudarė Sv. Jono Kr. Pašalpinės Draugija ir kvietė naujuosius ateivius papildyti retėjančias jos eiles.

Meninę programą atliko: sol. S. Ziemelytė, sol. V. Verikaitis ir akomp. St. Gailevičius. Zmonėms ypač patiko solistų gvyai sudainuotas komiškas duetas.

Baigiant vaišes, sveikinimo žodį suktuviniškai parapijai tarė gen. konsulas J. Zmuidzinis, pabrėždamas, kad lietuviška parapija yra lyg pumpuras, kuris išsiskleidžia religiniais ir tautiniais darbais. Taipgi sveikino: apyl. pirm. adv. G. Balčiūnas, Prisikėlimo par. klebonas kun.

Vyrų uždaros rekolekcijos Marylake, King City, Ont., š. m. įvyks gruodžio 6-8 d.d. Joms vadovaus kun. G. Kijauskas, SJ. Iki šiol yra užsirašiusių 24 asmenys. Laisvų vietų yra dar kelios, todėl nebus vėlu ir paskutinę dieną prisidėti. Išvykstama penktadienį apie 6.30 v. v. Pradžią — 7.30 v.v. Grįžtame sekmadienį 4.15 v.p.p. Teirautis pas V. Sondą 769-0671 arba pas P. Bražuką 767-1979 vakarais.

Apylinkės valdyba lapkričio 26 d. posėdyje galutinai subalansavo Lietuvių Dienos pajamas ir išlaidas; gauta pelno \$1936.61, kuris po lygiai paskirstytas apylinkės ir krašto valdyboms. Aptarti Vasario 16 šventės iškilmų metmenys. Programai nutarta pakviesti "Varpų" chorą ir jo tautinių šokių grupę. Nusistatytas iki minimumo sumažinti kalbas ir plėsti meninę minėjimo programą. Vasario 16-sios priėmimas svečiams numatytas po minėjimo. Solidarumo įnašų vokeliai visose trijose lietuvių parapijose surenkami šį sekmadienį, gruodžio 8. Visuomenininkui J. Kadelui, ligos ištiktam, valdyba pritarė aukų vaji, kuris per trumpą laiką yra davęs pasigėrėtinų rezultatų.

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutė įvyks kitą sekmadienį, gruodžio 15 d., 4 v. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Vedėjai

Placidus Barius, OFM, evangelikų par. klebonas kun. Alg. Zilinskas, KLB krašto valdybos vadovu — jos narys L. Tamošauskas, "Tėviškos Žiburių" — kun. Pr. Gaida, skautų ir jų rėmėjų — dr. Dailidė, par. choro — p. Kuprevičius, SLA — O. Indrelienė, L. V. Namų — sesuo vyr. Rita. Raštų sveikino K. L. K. Moterų centro valdyba, kūrėjai-savanoriai, šaulių kuopa, šalpos grupė "Daina", "Vyčio" sporto klubas. Sveikinimuose ryškėjo pagrindinė mintis, kad parapija yra ne tik religinio, bet ir tautinio, ir socialinio gyvenimo židinys. Parapijos steigėjai buvo nedidelio išsilavinimo, kairurie nemokėjo nė rašyti (mokyklos Lietuvoje anuomet buvo gana retas dalykas), tačiau buvo religingi, tautiški nusiteikę ir atliko didelį darbą — didesni už tuometines savo pajėgas. O Indrelienė priminė pirmąsias Kūčias senojai parapijos salėje, kurios suteikė tometiniams ateiviams. Tada dirbantieji sudėjo po dolerį, o bedarbiai nebuvo pajėgūs prisidėti lėšomis. Tai buvęs neužmirštamas vakaras. Be kitko, jį priminė senųjų ateivių veikla, ypač Pr. Motiejūno chorą, kuris tuomet plačiai garsėjo Kanadoje ir JAV-se.

Padėkos žodį tarė par. klebonas kun. P. Azubalis. Jis kvietė visus semtis stiprybės iš praeities ir žvelgti į ateities darbus, kurie yra numatyti naujosios par. tarybos. Visi gėrėjosi puikiai paruoštu banketu, dekojo rengėjams bei šeiminiškams. Jis buvo sukurstas jaukioje salėje, kur prieš 40 metų beldėsi tautiečių kastuvai, paruošę kelią parapijos veiklai bei ateiviai.

Bvs.

ISNUOMOJAMI du pavieniai kambariai Downsview rajone. Tel. 630-5860.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir garažas. Skambinti tel. 534-9127.

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— St. Mary's ligoninėje mirė Vincas Stratkauskas; buvo palaidotas iš Sv. Kazimiero bažnyčios lapkričio 30 d.

Lapkričio 24 d. po Sumos Sv. Elzbiėtos Dr. ja parapijos salėje surošė susirinkusiems pietus. Aukomis buvo surinkta \$126.

Bendros maldos už Lietuvą bus gruodžio 14-15 d. prie išstatyto Sventauso Sakramento. Gruodžio 14, šeštadienį, per visą dieną bus adoracija ir sekmadienio rytą iki Sumos.

Montrealio lietuviai yra kviečiami jau dabar įsigyti bilietus į Naujų Metų sutikimą Sv. Kazimiero parapijoje. Bus gera vakarienė su gerais priedais, gros geras orkestras.

Anksčiau kiekvienais metais lietuvių šeštadienines mokyklas, taip pat ir kitų tautybių, iš švietimo valdybos gaudavo mokyklose patalpas ir net mokėdavo mokytojų algas.

Nuo šių metų vis stipriau augantis prancūzų nacionalizmas nutraukė visiškai tą paramą. Jie sutinka duoti patalpas ir mokėti algas, jeigu šeštadieniais lietuvių vaikai mokysis prancūziškai; lietuvių kalbai teduoti tik 1 valandą. Šalgyos yra nepriimtinos ir dabar mūsų šeštadienines mokyklas vargsta parapijų salės.

Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$161.

Aušros Vartų par. žinios

Lapkričio 24 d. paminėta Lietuvos kariuomenės atsteigimo 50-ji sukaktis. 11 val. atlaikytos Mišios už žuvusius už Lietuvos laisvę, vakare parapijos salėje surengtas iškilmingas minėjimas. Labai gražią kalbą pasakė dr. H. Nagys. Sol. G. Capkauskienė, akompanuojant M. Roch, atliko eilę lietuvių liaudies dainų ir operų arių. Dramos aktorius Vytautas Sabalys padėklavo keletą poezijos kūrinių.

Gruodžio 6 — yra pirmasis mėnesio penktadienis. Vakarinės Mišios 7.30.

Lietuvių Katalikų Moterų Dr. jos skyrė metinę šventę — gruodžio 8 d. Aušros Vartų parapijoje. 11 v. — Mišios už gyvas ir mirusias Draugijos narese. Dalyvaujama su Draugijos vėliava. Bus bendra Komunija. Po Mišių parapijos salėje — iškilmingas posėdis su kun. L. Zarembo, SJ, paskaita. Po posėdžio — vaivės. Visos narės ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

Gruodžio 10 d., 7.30 v.v., klebonijoje įvyks parapijos komiteto posėdis.

Trečiąjį šio mėnesio sekmadienį, gruodžio 15, tuoj po 11 val. Mišių įvyks tretininkų susirinkimas. Visas narese kviečiame dalyvauti.

Sv. Onos Draugijos ruošiamam Naujųjų Metų sutikimui bilietus platina Draugijos valdybos narės.

Katalikų moterų draugijos ruošiamas Užgavėnių balius bus 1969 m. vasario 8 d. Draugijos valdyba labai prašo kitas organizacijas ir pavienius asmenis neruošti tą dieną kitų parengimų.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigia šią mokyklą gauna pignęnį auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokymai vairuoti standartinėmis ar automatinėmis mašinomis.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355
Skr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986
S-tos "Lito" nr. 752D

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
Asmeninės iš _____ 9 %	Depozitus _____ 5.0%
Nekilm. turto iš _____ 8.5%	Sėrus (numatyta) _____ 5.5%
Išskaitant gyvybės draudimą iki \$10,000.	Term. ind. 1 met. _____ 6.0%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)	Term. ind. 2 met. _____ 6.5%
	Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienį.

Vakaras — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-to Ave., Rosemont (kampus St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. Raymond 7-3120

Mieliems klientams pranešame, kad jau pats laikas užsisakyti Kalėdoms šiuos maisto gaminius:
ŠVIEŽIAS ANTIS, VIŠČIUKUS, KALAKUTUS, PARŠIUKUS, ŽĄSIS...

TURIME:

- Kūčių stalo valgių: prėskučių (sližikų), aguonų, silkių ir t. t.
- Didelį pasirinkimą vietos ir importuotų maisto gaminių
- Savo gamybos rūkytų kumpių ir dešrų
- Nuosavą modernią rūkyklą ir pagal pageidavimą išrūkome klientams lašinius, dešras, kumpius.
- Taip pat paruošime užsakytą mėsą šaldytuvams (freezer)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS
PARKSIDE MEAT MARKET
Sav. E. Punkris ir A. Matulaitis
335 Roncesvalles Avenue. Toronto. Tel. LE 5-1258

Maloniai pranešame, kad jau priimame šventėms užsakymus: žąsų, kalakutų, ančių ir paršiukų.

Be to, pas mus galima gauti:

- Įvairių rūšių silkių, kaimiškų sūrių, daug skirtingų rūkytų dešrų, kumpių bei kitų mėsos gaminių
- Augštos kokybės šviežios mėsos, daržovės, geri importuoti europietiški sūriai ir skanėstai. Didelis pasirinkimas importuotų šokoladų, marcipanų, eglutei papuošti importuotų šokoladinių figūrų, tortų (Napoleonų).

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 Bloor W. (KAMPAS PRINCE EDWARD DR.) Tel. 233-9783
Sav. Albina ir Justas Krasauskai